Michael Laitman, PhD

Desăvârșirea **Cercului**

O metodă empirică verificată
pentru a găsi
pacea și armonia în viață

Desăvârșirea Cercului

O metodă empirică
verificată
pentru a găsi
pacea și armonia
în viață

Desăvârșirea Cercului

O metodă empirică verificată pentru a găsi pacea și armonia în viață

EDITURA ARI

Michael Laitman PhD

Desăvârșirea Cercului: o metodă empirică verificată
pentru a găsi pacea și armonia în viață

Copyright © 2015 de MICHAEL LAITMAN

Toate drepturile rezervate
Publicată de ARI Publishers
www.ariresearch.org hg@ariresearch.org
1057 Steeles Avenue West, Suite 532, Toronto, ON,
M2R 3X1, Canada
2009 85th Street #51, Brooklyn, New York, 11214, USA

Tipărit în România

Nicio parte a acestei cărți nu poate fi folosită sau reprodusă în niciun fel
fără permisiunea în scris a editorului, cu excepția scurtelor citate
cuprinse în articole critice sau recenții.

Editori asociați: Mary Pennock, Elizabeth Kellogg
Cercetare: Masha Shayovich, Kristian Dawson,
Christiane Resinstrom
Corectură: Mary Miesem
Tehnoredactare: Chaim Ratz
Coperta: Inna Smirnova
Editor Executiv: Chaim Ratz
Editare și Post Producție: Uri Laitman

PRIMA EDIȚIE: OCTOMBRIE 2015

CUPRINS

Prefață ……..
Introducere ……...

Partea 1: Suntem cu toții în aceeași barcă ……..
Capitolul 1: De ce este nevoie de întreaga lume
pentru a face un creion ? ……
Capitolul 2: Natura şi Noi ……..
Capitolul 3: Metoda practică ……
Capitolul 4: Şcoli care te educă, nu numai te învață ……..
Capitolul 5: Justiție socială ……

Partea 2: A merge înainte, în cercuri ……
Introducere la Partea 2 ……
Să ne jucăm ……
În cerc ……
Exemplu de configurare a Cercului ……
La masa rotundă ……
Postfață ……..

Despre institutul ARI ……
Lecturi suplimentare ……
Note ……..
Informații de contact ……

Prefață

Pe măsură ce lumea trece pe pilot automat, iar mașinile fără șofer și roboții devin pe zi ce trece o realitate, trebuie să fim pregătiți pentru un viitor foarte diferit de cel pe care ni l-am imaginat dintotdeauna. Este mult mai ușor să comanzi, "O cafea !" și să îți fie servită la masă, decât să te duci la bucătărie, să desfaci cafetiera, să pui înăuntru cafeaua, să fierbi apa, să o torni în cană, să adaugi laptele și zahărul după cum îți place și să aduci totul la masă. De asemenea este mult mai sigur și mai lipsit de stres să ai o mașină robotizată care nu greșește și care să te ducă și să te aducă de la serviciu, decât să conduci tu însuți, confruntându-te cu traficul și riscurile potențiale.

Vor ajunge roboții și computerele să facă tot ceea ce facem noi astăzi ? Dacă da, cum va fi modul nostru de viață ? Când vor veni aceste timpuri, vom mai avea un loc de muncă ? Dacă nu, cum vom mai putea plăti casa unde robotul ne va servi cafeaua ?

Peste tot se petrec modificări. Unul dintre aspectele cele mai fascinante ale muncii mele ca cercetător al naturii umane este acela de a identifica schimbările și modul în care ne pregătim pentru a le face față. În opinia mea suntem în pragul unei schimbări de proporții fără precedent. Nu este vorba numai de inovațiile tehnologice care modifică lumea, ci de o percepție complet nouă care se instalează, și care va determina modul în care relaționăm între noi și cu noi înșine.

În nouă lume, gândirea noastră va fi mult mai mult axată pe "noi" decât pe "sine". Pe măsură ce globalizarea progrezează, viețile noastre devin din ce în ce mai mult interconectate. În ciuda țelului ambițios, este vorba de o tehnică foarte simplă pe care fiecare o poate exersa. Nu este nevoie, la început, decât de curiozitate, de câțiva doritori să încerce și de ceva mai puțin de o oră din timpul liber. Simplitatea este unul dintre marile sale avantaje, pentru că permite mai multor persoane să o încerce, să o dezvolte și să o transforme într-o modalitate de distracție larg răspândită. În acest fel, putem să o adaptăm cu ușurință și într-un mod plăcut la viața de zi cu zi a noii epoci. Această carte prezintă fundamentele unei metode și câteva exerciții simple pe care oricine le poate folosi.

Introducere

Cu mulți ani în urmă, pe vremea când eram tânăr, a avut loc festivalul de la Woodstock. Fete drăguțe cu flori în păr, Jimmy Hendrix, Joan Baez, și inimi care visau la o Americă diferită, mai justă și la o lume a păcii. Atunci când Martin Luther King Jr. a spus, "I have a dream" (am un vis), noi l-am crezut și am crezut în visul lui.

Nu toate protestele au fost pacifiste și nu toate marșurile au fost liniștite, cu toate acestea mulți dintre cei născuți în acea perioadă se referă la anii '60 cu o licărire nostalgică în priviri. În ciuda protestelor, ni s-a dat pe bună dreptate numele de "copiii florilor" și nu de "bătăuși", așa cum sunt numiți, justificat sau nu, unii dintre insurgenții de astăzi. Perioada anilor '60 și începutul anilor '70 a fost una a schimbărilor, dar noi credeam în viitor; eram plini de speranță și credeam că putem face lucrurile mai bune.

În 2011, când a avut loc pentru prima dată mișcarea de Ocupare a zonei Wall Street, plutea în aer din nou acel sentiment al schimbării și al optimismului. Ca urmare a Marii Recesiuni și a crizei financiare care aproape că a zdrobit economia Statelor Unite, mișcarea socială cerea egalitate și dreptate economică. Ca orice subiect ce captează atenția mass-mediei, mișcarea s-a extins cu rapiditate la nivel mondial și mulțimi de corturi ale mișcării de Ocupare s-au întins în Londra, Madrid, Sydney, Tel Aviv și în multe alte orașe.

În ziua de azi, mișcarea de Ocupare s-a liniștit atât în Statele Unite cât și în Europa, dar problemele care au cauzat-o își așteaptă încă răspunsurile. Optimismul copiilor florilor a fost înlocuit de apatie și frustrare înfrânată. Cu toate acestea, cu cât mai mult oamenii nu-și primesc răspunsurile la nevoile lor de securitate, încredere și auto-exprimare, cu atât mai agresivi vor deveni atunci când le vor cere.

Astăzi sistemul de asigurări din Statele Unite trece printr-o încercare ale cărei rezultate pot fi ghicite de oricine. În comparație cu anii '60, există o pornire războinică, prevestitoare de rău la protestanții pe care i-am văzut ieșind în stradă în mai multe orașe americane. Suferința și frustrarea exprimate în aceste proteste ar trebui să aprindă un bec mare roșu în mintea tuturor celor implicați pe întreaga planetă.

Dar în America, la povara deja grea pe care oamenii trebuie să o poarte, se adaugă o altă durere: fiecare suferință și dificultate îndurată este pusă în comparație cu "Visul American". Drept rezultat, nu numai că

oamenii sunt confruntați cu provocările de zi cu zi, dar au fost educați să se compare mereu cu un ideal imposibil, o fantomă care continuă să-i urmărească peste tot. De fiecare dată când au convingerea că au realizat ceva, aceasta vine și le șoptește "Uită-te la familia Jones ! Ei trăiesc Visul American în timp ce tu dormi, băiete. Trezește-te și fă ceva să ai mai mult !"

James Truslow Adams, care a definit Visul American în cartea sa din 1931, *Povestea Americii*, îl descrie ca pe "un vis al unei țări în care viața ar trebui să fie mai bună, mai bogată și mai plină pentru toți, cu oportunități pentru fiecare în funcție de abilitate sau realizări".

Și astfel, atâția americani au crescut încercând să trăiască acest vis din care trezirea brutală la realitățile vieții a creat o traumă națională. Chiar și Adams a trebuit să accepte până la urmă că "prea mulți dintre noi ne-am plictisit și nu mai credem (în acest vis)". Dacă asta era valabil în 1931 când Adams a publicat cartea, cum am putea califica deziluzia și frustrarea pe care oamenii le simt astăzi ?

Urmărirea unei fantome și compararea cu familia Jones sunt nu numai extenuante și frustrante, dar ne denaturează complet modul de gândire, prin faptul că ne orientează în permanență către o luptă redundantă și fără sfârșit cu întreaga lume. Imginați-vă că brusc brațele uită că sunt părți ale trupului vostru și încep să creadă că sunt persoane separate având numele de Stângul și Dreptul. Înainte să băgați de seamă, ele încep să se bârfească unul pe altul în numele libertății de exprimare, întrecându-se unul cu altul în numele egalității de șanse și exploatând oxigenul și energia întregului trup în numele liberei concurențe. Dar ce se va întâmpla cu voi, cu restul trupului ? Și ce se va întampla, până la urmă și cu Dreptul și Stângul ? Vor supraviețui ele și cu ele întregul trup, indiferent care dintre ele va câștiga ?

Dacă Dreptul și Stângul "și-ar da mâna" și ar lucra împreună, toată lumea ar avea de câștigat. Nu numai că ele ar prospera, dar și întregul trup ar fi sănătos și puternic iar restul organelor ar putea și ele participa la succesul comun, cu un singur scop - susținerea trupului.

Societatea americană este asemănătoare acestui trup, fiecare individ din cadrul ei fiind ca unul dintre cele două brațe. La fel ca Dreptul și Stângul, noi am pierdut contactul cu realitatea și gândim despre noi înșine în singurătate, alienat și separat. Adevărul însă este că tocmai gândind astfel, aducem întregul sistem social American aproape de colaps.

"Niciun om nu este o insulă, numai el; fiecare om este o parte din continent, o parte a întregului", scria John Donne în 1624. Dacă numai le-am aminti lui Dreptul și Stângul că sunt părți ale aceluiași trup, totul va fi bine. În aceeași măsură, dacă ne-am aduce aminte că "niciun om nu este o insulă", totul ar fi bine în lumea noastră.

În *Povestea Americii*, Adams scria că Visul American " nu este doar un vis al automobilelor și al salariilor mari, ci un vis al ordinii sociale în care fiecare bărbat și fiecare femeie vor fi capabili să obțină întreaga dimensiune a ceea ce sunt capabili prin naștere, și în care vor fi recunoscuți

de ceilalți pentru ceea ce sunt". Cu toată abundența materială pe care America o crează, și cu oportunitățile fără sfârșit pe care le oferă pentru împlinirea personală, ceea ce ne trebuie pentru ca toți să fie fericiți este să ne adusem aminte că suntem cu toții organele aceluiași trup și că niciun organ nu poate fi cu adevărat fericit dacă celelalte organe nu sunt și ele, toate, fericite.

Dacă, de exemplu, o așchie mi s-a înfipt într-un deget de la picior, nu pot să mă simt bine până nu o smulg din deget. La fel, nu putem să fim fericiți fiecare dintre noi până nu suntem cu toții fericiți. Poate că nu este încă o senzație palpabilă, dar ne apropiem cu repeziciune de stadiul în care realizăm conștient că ne aflăm cu toții în aceeași barcă și că ori vâslim împreună, ori ne scufundăm cu toții.

În ciuda avantajelor evidente ale abordării holistice, avem încă tendința să uităm că suntem cu toții interconectați. Nu este o decizie conștientă, dar pare să fie modul nostru natural de a gândi despre noi ca fiind individualități separate. Nu ar fi o problemă, în afară de faptul că este complet opusul realității. Hrana de pe masa noastră vine de peste tot din lume, același lucru fiind valabil și pentru cele cu care ne îmbrăcăm trupul și pentru dispozitivele pe care le folosim pentru comunicare și distracție. Ideea că putem să ne descurcăm de unii singuri este probabil cea mai mare absurditate a vieții, deși toți îi cădem victimă.

Când o fetiță de numai un an face primii pași, toată lumea o felicită și ea se simte ca și când s-a afla pe culmile lumii. Dar a devenit ea astfel independentă ? Ar putea supraviețui pe cont propriu ?

Nu e mare diferență între noi și ea. Faptul că putem să mergem la supermarket și să cumpărăm noi înșine mâncarea nu înseamnă că ne-o putem procura singuri. O "rudă" imaginară ne-a adus toate alimentele la magazin și noi nu facem decât să mergem și să le luăm de acolo. E drept, muncim pentru banii cu care cumpărăm alimentele, dar chiar și faptul că avem un job nu este alegerea noastră independentă, ci o circumstanță ce ne-a fost impusă de acest ceva vag pe care-l numim "viață".

Nu suntem unici în interconectarea și dependența în care ne aflăm unii cu alții. Fiecare creatură vie este dependentă de mediul său pentru supraviețuire. Dacă suntem unici, suntem prin modul în care opunem *rezistență* dependenței noastre. Fiecare animal acceptă faptul că se află într-o dependență reciprocă și trăiește cu asta. Noi îi suntem ostili și ne încruntăm oridecâteori trebuie să acceptăm ideea impactului altora în viața noastră. Rezultatul este acela că trăim conform aceloraşi principii ale dependenței reciproce ca și restul naturii, dar în timp ce alte creaturi o iau ca pe un dat, într-o anume măsură noi o respingem. Asta este ceea ce ne complică viața și ne-o face dificilă.

Dependența reciprocă nu este dificilă în sine și prin ea însăși, dar o resimțim astfel deoarece râvnim la independență și vrem să gândim după capul nostru. Astfel ceea ce ne chinuie nu este dependența de alții ci antipatia față de ideea în sine, imboldul nostru de a ne separa de oricine altcineva, ceea ce este, oprin definiție, imposibil.

Pare ca și când am fi condamnați la suferință eternă, în realitate însă ne fiind așa. Fiecare sistem își are propriile legi. Fără legi nu ar exista niciun sistem, ci haos. Cheia este să învățăm cum să utilizăm aceste legi în avantajul nostru. Atunci când NASA lansează navete spațiale în spațiu, se bazează pe o manevră numită "paștia gravitațională" pentru a accelera naveta utilizând un minim de consum de combustibil. Se face asta profitându-se de mișcarea planetelor și forța gravitațională pe care acestea o exercită asupra traseului navetei. Într-o manieră foarte asemănătoare, dacă aceptăm faptul că interdependența este o lege naturală, vom fi capabili să o utilizăm în beneficiul nostru.

Totuși, oamenii nu sunt animale obișnuite, ci animale având un ego. Ego-urile noastre ne fac să ne simțim unici și drept urmare să nu ne placă să fim dependenți de alții. Singura manieră prin care putem să ne "convingem" că interdependența ar putea fi și benefică pentru noi, ar fi să arătăm ego-urilor noastre că au un avantaj din aceasta. Tot așa cum orice organ din trupul nostru este unic, ele sunt fiecare o parte vitală a întregului trup și întregul furnizează fiecărei părți tot ceea ce îi este necesar pentru a supraviețui și a prospera. În mod similar, fiecare individ pe această planetă este unic, în același timp însă esențial pentru întregul societății omenești, iar societatea omenească ne furnizează fiecăruia dintre noi ceea ce ne trebuie pentru a supraviețui și a ne împlini. Acest concept constituie esența planului de acțiune pe care l-am menționat în Prefață.

În momentul în care vom înțelege pe de-a-ntregul complexitatea conexiunilor noastre interioare, vom ști cum trebuie să lucrăm pentru a deține întreg controlul asupra vieților noastre. Pentru a reuși acest lucru, mai întâi trebuie să realizăm că într-un sistem în care toate părțile sunt conectate între ele, niciuna dintre părți nu este mai importantă, sau mai puțin importantă. Fiecare parte își are rolul său unic și este esențială, în aceeași măsură, pentru succesul tuturor celorlalte părți. Aceasta este egalitatea unică a naturii.

Planul de acțiune se bazează pe această egalitate ca fundament al interacțiunilor umane. De aceea am numit-o "Educație Integrală" (EI). Educația Integrală, având sensul de totalitate, atotcuprinzătoare, înseamnă că ne învățăm pe noi înșine să gândim integral, spre deosebire de gândirea obișnuită centrată pe sine. Egalitatea unică este aceea datorită căreia elemental primar al Educației Integrale (EI) este Cercul de Conectare (CC) – unde nu există un cap, nicio parte nu este mai importantă, fiecare este esențială, în egală măsură, pentru ca cercul să fie desăvârșit, deși fiecare punct ce-l constituie este diferit.

Pentru ca explicația să fie mai clară, am împărțit cartea în două părți. Partea 1 dezvoltă ideea de bază a Educației Integrale și care ar trebui să fie principiile care să ne permită să trenscendem gândirea centrată pe sine. Ne vom putea astfel bucura de beneficiile înțelegerii legii conectării. Partea 2 oferă exemple practice pe care le putem încerca fiecare, pentru că ne vor ajuta să experimentăm această nouă formă de conectivitate.

Prin urmare, fără nicio altă adăugire, să începem.

Partea 1

Suntem cu toții în aceeași barcă

Capitolul 1: De ce este nevoie de întreaga lume pentru a face un creion ?

"Suntem cu toții în aceeași barcă, o singură economie globală. Averile noastre sporesc împreună și se prăbușesc împreună. … Avem o responsabilitate colectivă – să creem o lume mai stabilă și mai prosperă, o lume în care fiecare individ din orice țară să-și poată atinge întregul potențial."[1]

Christine Lagarde

Director Executiv al Fondului Monetar Internațional (FMI)

Dacă aveți copii, probabil știți care este senzația atunci când vin alergând la voi plângând în hohote și abia mai respirând, fără o vorbă. V-ați da viața numai să știți ce s-a întâmplat, dar primul lucru pe care-l faceți este să vă îmbrățișați copilul suspinând și să-i spuneți cu blândețe: " liniștește-te, liniștește-te copile, nu-i nimic." deși știți că nu-i așa. Când în sfârșit se oprește din plans, îl întrebați cu blandețe: " Acum poți să-mi spui ce s-a întâmplat ?"

În 2011, omenirea a fost precum un copil care plânge. Neliniștea care a cuprins atunci întreaga lume a schimbat lumea pentru totdeauna. Milioane de oameni au ieșit în stradă în multe țări – de la Primăvara Arabă în Orientul Mijlociu până la mișcarea de Ocupare în Statele Unite și Europa. Oriunde a lovit "furtuna socială", mulțimile au cerut justiție socială și egalitate.

Oamenii au început să ceară soluții pentru problemele lor; ei voiau o schimbare. Nu-și puteau formula cererile în cuvinte, dar o senzație profundă că nu fuseseră tratați cum trebuie i-a împins să acționeze, să iasă în stradă și să protesteze, uneori riscându-și viața în cursul evenimentelor.

Ce a cauzat aceste proteste ? De ce au izbucnit în acel moment ? De ce s-au întâmplat lucrurile astea în atât de multe locuri, și aproape simultan, ca și când s-ar fi aprins unele de la altele ?

Trăim într-o epocă în care granițele sunt un rod al imaginației. Internetul nu cunoaște limite, iar informațiile și ideile parcurg lumea cu viteza virtuală a gândului. Pentru a înțelege cum funcționează lucrurile într-o epocă atât de conectată, trebuie să privim umanitatea mai curând dintr-o perspectivă de ansamblu decât concentrându-ne, separat, pe fiecare parte a omenirii, pentru a determina ce a dus la criza globală de acum.

Ce este o criză ?

Dicționarul Merriam-Webster definește termenul "criză" ca fiind "Momentul de răscruce către mai bine sau mai rău", dar și ca un "moment decisiv" sau ca "o perioadă de timp instabilă și crucială" sau "o stare a lucrurilor în care o schimbare decisivă este iminentă" sau "o situație care a atins o fază critică".

În greceşte, *krisi*, înseamnă literal "decizie", de la *krinein* "a decide".

De la ieșirea din criza financiară globală în 2008, a devenit din ce în ce mai clar că ne aflăm într-un moment istoric critic. Rata divorțurilor își ia zborul și mulți nu mai au dorința de a se căsători sau de a avea o familie.[2] Abuzul de droguri[3] este în creștere, iar violența și criminalitatea continuă să existe, în ciuda faptului că populația din închisorile americane a crescut la mai mult decât dublu în ultimii cincisprezece ani[4]. Sistemul de educație este confruntat cu numeroase provocări[5], așa cum relatează John Ebersole, Președintele Colegiului Excelsior: "Curentul schimbărilor a propulsat sectorul către, sau pe, un teren plin de obstacole unul după altul."

Insecuritatea personală constituie de asemenea o problemă. Este un fapt puțin cunoscut, dar astăzi în America numărul armelor depășește numărul cetățenilor care le dețin[6], deci autoînarmarea continuă[7]. Atunci când analizezi toate aceste informații, nu este surprinzător faptul că "aproape patruzeci de procente din populație suferă de boli mintale".[8]

Până de curând, omenirea a avansat treptat de la o generație la alta cu credința că fii și fiicele noastre vor avea o viață mai bună ca a noastră. Acest fapt ne-a dat siguranță și speranță. Dar astăzi, viitorul nu pare atât de strălucitor, deoarece mulți părinți se confruntă cu realitatea dură a faptului că proprii copii ar putea să aibă, de fapt, o viață mai proastă decât a lor.[9] Pare că omenirea a trecut pe modul de criză.

LANȚURILE GLOBALE ȘI REACȚIILE ÎN LANȚ

"Nu există nimeni dintre voi ale cărui acțiuni să nu aibă influență asupra acțiunilor altora.… Nu puteți trăi numai pentru voi; o mie de fibre vă conectează cu cei apropiați și împreună aceste fibre, ca și alte fire de legătură vă dirijează acțiunile ca și cauze și se întorc la voi ca rezultate."

Henry Melvill, director al Colegiului East India Company[10]

De-a lungul ultimelor câteva decenii, omenirea a devenit din ce în ce mai conectată. Mulțumită economiei noastre globale, putem cumpăra bunuri și servicii ieftine din alte țări, sau să le vindem în țări care nu le pot

produce cu mijloace proprii. În ziua de azi poți procura orice, de la îmbrăcăminte la aparate și chiar grade universitare, de oriunde din lume.

Dacă, de exemplu, propriul copil are nevoie de un creion pentru la școală, chiar dacă nu-ți dai seama, întreaga lume a participat pentru a-l produce. La prima vedere nu pare să fie așa, dar dacă am lua numai procesul de producere a grafitului, de exemplu, (materialul gri care se află de obicei la interiorul învelișului de culoare galbenă a creionului), vei înțelege ce vreau să spun.

Grafitul este de obicei extras din pământ în China sau India, sau poate în Brazilia, apoi este transportat acolo unde este procesat, amestecat cu argilă și introdus în interiorul învelișului. Procesul de producție în sine presupune o serie de utilaje, care sunt produse în diverse țări. Utilajele însele presupun materiale, computere, programatori, linii de montaj și tot ceea ce este necesar în procesul de asamblare a utilajului, care în cele din urmă produce grafitul ce se va afla în mâna copilului tău.

Dacă luăm în considerare transportul materialelor cum ar fi grafitul însuși și argila care se amestecă cu el și transportul utilajului folosit pentru a-l produce, atunci trebuie să luăm în considerare tot ceea ce are de-a face cu construirea vaselor sau avioanelor care le transportă. Pe scurt, chiar pentru producerea a ceva atât de simplu cum este grafitul care se găsește în creion este necesară implicarea unei întregi lumi. Orice întârziere la livrarea unuia dintre elementele din cadrul acestui lanț va încetini sau chiar va stopa producția creioanelor pentru milioane de copii.

Având în minte această situațuie, prof. Ian Goldin de la Universitatea Oxford, fost vicepreședinte al Băncii Modiale și-a început o prelegere astfel: "Globalizarea devine mai complexă și această schimbare devine mai rapidă. Viitorul va fi mai impredictibil. … Ceea ce se petrece într-un loc va afecta foarte repede toate celelalte lucruri. Aceasta constituie un risc sistemic." [11]

Cutremurul devastator și tsunami-ul care au lovit Japonia în 11 Martie 2011 constituie dovada efectivă a ceea ce se poate întâmpla unor sisteme atunci când o parte a acestora este deteriorată. Tsunami-ul a întrerupt lanțul de producție și importul de automobile din Japonia către Statele Unite timp de mai multe luni ulterior acestui eveniment.

Continua întrecere, care trage mai tare de funie, dintre Grecia și puterile economice din Zona Euro constituie un alt exemplu de interdependență economică. Economia Greciei a constituit o pată pe fața acesteia, mai mult sau mai puțin, începând cu momentul în care a lovit criza financiară din 2008. Grecia a primit miliarde de dolari sub forma unor împrumuturi, și încă nu le poate plăti înapoi. Drept rezultat, din ce în ce mai des guvernul Greciei amenință cu neplata datoriei și părăsirea Zonei Euro, ceea ce va face efectiv recuperarea datoriei o cauză lipsită de speranță.

Oricând s-ar întâmpla acest lucru, în jurul chestiunii a pornit o adevărată dezbatere. "Ce se va întâmpla dacă, sau când, Grecia părăsește Zona Euro ?" Se pare că o țară așa de săracă, având o economie atât de mică, va putea cu greu avea un impact asupra țărilor din restul blocului European, dar toată lumea este terifiată relativ la acest moment. Nu pentru că Zona Euro va colapsa în cazul în care Grecia o va părăsi, ci pentru că va avea cu siguranță un impact puternic asupra băncilor sale, care vor trebui să

înregistreze miliarde de dolari ca datorii. Ba încă și mai rău, dacă Grecia se retrage din Zona Euro și reușește să se refacă economic. Acest fapt ar putea fi un stimulant pentru alte țări cu economii slabe să facă același lucru. O astfel de reacție în lanț ar putea să descompună întreaga Zonă Euro și să pună sub semnul îndoielii situația economică puternică a Europei.

Iată o metaforă a acestui tip de paralizie, care ne trimite cu gândul mai aproape de căminul familial: imaginați-vă un cuplu căsătorit care se află în situația de a rupe căsnicia. În momentul în care criza ajunge la punctul culminant, cei doi sunt atât de înverșunați unul împotriva celuilalt încât nu pot să mai accepte să trăiască unul lângă celălalt. Continuând să locuiască în aceeași casă, exact înainte ca unul dintre ei să împacheteze și să plece, sunt atât de nerăbdători încât nu mai pot aștepta momentul în care vor fi separați. În stadiul ăsta, casa li se pare mai curând o pușcărie decât un cămin. Care pare să-i "închidă" la un loc, în timp ce repulsia îi impinge să fugă unul de altul. La fel ca acest cuplu, ne antipatizăm unul pe celălalt, deși suntem blocați împreună, dependenți unul de celălalt pentru binele nostru, atât fizic cât și emoțional.

"Istoricii vor privi înapoi și vor spune că acestea nu au fost vremuri obișnuite ci un moment definitoriu: o perioadă de schimbări globale fără precedent, o epocă în care un capitol s-a încheiat și un altul a început – pentru națiuni; pentru continente; pentru întreaga lume." [12]

Gordon Brown,
Istoric, fost Prim Ministru al Marii Britanii (2008)

În trecut, lumea a fost un agregat de părți izolate, dar pe măsură ce rețeaua de conexiuni globale a devenit mai densă și mai complexă, ne găsim într-o nouă lume, volatilă și imprevizibilă. Renumitul sociolog Anthony Giddens, a exprimat succinct, dar cu precizie, modul în care lumea se dezvoltă în direcția interconectării: "Că va fi mai bine, sau va fi mai rău, cert este că suntem propulsați într-o ordine globală pe care nimeni nu o înțelege pe de-a-ntregul, dar care își produce asupra noastră efecte pe care le resimțim cu toții". [13]

Fără să ne fi pus în gând, de unde vâsleam la micile noastre bărci în marea vieții, ne-am trezit îngrămădiți împreună în aceeași barcă, așa cum a remarcat Christine Lagarde în cuvântul său menționat mai sus. Pentru că acum ne aflăm cu toții în aceeași barcă, suntem dependenți unul de celălalt. Această dependență reciprocă înseamnă că atâta vreme cât nu ne punem de acord încotro vrem să navigăm, nu vom fi capabili să mergem în nicio direcție, indiferent care ar fi aceea. Vă puteți imagina ce se întâmplă când aveți nu două grupuri care trag de funie în direcții opuse ci sute de grupuri care fiecare trage în altă direcție ? Cam așa arată acum economia mondială și acesta este motivul pentru care suntem blocați într-o depresiune de atâta timp, fără să se întrevadă un sfârșit. O schimbare se va produce numai atunci când toate țările vor fi de acord în privința direcției în care trebuie să meargă lumea.

"Deoarece interdependența expune pe oricine în lume într-un manieră fără precedent, provocarea cea mare a umanității este controlul riscurilor

globale. Gâniți-vă la schimbările climatice; riscurile presupuse de energia nucleară …, amenințările teroriste…; efectele colaterale ale instabilității politice; repercursiunile economice ale crizelor financiare; epidemiile…; și deodată, panicile alimentate de media, cum ar fi recenta criză a castraveților în Europa. Toate aceste fenomene fac parte din aspectele întunecate ale lumii globalizate: contaminare, molimă, instabilitate, interconectare, turbulențe, distribuirea fragilității… Interdependența este, în fapt, dependență reciprocă, adică o expunere la riscuri împărțită. Nimic nu este complet izolat, iar "afacerile externe" nu mai există … Problemele altora sunt acum problemele noastre și nu le mai putem privi cu indiferență; sau să sperăm să obținem un câștig personal de pe urma lor."

Javier Solana

Fost Secretar General al NATO[14]

TRANSFORMAREA COLECTIVITĂȚII DINTR-UN BLESTEM ÎNTR-O BINEFACERE

Pentru a înțelege dinamica din ziua de astăzi, trebuie să ne amintim natura conectată a lumii. Aici știința poate fi de un mare ajutor. Sistemele conectate nu sunt nimic nou; întregul naturii constă din acest tip de sisteme. Trupul omului este un exemplu excelent de sisteme conectate care funcționează în cadrul unui sistem conectat mai mare "înrudit".

Într-un trup sănătos, fiecare celulă și organ își "știe" rolul și și-l joacă de o manieră ireproșabilă. Procedând astfel, beneficiază de întregul trup: inima pompează sângele în restul trupului, plămânii absorb oxigenul pentru restul trupului iar ficatul filtrează sângele pentru întreg trupul.

În același timp, fiecare organ din trupul nostru este și un consumator, primind de la trup tot ce îi trebuie pentru subzistență. Cu toate acestea, rațiunea pentru care există fiecare organ nu este aceea de a-și face pe plac pentru plăcerea proprie. Gândul însuși al organelor "producându-și plăcere" este straniu. Modul firesc de gândire este acela că fiecare organ există cu scopul de a spori starea de bine a întregului organism ! Cu alte cuvinte, un organ sănătos nu este centrat pe sine, urmărind propriul beneficiu, ci este centrat pe organism, urmărind beneficiul întregului trup.

Organele există ca părți într-un colectiv care împreună formează o singură unitate completă. Fără contextul acestei unități, noi nu am fi capabili să înțelegem funcția sau scopul fiecărui organ. Nutrienții pe care fiecare organ îi primește de la trup îi permit să funcționeze și să realizeze scopul propriei existențe, rolul său unic în raport cu restul organismului și să realizeze întregul său potențial prin "împărțirea" produsului său cu întregul organism.

Atunci când unul dintre sistemele organismului nu-și îndeplinește funcția, organismul se îmbolnăvește. Dacă boala se prelungește sau devine acută, ar putea conduce la colapsul întregului sistem și moartea organismului.

Una dintre cele mai comune boli terminale în ziua de azi este cancerul. Dacă te uiți la cum se dezvoltă cancerul, vei constata că se

comportă tot așa cum s-ar comporta un individ egoist în societate. Celulele canceroase nu-și îndeplinesc sarcina pe care organul unde se dezvoltă este menit să o satisfacă. Chiar mai rău, ele "piratează" vasele sanguine ale organului pentru propriul uz și astfel îl "omoară". În cele din urmă cancerul omoară întregul trup și moare împreună cu individul. Cu toate acestea, natura sa "egoistă" nu poate fi făcută să lucreze altfel.

La fel ca un trup, societatea omenească și schimbările care au avut loc în lume în ultimele câteva decenii indică faptul că umanitatea e pe cale să devină un sistem integrat și interconectat. Drept urmare, legile ce definesc conexiunile reciproce dintre organe în cadrul unui trup se aplică societății omenești la fel de bine.

"Secolul 21, spre deosebire de perioada de după Congresul de la Viena,
nu mai este un joc între câștigători și învinși cu sumă zero.
Este mai curând un secol al unor multiple noduri aflate într-o rețea.
Cu cât aceste noduri sunt mai bine conectate între ele,
cu atât ele vor rezona cu cele mai bune idealuri și principii."

Prof.dr. Ludger Kunhardt,
Director al Centrului pentru Studii Europene Integrate [15]

Până recent, am simțit că fiecare dintre noi este mai mult sau mai puțin o ființă de-sine-stătătoare. Am construit o societate care permite fiecăruia să aibă succes individual, chiar atunci când succesul se obține pe seama altora.

Acum rețeaua de conexiuni în curs de dezvoltare ne spune că această abordare nu mai poate funcționa. Vechea cale s-a epuizat de la sine și are nevoie de o aducere la zi. Pentru a merge înainte, trebuie să învățăm să lucrăm sincronizat cu globalizarea și, pentru aceasta, trebuie să ne conectăm unii cu alții și să lucrăm împreună.

Numeroși experți au explicat deja faptul că lumea veche se descompune deoarece este bazată pe o abordare obsoletă a centrării pe sine. Noua lume are nevoie ca noi să reconstruim sistemele și procesele în concordanță cu noua abordare a colaborării și garanției reciproce, aceasta însemnând că suntem cu toții garanți pentru bunăstarea fiecăruia dintre noi. Pentru a ne asigura supraviețuirea, trebuie să învățăm să lucrăm împreună. Fiecare individ, fiecare societate, fiecare națiune și fiecare stat va trebui să învețe să coopereze pentru binele comun.

"Adevărata provocare în ziua de azi este aceea de a ne schimba
modul de gândire – nu numai sistemele, instituțiile și politicile noastre.
Ne trebuie imaginație pentru a înțelege promisiunea - și provocarea –
imensă a lumii interconectate pe care am creat-o.
… Viitorul constă în mai multă globalizare, nu mai puțină, mai
multă cooperare, mai multă interacțiune între popoare și culturi și
chiar o mai mare împărtășire a responsabilităților și intereselor.
Unitatea în diversitate este cea de care avem nevoie astăzi."

Pascal Lamy, Director General al WTO

(World Trade Organization) [16]

Soluția la problemele noastre depinde în primul rând și înainte de orice de schimbarea noastră și adaptarea la noua realitate. Peste tot în lume, oamenii au început deja să-și modifice comportamentul. Au început să sesizeze că guvernele nu funcționează corect și nu oferă soluții reale la problemele lor. Drept rezultat, mulți aleg să iasă în stradă și să protesteze.

Totuși, atunci când niște oameni protestează pentru a-și îmbunătăți situația lor personală ei fac, în mod necugetat, ca lucrurile să se înrăutățească în ceea ce-i privește. Astăzi, obținerea oricăror beneficii de către un segment specific al populației în urma exercitării unor presiuni, se face în detrimentul altora. Această corelare nu va face decât să intensifice luptele pentru putere care există deja între diversele grupuri de presiune, care în schimb vor accelera declinul societății, și nu va aduce beneficii nimănui pe termen lung. Lumea se află într-o asemenea situație încât toți, de la cetățenii obișnuiți până la cei care iau deciziile, trebuie să ne rezolvăm problemele prin deliberări, respect și un spirit al garanției reciproce.

"Bunăstarea noastră se împletește în mod inextricabil cu cea a străinilor din întreaga lume. … La un anumit moment, va trebui să depășim modul conflictual și să ne adaptăm interconectivității noastre. Așa cum a remarcat Clinton, "Înțelegem pe măsură ce crește interdependența … că ne e bine atunci când și altora le este bine, așadar trebuie să găsim căile prin care putem cu toții să ieșim în câștig."

Gregory Rodriguez, director fondator al Centrului pentru Coeziune Socială din cadrul Universității Statului Arizona[17]

Noua lume necesită o revoluționare a relațiilor noastre, nu prin forță ci în inimile noastre. Trebuie să se petreacă acest lucru în toți și în fiecare dintre noi. În Capitolele 3 și 4, vom discuta modul în care putem reuși transformarea, iar în Partea 2 vom explora unele exemple practice ale acestei transformări. Principalul lucru cu care, însă, trebuie să rămânem din tot ce s-a spus și din cele ce vor urma, este faptul că acum este timpul să facem trecerea de la centrarea noastră pe "sine" la centrarea pe "noi", pentru a ne scoate din viziunea îngustă a fiecăruia către o sferă a noastră mare, comună.

Fără îndoială trăim într-o epocă specială. Garantarea reciprocă între noi se prezintă ca fiind legea vieții în lumea noastră conectată. În capitolul următor, vom dezvolta tema pentru a înțelege de ce și în ce mod natura în întregul ei formează o singură unitate.

"L-am întrebat pe Dalai Lama care este cheia păcii ?
El a răspuns: "A gândi Noi, și nu Eu".

Kenzo Izu, fondator al organizației Prieteni fără Frontiere[18]

Capitolul 2:
Natura și Noi

"O ființă umană este parte dintr-un întreg pe care l-am numit "univers". … Trăim experiența noastră, a gândurilor și sentimentelor noastre ca pe ceva separat de rest, un fel de optică înșelătoare a conștiinței."

Albert Einstein, într-o scrisoare din 1950[19]

Viața este un fenomen fascinant: dinamic și într-o permanentă schimbare. Așa cum ne-a învățat actrița Doris Day: "Que sera sera, orice ar fi să fie, va fi, viitorul nu ni-l facem noi." Avea dreptate, dar numai până la un punct. Înainte ca oamenii să înțeleagă electricitatea, nu-și puteau explica fulgerele, așa că le puneau pe seama mâniei zeilor. Dar mulțumită științei, știm că fulgerele nu se întâmplă pur și simplu ci sunt cauzate de anumite condiții atmosferice. Acest fapt ne permite să prevedem când este probabil să se producă fulgere. Nu este o știință precisă, dar este suficient pentru ca noi să putem planifica cu o certitudine relativă unde suntem în siguranță și unde va trebui să fim mai precauți.

Dacă un individ care a trăit în secolul 18, de exemplu, ar fi adormit cumva și s-ar trezi în secolul 21, ar fi complet copleșit de miracolele pe care omenirea le-a realizat în timp ce el și-a făcut somnul. Cu toate acestea, știm că nu este vorba de miracole ci mai curând de știință.

Știința ne spune că schimbările din lumea noastră nu se petrec întâmplător ci urmând o direcție foarte clară – de la simplu la complex, și de la separare la integrare. O publicație a MIT Haystack Observatory explică următoarele: imediat după Big Bang, "Universul a fost dominat de radiații. Curând, cuarcii s-au combinat pentru a forma barioni (protoni și neutroni). Când universul avea vârsta de numai trei minute, se răcise destul pentru ca acești protoni și neutroni să se combine formând nuclee". [20]

Pe măsură ce procesul de dezvoltare a integrării și complexității a continuat, s-au născut stelele, au apărut în jurul lor planetele și din praful cosmic au apărut galaxii întregi. Cel puțin pe una dintre aceste planete, procesul a continuat dincolo de nivelul mineral către nivelul organic, altfel cunoscut sub numele de "viață". Când materialele organice s-au combinat în așa fel încât să capete abilitatea unică de a se replica singure, ceea ce a apărut este ceea ce numim acum "viață". Acestea au fost primele creaturi monocelulare precum amoebele.

Pe măsură ce celulele au continuat să se combine urmând direcția evoluției către complexitate, ele au început să se adune formând colonii, asumându-si sarcini specializate care să contribuie la întreaga congregație. Fiecare celulă a "învățat" să se sprijine pe restul celulelor pentru a-și procura cele necesare. Asta a permis fiecăreia să "stăpânească" un meșteșug specific, în care să exceleze și să furnizeze o valoare mult mai mare întregii colonii. Acestea au fost primele exemple de garantare reciprocă din natură iar principiile care s-au aplicat acestor colonii de celule primordiale se aplică încă la toate formele de viață.

Cu aproximativ patru miliarde de ani după ce planeta Pământ s-a format, a apărut specia umană. Spre deosebire de restul naturii, noi oamenii avem senzația că suntem distincți, separați de restul naturii. Ne simțim superiori, nu o parte a întregului sistem ci deasupra acestuia. Specia umană a introdus noi trăsături în sistemul naturii: sentimentul auto-determinării. Toate celelalte animale, plante și minerale își îndeplinesc sarcinile ca pe niște dictate ale naturii, prin intermediul instinctelor și al comportamentelor căpătate. Noi avem, însă, libertatea de a alege să lucrăm pentru interesul propriu, sau pentru interesul celorlalți din societatea noastră.

Dacă ne uităm la natură, vom vedea că, în fapt, a alege garantarea reciprocă și a prefera interesul socității înainte de propriul interes este mai avantajos pentru individ. În capitolul precedent, am spus că niciun organism nu poate exista dacă celulele sale acționează numai pentru ele. La fel, nicio ființă umană nu poate exista dacă fiecare dintre noi ar trebui să lucrăm numai pentru noi. Imaginați-vă cele șapte miliarde de oameni de pe planetă lucrând pământul fiecare pentru el, construind diguri și pompând apa fiecare pentru el și vânând pentru a-și asigura hrana și îmbrăcămintea fiecare pentru el. Ce s-ar întâmpla cu societatea noastră ? Dar și mai rău, ce s-ar întâmpla cu noi ?

Rezultă că propriul interes ne dictează să lucrăm împreună. Dar dacă este așa, atunci de ce există această pornire în noi de a lucra numai pentru noi, neținând cont în mod evident de reala interdependență a noastră?

În noiembrie 2005, eram în Tokyo, unde fusesem invitat de către Fundația pentru Pace GOI să particip la o conferință pe tema schimbărilor climatice și a deficitului de apă. Biologul evoluționist Elisabet Sahtouris, care participa de asemenea la conferință, a prezentat o fascinantă descriere a conceptului de interdependență între elemente centrate pe sine: "În trupul nostru, fiecare moleculă, fiecare celulă, fiecare organ … au interese proprii. Când fiecare dintre aceste niveluri … își manifestă propriul interes, el provoacă o negociere între niveluri. Acesta este secretul naturii. În fiecare moment în trupul nostru, aceste negocieri conduc sistemul nostru către armonie".

Dacă am putea înțelege că evoluția continuă și azi și nu s-a oprit atunci când a apărut homo-sapiens, am putea realiza că nu am încetat să evoluăm de la simplu la complex și de la separare la integrare. Singura diferență față de trecut este că noi, oamenii, nu suntem siliți să ne integrăm, deși ar trebui să alegem integrarea în loc de separare. Dacă am face așa, am avea asigurată o viață a armoniei, echilibrului și prosperității.

Rezultă că procesul prin care lumea a devenit un sat global nu este un eveniment singular ci este o extensie naturală a celor aproape patruzeci

de miliarde de ani de evoluție de la Big Bang. Criza pe care o trăiește omenirea astăzi nu este colapsul civilizației ci începutul unei noi etape. În această etapă, omenirea, va deveni de asemenea o singură entitate, conștientă de interconectivitățile ei și lucrând în armonie cu acestea. Când vom reuși să conștientizăm acest lucru, vom fi ca un singur organism, în cadrul căruia fiecare organ lucrează în beneficiul întregului, în timp ce restul organismului furnizează fiecărui organ tot ce acesta are nevoie.

Deoarece evoluția nu poate fi stopată sau abătută de la direcția sa, unitatea întregii umanități constituie o certitudine. Singura întrebare în acest moment este cum vom ajunge acolo, conștienți, de bună voie și cu plăcere sau dimpotrivă.

NE SCĂRPINĂM PE SPATE UNUL PE CELĂLALT

"Unitatea și complementaritatea sunt la baza realității",[21]
Werner Heisenberg, fizician, cel care a formulat
Principiul Incertitudinii

Dacă privim modul în care funcționează natura, vom descoperi un sistem de beneficii reciproce. Fiecare element din cadrul sistemului le completează pe celelalte și le este de ajutor, primind în schimb ceea ce are nevoie pentru sine. Este ceea ce am putea numi un sistem în care "ne scărpinăm pe spate unul pe celălalt".

Lanțul de procurare a hranei este un exemplu excelent de astfel de reciprocitate: plantele se hrănesc cu minerale, ierbivorele se hrănesc cu plante și carnivorele se hrănesc cu ierbivore. Lanțul de procurare a hranei conține o multitudine de lanțuri mai mici care împreună formează o rețea în care fiecare element influențează pe fiecare dintre celelalte elemente. Drept rezultat, orice modificare a unui element va avea impact asupra fiecăruia dintre celelalte elemente ale sistemului.

Fiecare element care-și îndeplinește funcția permite întregului ecosistem să-și păstreze echilibrul. Acest echilibru este ceea ce menține sistemele sănătoase, robuste și le permite să asigure subzistența animalelor și plantelor din cadrul lor.

Un raport lămuritor și destul de interesant, predat Departamentului de Educație al Statelor Unite în octombrie 2003 de către Irene Sanders și Judith McCabe demonstrează ce se întâmplă atunci când intervine o ruptură în echilibrul naturii. "În 1991, o orcă – o balenă ucigașă – a fost văzută mâncând o vidră de mare. În mod normal orca și vidra de mare coexistă în pace. Așadar, ce s-a întâmplat ? Ecologiștii au descoperit că populația de bibani și de heringi era în declin în ocean. Orca nu mănâncă acești pești, cu care se hrănesc însă focile și lupii de mare, iar aceste animale sunt cele cu care se hrănește în mod obișnuit orca, populația lor fiind deasemenea în declin. Prin urmare privată de foci și de lupi de mare orca a început să se oprienteze către jucăușele vidre de mare pentru a-și asigura prânzul.

"Așadar vidrele de mare au dispărut din cauză că peștii, care nu au fost niciodată prima opțiune pentru hrana lor, au dispărut. Acum, unda de șoc se răspândește. Vidrele nu mai sunt acolo să mănânce aricii de mare, așa

că populația de arici de mare a explodat. Dar ariciul de mare trăiește hrănindu-se cu vegetația de alge de pe fundul mării, prin urmare dispar algele. Ca și orca, pescărușii își pot găsi și altă hrană, dar vulturul pleșuv nu, și acesta este în pericol.

Toate lucrurile astea au început cu scăderea populației de bibani și de heringi în ocean. De ce ? Ei bine, balenierele japoneze vânează o specie de balenă care se hrănește cu aceleași organisme microscopice ca și o anumită specie de pește carnivor. Având mai multă hrană la dispoziție, acest peștrele carnivor s-a înmulțit și atacă bibanii și heringii care constituiau hrana pescărușilor și a lupilor de mare. Declinul populației de lupi de mare face ca orca să se orienteze către vidre."

NATURĂ ȘI ECOLOGIE

Așa cum putem vedea, natura este constituită din conexiuni reciproce care crează echilibru și armonie. Dar oamenii nu acționează în această manieră de reciprocitate, nici între ei și nici între ei și natură. Deși ne simțim superiori naturii, noi suntem o parte a acesteia. Discrepanța dintre natură și umanitate și conflictele dintre oameni, aruncă în aer echilibrul întregului sistem, așa cum o demonstrează exemplul de mai sus cu orca. În timp ce întreaga natură respectă principiul garanției reciproce – dai ce poți și primești ceea ce ai nevoie – oamenii acționează invers. Ei se exploatează unul pe celălalt iar umanitatea exploatează natura. Nu trebuie să ne mirăm că aproape am secătuit planeta de resurse.

"Urmele noastre ecologice utilizează 140% din resursele
regenerabile ale planetei și, probabil, vom ajunge să utilizăm
în anul 2050 resursele a două planete Pământ. Altfel spus,
trăim nesustenabil și secătuim capitalul natural al Pământului.
Nimeni nu știe cât vom putea continua pe această cale,
dar clopotele de alarmă ale mediului au fost pornite."

G.Tyler Miller, Scott Spoolman, Viețuind în cadrul Mediului: Principii, Conexiuni și Soluții.[22]

Omenirea a devenit ca o tumoare canceroasă a naturii, luându-și totul pentru sine, fără a ține seama de mediu. Cancerul moare împreună cu organismul gazdă. Dacă omenirea nu se transformă într-o parte sănătoasă a organismului naturii, va avea aceeași soartă. Nu vom dispare cu toții, dar vom plăti greu, cu siguranță, pentru exploatarea surselor naturii de hrană, apă și căldură.

Pentru a înțelege de ce omenirea se comportă atât de iresponsabil și irațional, trebuie să aruncăm o privire mai îndeaproape asupra naturii umane. Ca biolog, Sahtouris explica în conferința de la Tokyo menționată mai devreme: "Fiecare moleculă, fiecare celulă, fiecare organ … are interese proprii." Cu toate acestea, a avea interese proprii nu înseamnă că trebuie să fim egoiști. Dimpotrivă, întocmai cum interesul propriu este cel care face ca celulele să colaboreze, ar trebui să ajungem să înțelegem că

menținerea stării de bine a organismului – care este omenirea – constituie cel mai bun interes *personal*.

"Narcisismul", adică sentimentul nostru că ni se cuvine totul, este cel care ne face să nu observăm că suntem în câștig atunci când toată lumea câștigă. Psihologii Jean M. Twenge și Keith Campbell descriu societatea ca fiind "din ce în ce mai narcisistă".[23] În cartea lor foarte profundă, *Narcisismul Epidemic: A trăi în Era Drepturilor*, Twenge și Campbell analizează "Continua creșterea a narcisismului în cultura noastră" [24] și problemele pe care aceasta le cauzează. "Statele Unite suferă în momentul de față de o epidemie de narcisism" spun ei, "Trăsăturile de personalitate narcisistă sporesc la fel de repede ca și obezitatea. Mai rău, mărirea narcisismului este accelerată, cifrele crescând în anii 2000 mai repede decât în deceniile anterioare. În anul 2006, 1 din 4 elevi de liceu erau de acord cu majoritatea elementelor constituind standardul de măsură al trăsăturilor narcisiste. Astăzi, așa cum a subliniat cântărețul Little Jackie, mulți oameni simt că "Da, omule, întreaga lume ar trebui să se învârtă în jurul meu".[25] Dicționarul Webster definește narcisismul ca "egoism". Rezultă că, spus mai simplu, am devenit cu toții teribil de egoiști.

> Prof.Tim Jackson, comisar economic în Comisia de Dezvoltare Sustenabilă a guvernului Marii Britanii, spunea despre globalizare: "Este o poveste despre noi, oamenii, stimulați să cheltuim bani pe care nu-i avem pe lucruri de care nu avem nevoie, pentru a face o impresie care nu durează, unor oameni de care nu ne pasă".[26]

Egoismul nostru exacerbat ne-a făcut să dezvoltăm o cultură a consumerismului și cortegiul său de producție agresivă, marketing și consumul de bunuri și servicii, nu din cauză că am avea nevoie de ele cu adevărat, ci pentru că avem nevoie să le arătăm. Cumpărăm pentru că alții cumpără, deoarece nu vrem să fim demodați.

Consumerismul a făcut ca fiecare industrie să-și accelereze producția, rezultatul fiind o rată alarmantă, în continuă creștere a surplusului de produse. Aceste produse poluează acum planeta și secătuiesc resursele acesteia numai pentru a ne satisface nesfârșita poftă pentru bogăție și statut social. Există însă o limită în toate, și noi suntem foarte aproape de a ajunge la capătul funiei.

În urma raportului din 2011 al Agenției Internaționale pentru Energie (IEA), International Energy Outlook 2011, Fatih Birol, economistul șef al agenției, îi spunea lui Fiona Harvey de la *The Guardian*: "Ușa este pe cale să se închidă, sunt foarte îngrijorat – dacă nu modificăm acum maniera în care utilizăm energia, vom trece dincolo de acel prag despre care oamenii de știință ne spun că este minimul (de siguranță). Ușa se va închide pentru totdeauna."[27]

În mod asemănător un compendiu al Universității Yale rezuma faptul că "un raport preliminar al Comisiei Interparlamentare privind Schimbările Climatice (IPCC) spune că există o probabilitate de 2 la 3 ca schimbările climatice cauzate de om să conducă deja la o creștere a numărului evenimentelor climatice extreme. În rezumatul raportului … se spune că vremea din ce în ce mai sălbatică … va duce la o sporire a costului

în pierderea de vieți omenești și distrugeri de proprietăți, și va face ca unele locații să devină "din ce în ce mai neinteresante ca locuri de trăit". Raportul spune că oamenii de știință sunt "aproape siguri" că încălzirea continuă va cauza nu numai o creștere a valurilor de căldură extremă și secetă în anumite regiuni, dar va genera de asemenea ploi torențiale mai intense care vor provoca inundații severe." [28]

Să luăm drept exemplu seceta severă timp de patru ani din California. La începutul acestui an, Guvernatorul Californiei Jerry Brown a dispus ca "agențiile urbane să-și reducă consumul de apă cu 25 procente".[29] Fermierii, care utilizează 80% din apa statului, sunt exceptați de la această dispoziție. Natasha Geiling, de la *Think Progress*, nota: "În 2014, o suprafață de circa 500.000 acri de pământ agricol a rămas nelucrată în California, producând o scădere a veniturilor din industria agricolă la nivel de stat de 1,5 miliarde de dolari și o pierdere de 17.000 de locuri de muncă sezoniere și part time. Experții sunt de părere că totalul suprafeței de pământ agricol nelucrat se va dubla în 2015 – iar această știre a făcut ca oamenii din toată țara să se gândească la siguranța alimentației." [30]

Craig Chase, care conduce Centrul Leopold pentru Marketing în Agricultura Sustenabilă și Inițiativa pentru Sisteme de Alimentație la Universitatea de Stat din Iowa, relata publicației *Think Progress*: "Când te uiți la harta secetei din California, te sperii. … Ne întrebăm cu toții de unde vor veni alimentele pe care vrem să le consumăm."

Un "studiu al NASA a descoperit, de asemenea, că dacă emisiile continuă să crească, sunt șanse ca 80% din sud-estul American să se confrunte cu o mega-secetă timp de mai multe decenii începând cu 2050 și până la sfârșitul secolului." [31]

"Mega-seceta este ceea ce omul de știință Toby Ault de la Universitatea Cornell a numit 'marele rechin alb al climei: puternic, periculos și greu de detectat înainte de a fi prea târziu. Acest tip de secetă s-a mai întâmplat în trecut, este încă prezentă astăzi, și este posibilă și în viitor, chiar și fără schimbarea de climă'. Ault merge atât de departe încât numește mega-seceta o adevărată provocare pentru civilizație." [32]

Lipsa noastră de grijă pentru mediu provoacă ravagii nevoilor noastre cele mai vitale – sursele noastre de hrană și apă. Deja, conform WWF (World Wildlife Fund), "Pescuitul intensiv … este devastator pentru populațiile de pești. Peste 75% din zonele de pescuit sunt exploatate la limită sau dincolo de limită." [33]

Ian Sample de la *The Guardian* scrie, de asemenea, că "Aproximativ 40% din terenurile agricole ale lumii sunt serios degradate. Evaluarea ecosistemului făcută de către Națiunile Unite la începutul mileniului a clasat degradarea terenurilor printre cele mai mari provocări legate de mediu, afirmând că aceasta riscă să destabilizeze societățile, punând în pericol securitatea hranei și accentuând sărăcia." [34]

Dar datele privind apa - substanța cea mai importantă pentru orice tip de viață – sunt cele mai alarmante. O publicație oficială a UNICEF înfățișează prejudiciile și pericolele pe care le prezintă băutul apei din surse nesigure: "Aproape 50 de procente din populația țărilor subdezvoltate – adică circa 2,5 miliarde de oameni – nu au facilități sanitare și peste 884 milioane de oameni folosesc încă surse de apă de băut nesigure. Accesul

inadecvat la apă curată și la dotările sanitare, împreună cu practicile de igienă deficitară, ucid și îmbolnăvesc mii de copii în fiecare zi și duc la sărăcirea și diminuarea oportunităților pentru alte mii de oameni. Sistemul sanitar deficitar, apa și igiena au multe alte repercursiuni serioase. Copiilor - și mai ales fetelor – li se refuză dreptul la educație deoarece școlilor de lipsesc … niște dotări sanitare decente. Femeile sunt silite să-și petreacă o mare parte din zi cu adusul apei. Fermierii săraci și salariații sunt mai puțin productivi datorită bolilor, sistemele de sănătate sunt supraaglomerate iar economiile naționale suferă. Fără apă, salubritatete și igienă, dezvoltarea sustenabilă este imposibilă".[35]

"Atâta timp cât distrugerea suportului natural al economiei și deteriorarea sistemului climatic sunt cele care duc lumea într-o situație limită, acestea sunt tendințele care trebuie inversate. Pentru a face asta este nevoie de măsuri care necesită eforturi extraordinare, de ieșire rapidă din modul de funcționare obișnuit".

Pe măsură ce pământul și apa devin insuficiente, odată cu creșterea temperaturii planetei, și pe măsură ce asigurarea hranei lumii se deteriorează, apare o geopolitică periculoasă a deficitului de hrană."

Lester R.Brown, analist de mediu, fondator și președinte al Institutului pentru Politici de Mediu și autor al lucrării Lumea la Limită: *Cum să prevenim colapsul mediului și economiei*.[36]

În ziua de 6 mai 2011, Matthew Lee de la *Associated Press* raporta: "Secretarul de Stat al Statelor Unite, Hillary Rodham Clinton, a atenționat faptul că lipsa de hrană la nivel global și spirala creșterii prețurilor amenință răspândirea destabilizării și necesită acțiuni imediate pentru a preveni repetarea crizelor din 2007 și 2008 care au provocat revolte în zeci de țări aflate în curs de dezvoltare. … Națiunile Unite estimează că 44 milioane de oameni au fost aduși în stare de sărăcie din luna iunie, anul trecut, ca urmare a creșterii prețurilor la mâncare, ceea ce ar putea duce la disperare, lipsuri și tulburări. Clinton a spus că lumea nu mai poate să 'continue să se bazeze pe furnizarea de ajutoare de urgență pentru a continua politica Plasturelui'".[37]

Trist dar, o săptămână mai târziu, a apărut raportul "Lumea risipește 30% din totalul hranei".[38] Conform acestui raport, "30% din toate alimentele produse în lume în fiecare an sunt risipite sau pierdute. Asta reprezintă circa 1,3 miliarde de tone, conform unui raport recent al Organizația pentru Alimentație și Agricultură a Națiunilor Unite. … Este ca și cum în China, țara cea mai populată din lume, având o populație de mai mult de 1,3 miliarde, fiecare persoană ar avea o tonă de alimente pe care le-ar putea arunca la lada de gunoi. … Dincolo de această cifră enormă, aflăm că cei care au cei mai mulți bani sunt aceia care risipesc cel mai mult. … Iar aceste cifre apar tocmai când am primit raportul referitor la creșterea spectaculoasă a prețurilor la mâncare peste tot în lume în ultima săptămână." "O shimbare majoră în modul de gândire este ceea ce ne trebuie" concluzionează reporterul CNN Ramy Inocencio.

Întradevăr, avem nevoie de o modificare a modului de gândire în direcția susținerii garanției reciproce. Cu un astfel de mod de a gândi, nu vom mai arunca mâncarea în timp ce sunt oameni care se duc la culcare cu burta goală. Într-o societate a garanției reciproce, asta ar fi ca și când ți-ai lăsa propria familie înfometată în timp ce tu te îmbuibi până la obezitate.

Economistul Michael Camdessus a fost angajat treisprezece ani ca Director General al Fondului Monetar Internațional (FMI). Într-un filmuleț intitulat "Etica și Criza Financiară Globală" [39] el explică legătura dintre situația economiei, situația mediului și lipsa garanției reciproce, pe care el o vede ca fiind la originea ambelor crize. "Ceea ce s-a instalat este un fel de problemă etică, la nivel global. Timp de ani și ani, am atras atenția cu voce tare … actorilor financiari să-și modereze apetitul financiar, să aibă grijă de comunitate, să fie atenți la vecinii lor – toate aceste principii au fost uitate. Trebuie să restabilim un gen de sistem etic, la nivel global, care ne lipsește. …Ambele crize (cea financiară și cea a mediului) își au originea în exploatarea fără limită a resurselor naturale sau a mecanismelor economice. Toate lucrurile acestea înseamnă că noi toți trebuie să ne regândim modelele conceptuale; trebuie toți să fim mai conștienți de faptul că în anii care vin vom avea mai multe responsabilități".

În ciuda limitelor evidente ale resurselor Pământului și a dovezilor tot mai numeroase a daunelor pe care le-am produs, continuăm să o mulgem pe "Mama Terra", poluând inutil aerul, apa și pământul și lăsându-le copiilor noștri o planetă care nu le va mai furniza nici hrană și nici energie.

În ceea ce privește continua secătuire a surselor limitate de energie, Steve Connor de la *The Independent* i-a luat un interviu lui Fatih Birol, economistul șef al IEA. Conform celor relatate de Connor, "Dr.Birol a spus că publicul și multe guverne par să fi uitat faptul că petrolul de care depinde civilizația modernă se epuizează mult mai repede decât fusese anticipat iar producția la nivel global va înregistra un vârf în circa 10 ani – cel puțin cu un deceniu mai devreme decât estimaseră cele mai multe guverne". [40]

REFACEREA ECHILIBRULUI

"Până acum, omul s-a împotrivit naturii; de acum înainte,
va fi împotriva propriei sale naturi." [41]

Dennis Gabor, inventatorul holografiei,

câștigător al Premiului Nobel pentru fizică în 1971

Echilibrul este numele jocului în natură. El reprezintă starea la care natura aspiră să-și aducă toate elementele. Singura rațiune pentru care orice substanță sau obiect se mișcă sau se modifică o constituie această "năzuință" de refacere a echilibrului. Atunci când aerul se deplasează din zonele în care presiunea este mai mare către cele unde presiunea este mai mică, îi spunem "vânt". Căldura de la un calorifer se răspândește în cameră, ca urmare a faptului că tendința în natură este de a egaliza temperatura peste tot în spațiu. Același lucru se petrece și în cazul curgerii la vale a apelor. Legea vaselor comunicante în natură înseamnă că atâta timp cât nivelul apei nu este egalizat, aceasta va continua să curgă către bazinul cel mai de jos.

La organismele vii, starea de echilibru se numește "homeostază" (din limba greacă: *hómoios*, "asemănător" și *stásis*, "stare"). Dicționarul Webster definește homeostaza ca pe "o stare relativ stabilă de echilibru sau o tendință către o asemenea stare între elemente sau grupuri de elemente, diferite dar interdependente, ale unui organism, populație sau grup,."

Ca elemente interdependente ale naturii, noi ne supunem legii "homeostazei" în trupurile noastre. Cu toate acestea, depinde de decizia noastră dacă ne supunem acestei legi în societatea noastră.

La nivel uman, a menține homeostaza înseamnă să ne extindem conștiența noastră de la centrarea-pe-sine la centrarea-pe-societate și eventual la centrarea-pe-globalitate. Trebuie să sporim atenția față de ceilalți și față de mediul în care trăim care sunt părți ale sistemului care ne include și pe noi. Prin intermediul exemplelor pe care le-am prezentat mai sus, putem să ne dăm seama de ce se va întâmpla dacă alegem să rămânem indiferenți față de interconectivitatea care există între noi și între noi și natură.

CHINURILE FACERII

"Suntem provocați să ne ridicăm deasupra limitelor înguste ale preocupărilor noastre individuale pentru a fi preocupați de întreaga omenire. Noua lume este o lume a unității geografice. Asta înseamnă că nicio persoană sau națiune nu poate trăi de una singură. Trebuie să învățăm să trăim împreună, sau vom fi forțați să murim împreună."

Martin Luther King.Jr. [42]

Acum, când egoismul omului constituie o amenințare pentru existența noastră, suntem confruntați cu două opțiuni. Putem sta deoparte, lăsând natura să-și urmeze cursul, așteptând ca necazurile să ne bată la ușă înainte să ne gândim cum să le facem față. Sau, putem să trecem la acțiune și să ne asumăm responsabilitatea viitorului nostru.

Specia umană mai poate încă să se îndrepte către echilibru și armonie cu natura și către o prosperitate durabilă. Tot ceea ce trebuie este să adoptăm o abordare a garanției reciproce și astfel să ne sincronizăm cu natura. Așa vom face ca societatea noastră să fie sustenabilă, prosperă, sigură și pacifistă – atâta timp cât nu pot exista războaie între oameni care sunt răspunzători de bunăstarea celorlalți.

În lumina acestor lucruri, următorul capitol va discuta măsurile practice pe care le putem lua pentru a construi o astfel de societate.

Capitolul 3:
Metoda Practică

"Marele proiect al secolului douăzeci și unu - înțelegerea modului în care întreaga omenire va ajunge să fie mai mult decât suma părților sale – se află la început. Ca un copil care se trezește, superorganismul omenirii devine conștient de sine și asta ne va ajuta cu siguranță să ne îndeplinim țelurile."

N.Christakis & J.Fowler,

Conectați: Surprinzătoarea putere a rețelelor de socializare [43]

În capitolele anterioare, am vorbit despre conexiunile care leagă lumea într-o singură rețea. Am spus că această rețea este o creație naturală a evoluției, care trece de la simplu la complex, de la separare la integrare. Această conectivitate determină de asemenea în realitate că toate sistemele vieții se susțin între ele prin garanție reciprocă precum și faptul că dacă omenirea își dorește să prospere și să se dezvolte, trebuie să-și aplice sieși acest mod de lucru.

Cu toate acestea, chiar dacă înțelegem că avem nevoie de garanție reciprocă, nu este încă foarte clar cum o vom crea. Cum poate fi introdus un mod de gândire care este complet opus naturii noastre ? Cu alte cuvinte, cum va face un individ, sau o societate, trecerea de la un mod de a gândi bazat pe grija de sine la grija pentru toți ? Sau, pe scurt, cum vom trece de la modul "eu" la modul "noi" ? Și ceea ce este mai greu decât orice altceva, cum vom face ca această sachimbare să fie permanentă ? Știm că proastele obiceiuri dispar greu. Dar gândirea centrată pe sine este mai mult decât un prost obicei; ea este un mod de gândire pe care trebuie să-l schimbăm. Poate că este necesar să schimbăm întreaga natură umană. Cum putem face o asemenea schimbare ?

Răspunsul este că nu putem. Aceasta este adevărul: nu putem să o facem singuri deoarece ne însușim valorile și atitudinile din mediul nostru social. Așadar, dacă schimbăm mediul social, ne vom schimba și pe noi înșine. Și, mai bine, modificarea se va produce fără sentimentul că facem o schimbare, atâta timp cât în mod natural ne însușim valorile din mediul în care trăim și suntem încântați să ne conformăm acestor valori. Din cauza asta, dacă valorile mediului în care trăim ar fi acelea de a dărui și a împărți cu ceilalți, ne-am simți foarte firesc și confortabil să ne comportăm ca atare.

SPUNE-MI CINE-ȚI SUNT PRIETENII CA SĂ-ȚI SPUN CINE EȘTI

Dacă vă gândiți la asta, veți descoperi că adesea acționezi în așa fel încât să obții încuviințarea celor din jur. Faptul de a fi apreciat de cei care fac parte din mediul tău social îți dă încredere și-ți sporește moralul, în timp ce o respingere din partea mediului social te doare și te face nesigur și rușinat de ceea ce ești. Drept urmare, conștient sau nu, avem tendința de a ne conforma codurilor de comportament și valorilor societății.

Maria Konnikova, psiholog și scriitor, a scris despre nevoia de a ne conforma codurilor societății în blogul său din *Scientific American*: "Avem tendința să ne comportăm destul de diferit atunci când cineva poate să ne vadă sau nu și suntem extrem de sensibili la moravurile și normele sociale la modă. … Atunci când hotărâm să facem ceva, este important dacă cineva ne vede sau nu ? Dacă, teoretic, este ușor de argumentat că nu ar trebui să fie, anume că aceleași norme de comportament se aplică indiferent de situație, în practică, de obicei lucrurile stau altfel. Este valabil pentru lucruri minore (Te scobești în nas în public ? Ce se întâmplă dacă esti aproape sigur că nimeni nu se uită la tine ?) la fel ca și pentru lucruri mult mai importante (Vei lovi pe cineva, indiferent dacă fizic sau în alt altfel, dacă alții îți urmăresc modul de interacționa ? Ce se întâmplă dacă ești aproape sigur că fărădelegea nu se va afla niciodată în afară de voi doi ?)." [44]

Așadar, cu cât mai repede vom schimba valorile societății în așa fel încât garanția eiprocă și grija fiecăruia pentru celălalt să fie cele mai importante, ne vom modifica valorile noastre în consecință. Atunci când societatea apreciază oamenii în funcție de contribuția lor la societate, oamenii vor dori în mod firesc să contribuie pentru a fi apreciați. Dacă respectul și statutul social care recompensează de obicei excelența în vrăjitoriile financiare s-ar acorda celor care au îmbunătățit bunăstarea generală a societății, fiecare ar începe să contribuie pentru societate.

SCHIMBAREA DISCURSULUI PUBLIC

Anul 2011 a constituit un punct de cotitură. În acel am, lumea a învățat ce înseamnă puterea rețelelor de socializare. Tulburările la nivel global care au început în lumea arabă și s-au răspândit apoi în Europa au arătat cât de dificil este să blochezi știrile. A fost dovada că oricine poate stabili despre ce să discute oamenii la mii de kilometric distanță. Nu este nevoie decât de un smartphone și de o conexiune la internet.

Dacă vei căuta să afli ce gândește o minoritate de 1% față de restul de 99%, nu vei găsi aproape nimic înainte să se fi declanșat protestele mișcării de Ocupare din Wall Street, în 17 septembrie 2011. Mai recent, am văzut cazurile de brutalitate ale poliției, implicațiile costurilor campaniilor militare asupra civililor, atrocitățile războiului civil și dezastrele naturale documentate și încărcate pe site-urile de socializare unde devin cu repeziciune virale. Efectul cumulat al acestor evenimente face imposibilă ignorarea acestora de către canalele oficiale de știri care încep să le prezinte

şi ele. În felul acesta, fiecare dintre noi poate deveni o "agenție de ştiri" semnificativă care să aibă impact asupra discursului public.

O altă recunoaştere a puterii discursului social şi al opiniei publice pentru îmbunătățirea societății vine din partea Băncii Mondiale, sub forma unei declarații în scris intitulată "Puterea Discursului Public": "Conceptul de dezvoltare deschisă (garantând tuturor oportunități egale de comerț) presupune o creştere mare a furnizării de informații disponibile cetățenilor. … Scopul tuturor acestor lucruri (dezvoltarea deschisă) este de a crea o mutație în relațiile de putere de la instituții şi guverne, ale căror responsabilitate este de a furniza servicii şi de a îmbunătăți viețile oamenilor în beneficiul cărora se presupune că sunt efectuate aceste servicii. Această putere poate fi exercitată efectiv de mici grupuri de cetățeni lucrând împreună pentru a identifica şi a se confrunta cu politicienii şi furnizorii de servicii care nu se achită de serviciile pentru care sunt plătiți. Deoarece corupția şi politica interesului propriu sunt puternic înrădăcinate, o dezvoltare mai deschisă este puțin probabil să aibă efectele dorite fără ca diversele grupuri publice să fie capabile, împreună şi în bună pace, să-şi exercite influența publică." [45]

Influența mediului social a for dovedită empiric în 1951, cu ocazia unuia dintre cele mai faimoase experimente din istoria psihologiei sociale. În acel an, psihologul Solomon Eliot Asch a efectuat un studiu care a devenit cunoscut sub numele de Experimentul Conformității (Asch Conformity Experiment). Mai important, însă, decât titlul este faptul că experimentul lui Asch constituie o oglindă care reflectă un adevăr umilitor despre noi – de cele mai multe ori, facem ceea ce fac alții şi spunem ce spun alții, pur şi simplu pentru că ei fac ceea ce fac şi spun ceea ce spun. Foarte rar ne întrebăm de ce.

Experimentul lui Asch a fost extrem de simplu. Utilizând "Testul Comparării Liniilor" (Line Judgement Task) el a introdus în aceeaşi cameră un participant la test împreună cu alte şapte persoane, colaboratori ai esperimentatorului. Colaboratorii erau instruiți dinainte ce răspunsuri trebuie să dea la test. Fără să ştie acest lucru participantul era convins că şi ceilalți şapte erau tot simpli participanți ca şi el.

Fiecărei persoane din cameră I s-a cerut să spună cu voce tare care dintre liniile A, B şi C era mai apropiată ca dimensiune de o linie dată ca etalon. Răspunsul era de fiecare dată evident. Participantul real era aşezat la sfârşitul rândului şi astfel urma să răspundă ultimul. Au fost 18 teste în total iar participanții falşi au dat răspunsuri greşite în 12 dintre acestea.

În medie, circa o treime dintre participanții testați, au mers pe mâna celorlalți şi s-au conformat clar majorității. Din totalul de 18 teste, 75% dintre participanți s-au conformat cel puțin o dată iar 25% dintre participanți nu s-au conformat niciodată.

De ce participanții s-au conformat atât de uşor ? Când au fost întrebați după experiment, cei mai mulți dintre ei au spus că în realitate nu credeau în răspunsul dat, dar au mers pe mâna grupului din teamă să nu fie ridicoli. Câțiva dintre ei au spus că au crezut cu adevărat că răspunsul grupului era cel corect.

Aparent, oamenii se conformează în principal din două motive: pentru că vor să se potrivească cu grupul (influență normativă) și deoarece cred că grupul este mai bine informat decât sunt ei (influență informațională). [46]

Experimentul lui Asch a fost inedit și a deschis ușa pentru o serie de studii și publicații ulterioare. Odată ce cercetătorii au aflat că studiul naturii umane ne poate învăța atât de multe privind modul în care ne comportăm și de ce, ei au început să studieze fiecare aspect al comportamentului uman în încercarea de a înțelege natura noastră. În acest proces, au fost rupte toate tabu-urile, de la sexualitate (Masters și Johnson, Dr.Ruth și alții) până la jucatul rolurilor (experimentul închisorii al lui Zimbardo de la Stanford).

Un alt studiu a cercetat chiar ideea, mai curând Orweliană, că oamenii din jurul nostru pot să ne modifice amintirile. Un studiu al Institutului de Știință Weitzmann a testat limita până la care amintirile oamenilor pot fi modificate prin manipulare socială. Raportul Institutului Weitzmann declară: "Noi cercetări ale Institutului Weitzmann arată că este nevoie doar de o mică presiune socială".

Exoperimentul a avut loc în patru etape. În prima etapă, voluntarii au vizionat un film. Trei zile mai târziu, au dat un test de memorie, răspunzând unor întrebări legate de film. Au fost întrebați de asemenea cât de încrezători au fost în răspunsurile date. Mai târziu, au fost invitați să refacă testul în timp ce au fost scanați cu un aparat de rezonanță magnetică nucleară (RMNI) care a urmărit în imagini activitatea creierului lor.

În acest timp, subiecților li s-au dat presupusele răspunsuri ale celorlalți din grupul lor de vizionare. Printre aceste răspunsuri erau intercalate și răspunsuri false la întrebările la care voluntarii răspunseseră anterior corect și confidențial. După ce au văzut aceste răspunsuri "intercalate", participanții s-au conformat grupului, dând răspunsuri incorecte în circa 70% dintre situații !

Dar oare ei nu au făcut decât pur si simplu să se conformeze cererilor sociale, sau s-au modificat cu adevărat amintirile legate de film ? Pentru a afla acest lucru, cercetătorii i-au invitat pe subiecți să refacă testul de memorie. În unele cazuri repondenții au revenit la răspunsurile originale, cele corecte, dar aproape jumătate au rămas cele greșite, însemnând că subiecții se bazau pe amintirile false implantate în sesiunea anterioară.

O analiză a informațiilor obținute cu RMNI au arătat diferențe în activitatea creierului între amintirile false persistente și greșelile temporare de complezență socială. Oamenii de știință consideră că există o legătură care face conexiunea între partea din creier aferentă socialului și cea care procesează amintirile: "'Ștampila' acesteia (partea aferentă socialului) este poate necesară … pentru a le aproba (amintirile) înainte ca ele să fie încărcate în baza de date a memoriei. În felul acesta, consolidarea socială ar putea acționa asupra … creierului nostru pentru a înlocui o memorie solidă cu una falsă." [47]

"Mulți oameni nici nu sunt conștienți de nevoia lor de a se conforma. Ei trăiesc cu iluzia că își urmează propriile idei și înclinații, că sunt individualiști, că au au ajuns la opiniile pe care le au ca rezultat al propriei gândiri – iar ceea ce se întâmplă în realitate este că ideile lor sunt aceleași cu ale majorității."

Erich Fromm, *Arta de a trăi* [48]

Acum că am văzut care este impactul societății asupra vederilor oamenilor putem cerceta problema din perspectivă educațională. Impactul pe care mass-media o are asupra vederilor noastre, și chiar fizic asupra creierului nostru, a fost documentat și recunoscut nu numai odată. Titluri precum "Jocurile video violente și modificările din creier"[49], "Negustor norvegian retrage jocurile violente ca urmare a atacului" [50] sau "Deschiderea focului în masă în Germania determină vânzătorul să renunțe la jocurile pentru adulți" [51] indică faptul că oamenii sunt foarte conștienți că mass-media violentă și agresivă poate produce o mulțime de necazuri. În ciuda acestui fapt, nu numai că încă se prezintă în mass-media astfel de imagini supărătoare, dar chiar se face mai des și mai explicit.

Pentru a înțelege cât de multă violență absorbim în anii de formare din copilărie până la vârsta adolescenței, să analizăm o informație apărută într-o publicație a Sistemului de Sănătate al Universității din Michigan. În material, intitulat "Televiziunea și copiii", se afirmă că "un copil obișnuit în America va vedea la TV 200.000 acte de violență și 16.000 crime până la vârsta de 18 ani".[51] Dacă luăm în considerare faptul că sunt 6.570 zile în cei 18 ani, înseamnă că în medie, până la vâsta de optsprezece ani un copil va fi văzut ceva mai mult de 30 de acte de violență la TV, dintre care 2,4 sunt crime, *în fiecare zi din viața sa fragedă*.

Nu este neutralitate ceea ce ni se cere ci mai curând unitate, unitate în garanția comună, în responsabilitatea mutuală, reciprocitate … Asta este ceea ce urmărim în educație pentru tinerii noștri și, mai mult, chiar pentru adulți".

Martin Buber, filosof și educator, *O națiune și o Lume: Eseu referitor la evenimentele curente* [53]

Din tot ce am spus până acum, rezultă clar că mediul determină ceea ce suntem, sau cel puțin ce vom deveni. Mediul social ne clădește ca ființe umane și, deoarece suntem produse ale mediului în care trăim, orice schimbare pe care dorim să ne-o impunem trebuie mai întâi să fie instalată în mediul nostru. Așadar, atunci când construim un mediu în care garanția reciprocă este sprijinită și considerată lăudabilă, ea va fi lăudabilă și în ochii noștri în aceeași măsură.

CREAREA UNUI MEDIU AL GRIJII FAȚĂ DE CEILALȚI

Cel mai rapid și mai eficient mod de a instala valori pro-sociale în mediul în care trăim este prin intermediul elementelor cheie care ne influențează vederile – mass-media și Internetul. Pentru a modifica modul de gândire, trebuie să schimbăm discursul în mass-media. În acest moment, mass-media tolerează și chiar promovează coduri de comportament agresiv, individualismul excesiv, centrarea pe sine și, în general, ne împinge să devenim anti-sociali. Acestea sunt și valorile pe care le vedem apărând la copii noștri și la noi înșine. De aceea este extrem de important să inversăm valorile pe care mass-media le promovează. Dacă ni s-ar fi spus că dăruirea, împărțirea cu alții și colaborarea sunt bune, am fi fost de acord și le-am fi respectat cu bucurie.

Dar în realitatea de astăzi când sunt promovate auto-îndreptățirea și conduita manipulatorie, cei care-i calcă în picioare pe alții în calea lor către vârf sunt arătați ca exemple pozitive, de "întreprinzători", așa că nu e deloc surpinzător că cei care nu sunt egoiști și mediocri la școală sunt categorisiți drept "fraieri" sau "slabi". Atâta timp cât permitem ca în mass-media să prevaleze astfel de mesaje negative și anti-sociale, nu ar trebui să ne suprindă faptul că trebuie să fie amplasați polițiști la fiecare școală elementară din Texas, de exemplu. Ei sunt puși acolo nu pentru a-i ține departe pe adulții periculoși ci pentru a-i îndepărta pe copiii periculoși și chiar pentru a aresta pe unii dintre aceștia la vârsta de 6 ani ! Și nu numai unul sau doi ci este vorba de 300.000 de copii numai în anul 2010, numai în acest stat. [54]

Televiziunile de divertisment nu trebuie să aibă în vedere spectacole violente sau de promovare a ideii de-ați face singur dreptate. Suntem totalmente capabili să producem o televiziune de divertisment de înaltă calitate care să conțină mesaje pro-sociale. Jurnalismul de investigație poate expune nu numai corupție ci poate să arate și modul în care toți depindem unii de alții și cum putem reuși atunci când lucrăm împreună. Mass-media poate prezenta comunități și inițiative în care astfel de concepte sunt pe cale de a fi implementate, cum este orașul spaniol Marinaleda, pe care *The New York Times* l-a prezentat prin povestea sa inspiratoare: "Un loc de muncă și nici-o ipotecă pentru toți într-un oraș spaniol." [55]

Mass-media poate de asemenea discuta în ce limite astfel de eforturi pot reuși, modul în care ele îmbunătățesc viețile noastre și cât de bine se pot aplica astfel de inițiative în diferite părți ale lumii. Așa cum vom vedea mai jos, nu din cauza lipsei de exemple bune media nu le arată așa de des cum ar trebui, ci deoarece nu este stimulată să o facă. Mass-media prezintă ceea ce aduce profit acționarilor iar noi, consumatorii de media, suntem cei care determinăm această situație.

Când tragem linia conchidem că discursul public este cel care trebuie să se schimbe. Dacă o va face, oamenii își vor schimba vederile iar mass-media își va modifica conținutul pentru a urma discursul public. Dar schimbarea trebuie să înceapă cu un efort conștient, atâta timp cât tendința actuală în mass-media este anti-socială mai curând decât pro-socială.

De asemenea, în ziua de azi o schimbare socială nu trebuie să înceapă de la vârf, în orele de vârf (prime-time), cu un spectacol cu un profil de top pe cele mai populare canale. Poate fi la fel de reușită o acțiune de bază cu câțiva entuziaști care se adună pentru a forma o mișcare socială ce va fi promovată pe Internet. Exact așa a început mișcarea de Ocupare a Wall Street-ului.

Rețelele de socializare cum sunt Facebook, Twitter și YouTube permit oricui cu numai puțină determinare și tupeu să promoveze orice idee vor - bună sau rea - și să genereze suficientă agitație în jur pentru a aduna o masă critică pentru ideile pro-sociale. Așa cum vom vedea mai jos, e nevoie de o mică minoritate hotărâtă pentru a face o schimbare rapidă, mare și decisivă.

Alături de diversele instrumente media există și vechea și buna circulație din gură-n-gură. Ideile circulă cel mai bine prin simpla discuție despre ele – acasă, la locul de muncă, cu prietenii, pe forumurile online și prin rețelele de socializare. Spunând oamenilor pur și simplu ceea ce crezi că este corect îi va face să gândească.

"Nimic nu e mai grozav decât să vii cu un produs atât de interesant încât oamenii nu se pot abține să nu vorbească despre el. Nimic nu e mai bine decât niște clienți care se ocupă ei înșiși de o afacere care chiar le place." Scrie consultantul în marketing Andy Sernovitz în cartea sa: *Marketingul prin viu grai: Cum îi fac companiile inteligente pe oameni să vorbească: Ediție revizuită.* [56]

Există chiar și o parte latentă a diseminării ideilor. Ele pot fi răspândite departe și peste tot prin oameni care se gândesc numai sau își doresc anumite lucruri. Pe 10 septembrie 2009, The New York Times a publicat un articol intitulat "Vă fac prietenii să vă îngrășați ?" al lui Clive Thompson. [57] În acest articol, Thompson descrie un experiment fascinant petrecut în Framingham, Massachusetts. În cadrul experimentului, detalii ale vieților a 15.000 de oameni au fost documentate și înregistrate periodic timp de cincizeci de ani. Analiza datelor de către profesorii Nicholas Christakis și James Fowler a revelat descoperiri surprinzătoare despre modul în care ne influențăm unii pe alții pe toate planurile – fizic, emoțional și mental - și cum ideile pot fi la fel de contagioase precum virușii.

În celebra lor carte *Conectați: Surprinzătoarea putere a rețelelor de socializare și cum ne modelează ele viața – Cum prietenii prietenilor prietenilor vă influențează în tot ceea ce simțiti, gândiți și faceți.* Christakis și Fowler stabilesc faptul că exista o rețea de inter-relaționări între cei ceva mai mult de 5.000 de participanți. Christakis și Fowler au descoperit că în această rețea, indivizii se influențau unii pe alții și erau influențați reciproc nu numai în problemele sociale ci și în probleme de ordin fizic, în același timp.

"Pe baza analizării informațiilor cazului Framingham", scria Thompson, "Christakis și Fowler spun că au găsit pentru prima oară o bază solidă pentru o potențial puternică teorie în epistemologie: anume faptul că bunele obiceiuri – cum ar fi să te lași de fumat, să nu te îngrași sau să fii fericit – trec de la prieten la prieten aproape ca și când ar fi niște viruși contagioși. Participanții la experimentul Framingham, după cum sugerează informațiile, și-au influențat reciproc sănătatea numai prin socializare.

Același lucru a fost valabil și în privința obiceiurilor proaste – grupuri de prieteni par să se fi "infectat" unii pe alții în privința obezității, sentimentului de nefericire sau fumatului. Se pare că a fi sănătos nu este numai o problemă de gene și de dietă. O sănătate bună este și rezultatul, în parte, a faptului că te afli în proximitatea unor persoane sănătoase." [58]

Și mai surprinzătoare a fost descoperirea cercetătorilor că aceste infecții pot "sări" peste conexiuni. Se pare că oamenii se pot influența reciproc chiar dacă nu se cunosc între ei. Mai mult, Christakis și Fowler au găsit dovada că influența acestora se petrece până la nivelul al treilea (prietenul prietenului prietenului). Preluând cuvintele lui Thompson: "Atunci când un locuitor din Framingham devine obez, există cu 57% mai mult probabilitatea ca prietenii săi să devină și ei obezi. Și ceea ce este și mai surprinzător … a rezultat că sunt sărite legăturile. Un locuitor din Framingham este mai probabil cu aproximativ 20 de procente să devină obez, dacă prietenul unui prieten a devenit obez – chiar dacă prietenul cu care este în contact direct nu a câștigat în greutate nici un kilogram. Întradevăr, riscul ca o persoană să devină obeză a crescut cu 10 procente chiar în cazul în care un prieten al prietenului prietenului a câștigat în greutate." [59]

Citându-l pe profesorul Christakis, Thompson scria: "Într-un anume sens putem începe să înțelegem emoțiile umane precum fericirea în maniera în care am putea studia marcarea bivolilor. Nu întrebi un bivol 'De ce alergi spre stanga ?' Răspunsul este că întreaga cireadă aleargă spre stânga." [60]

Dar aici este vorba mai mult de molipsirea socială și nu de studierea greutății cuiva. Într-o emisiune televizată, profesorul Christakis explica faptul că viețile noastre sociale (și drept urmare mare parte din viețile noastre fizice, judecând după cele din paragraful anterior) depind de calitatea și forța rețelelor noastre de socializare și ceea ce curge prin vinele acestor rețele. Cu alte cuvinte: "Formăm rețele de socializare deoarece avantajele unei vieți conectate depășesc costurile. Dacă aș fi fost mereu violent față de tine … sau te-aș fi întristat … vei fi tăiat legăturile cu mine iar rețeaua s-ar fi dezintegrat. Așadar răspândirea binelui și a lucrurilor de valoare este necesară pentru a susține și a hrăni rețelele de socializare. În mod similar, rețelele de socializare sunt necesare pentru răspândirea binelui și a lucrurilor de valoare precum iubirea și amabilitatea, fericirea, altruismul și ideile. … Cred că rețelele de socializare sunt în mod fundamental legate de bunătate și cred că lumea are nevoie în acest moment de cât mai multe conexiuni." [61]

MODIFICÂND MASS-MEDIA – MODIFICĂM MINTEA

Este foarte bine să ne gândim la valoarea garanției reciproce, și astfel să îi creștem "popularitatea". Totuși, este aproape la fel de important, dacă nu mai mult, să căutăm modalități prin care să o implementăm în societate prin acțiuni.

Fiecare dintre noi consumăm diferite tipuri de mass-media, divertisment și informații. Oamenii știu ce le place să vadă și să citească și

unde le place să meargă. Unora le place să se uite la televizor acasă, altora la sala de sport, iar unora le place să urmărească emisiunile dintr-un fotoliu într-un bar în timp ce stau de vorbă cu barmanul. Unora nu le place televizorul, dar își procură informațiile și divertismentul cu ajutorul Internetului. Nu e nevoie ca lucrurile astea să se schimbe. Ce trebuie să se schimbe este tipul de conținut pe care aceste surse îl prezintă.

Printr-un proces gradual de introducere a noilor valori, trebuie să ne obișnuim să gândim mai mult în direcția colaborării și grijii pentru alții decât în direcția separării și alienării. Foarte repede vom fi răsplătiți, pe măsură ce vom descoperi că trăim cu mult mai puțin stres și suspiciune și ne bucurăm la nivel social mult mai mult creând un mediu al prietenilor și familiei.

Și totuși, în mod curent, media prezintă o bogăție de informații, dintre care multe nici nu suntem conștienți că le înmagazinăm. Pur și simplu ne face plăcere să citim și să privim fără să dăm prea mare atenție mesajelor pe care le absorbim.

Prin intermediul mass-media, unii precum cei care concept reclamele își strecoară cu abilitate ideile în mințile noastre. Ei încearcă să ne convingă că o companie e mai bună decât toate celelalte sau că fără cel mai nou gadget de pe piață traiul noastru nu merită să fie numit "viață". La scurt timp după ce am fost convinși să cumpărăm acel gadget, compania vine cu noua "ultimă versiune". În acest fel, suntem prinși într-o cursă a șoarecelui în care consumerismul ne lasă în mod constant nesatisfăcuți, și într-o perpetuă dorință de mai mult.

Să ne gândim ce s-ar putea întâmpla dacă în mințile noastre ar fi implantată ideea că suntem cu toții interconectați și că rănirea altora este același lucru cu a te răni pe tine însuți. Cum ar fi dacă lumea s-ar ghida după motto-ul – "Dacă nu ești bun cu alții, nu ești deloc bun ?"

MUNCIND MAI PUȚIN ȘI CÂȘTIGÂND MAI MULT

"comunicarea – conectarea între oameni –
este cheia succesului personal și în carieră".
Paul J.Meyer

Cultivând noi conexiuni ne va fi de folos pentru a face față chiar și provocării care apare a fi una dintre cele mai explosive probleme în societate: șomajul. Odată cu dezvoltarea roboticii și automatizării, numărul de angajați necesari producției și serviciilor scade și va continua să scadă dramatic. Deja roboții ne iau locul acolo unde oamenii erau până de curând indispensabili. De la muncitorii pe liniile de asamblare, la recepționiștii de la hoteluri, până la avocați și chirurgi, roboții sunt pe cale să devină soluția de ales pentru mulți industriași și deținătorii de companii. [62]

Șomajul a devenit cu adevărat o provocare când a atins generația mileniului 2. Oameni tineri, educați au sentimentul că și-au petrecut cei mai buni ani și cele mai importante resurse (ale lor sau ale părinților lor) pentru a fi calificați pentru o lume care nu mai există. În cartea sa *Minunata lume a muncii*, profesorul Ulrich Beck, unul dintre sociologii de vârf ai Europei,

explică faptul că "Societatea muncii e pe cale să ajungă la un sfârșit pe măsură ce din ce în ce mai mulți oameni sunt înlocuiți de tehnologiile inteligente. Omologilor noștri din generațiile sfârșitului de secol 21, luptele din ziua de azi pentru un loc de muncă li se vor părea precum lupta pentru obținerea unui fotoliu pe puntea Titanicului. Noțiunea de "slujbă pe viață" a dispărut ... și orice loc de muncă plătit se află sub amenințarea înlocuirii." [63]

Într-un fel sau în altul, transformarea pieții locurilor de muncă va conduce la eliminarea industriilor redundante. Asta va duce, în schimb, la realizarea faptului că majoritatea oamenilor pur și simplu nu sunt necesari pe piața muncii.

Și totuși, dacă oamenii nu au de lucru acum și nu vor avea nici în viitor, cu ce se vor ocupa ei ? Cum vor trăi ? Dacă sunt suportați de guvern sau de alte agenții, faptul de a fi tot timpul nefolositori nu-i va distruge mental și emoțional ? Situația aceasta ar putea fi explozivă pentru orice societate, o continuă cauză pentru neliniște, dezordine și crimă.

Soluția la lipsa locurilor de muncă va fi aceea de a trimite oamenii înapoi la școală. Totuși, nu va fi vorba iarăși de școli înalte. Nu va fi nici liceul și nici un tip de educație pentru adulți din cele pe care le știm. Va fi o școală pentru cetățenii lumii interconectate. Studiul la această școală va fi gratis iar statul îl va finanța cu banii pe care-i va economisi prin reducerea personalului din serviciile publice. Atâta timp cât șomajul înseamnă pentru stat costuri mai mici decât păstrarea unor oameni angajați într-un fel de șomaj mascat, statului îi va rămâne un surplus pe care-l poate investi în cauze sociale.

De asemenea, sporirea conștiinței faptului că suntem interconectați va crea o atmosferă în care va fi mai ușor pentru cei care trebuie să împartă ceea ce au cu cei care nu au. O ajustare a sistemului de impozitare este de asemenea probabilă, fie și numai sub forma colectării efective a impozitelor, evitând ca cei bogați să le ocolească prin vrăjitorii contabilicești.

Totuși, aceste schimbări trebuie să se petreacă de bună voie, odată ce o largă majoritate a societății reorganizează interconectivitatea și interdependența noastră și susține asemenea reforme. Tranziția ar trebui să se petreacă pur și simplu, firesc și spontan, și nu dictată de sus în jos.

De asemenea, împărțirea cu cei mai puțin norocoși nu trebuie să vină sub forma banilor. Se poate reduce foarte bine nivelul chiriilor la locuințe și marjele de profit la produsele de primă necesitate pentru a-i ajuta pe cei cu probleme financiare, precum și alte numeroase căi de susținere din partea societății.

Școala pentru cetățenii lumii interconectate va asigura burse participanților, la fel cum primesc studenții granturi (subvenții) și burse de școlarizare. Bursa pentru cei care participă la școala de globalizare va fi considerată un grant și nu un ajutor de șomaj deoarece ajutoarele de șomaj pot uneori să poarte o încărcătură socială negativă, în timp ce granturile nu. Este foarte important ca participanții la noua școală să se simtă încrezători și chiar mândri că sunt acolo. Asta îi va face mai receptivi la materialele ce sunt predate.

La școala globalizării, oamenii vor învăța să se descurce într-o lume care devine interconectată iar oamenii au devenit dependenți unii de alții pentru subzistență. Ei vor învăța despre cursul evoluției care a fost descrisă

anterior dealungul cărții și despre necesitatea de a adapta societatea noastră la acest curs, despre avantajele adaptării și suferințelor ca urmare a amânării acestei adaptări.

Oamenii vor învăța de asemenea care este valoarea comunicării, noile căi de comunicare și vor căpăta abilitățile de zi-cu-zi precum economia căminului, comunicarea interpersonală și alte cunoștințe de bază pentru a funcționa într-o lume interconectată, cum ar fi solidaritatea socială, luarea în considerare a celorlalți și păstrarea unui mediu sigur.

Deoarece oamenii vor avea mult mai mult timp liber, vor putea să folosească acest timp pentru a învăța noi abilități, deschizându-se către noi opțiuni în căutarea unui loc de muncă – chiar și oportunități de socializare cu oameni noi, sau pentru a deschide noi căi pentru a contribui la societate. În orice caz, pentru că lipsa locurilor de muncă va fi norma, oamenii vor putea să rămână în școală atâta timp cât sunt serioși față de ceea ce învață acolo.

Orice abilitate reală, indiferent că este vorba de agricultură sau programarea pe computer, va fi de folos în viitor așa cum este și în ziua de azi. Deoarece mijloacele de trai ale oamenilor nu vor depinde de abilitatea de a-și vinde produsele, ei vor fi concentrați numai pe dezvoltarea a ceea ce este cu adevărat util și necesar. Ei vor fabrica produse făcute să reziste în timp și nu produse cu uzură morală planificată, destinate să forțeze oamenii să cheltuiască mai mult decât ar trebui sau ar dori.

Oamenii vor avea timp să socializeze. Vor merge încă la școală sau la lucru, dar vor avea mult mai mult timp decât au astăzi și-l vor folosi pentru a socializa, așa cum am spus mai înainte. Cu toate acestea, socializarea nu va fi un scop în sine și pentru sine, ci un mod de îmbogățire, un ajutor în învățare, o șansă de a căpăta înțelegere pentru noi tărâmuri ale cunoașterii, noi profunzimi ale gândirii, sau pur și simplu pentru a-și ridica nivelul de încredere personal având mai mulți prieteni (prieteni adevărați, nu prieteni pe rețele de socializare).

Privind înainte, în câțiva ani viața va fi foarte diferită. Oamenii de astăzi sunt așa de stresați încât abia mai au timp să respire. Trăim într-o continuă cursă a șoarecelui pe o roată care se învârte continuu, mereu accelerandu-se. Atunci, însă, când industria și noi nu vom mai trebui să lucrăm atât de multe ore, vom avea timp să ne cultivăm ceea ce ne interesează și legăturile noastre sociale. Aceasta va fi șansa noastră de a trăi o reală dezvoltare personală și a fi fericiți.

În editorialul său "Pământul este plin" [64], din *The New York Times*, Thomas Friedman, autorul cărții *Lumea este completă: O istorie a secolului douăzecișiunu*, discută cartea lui Paul Gilding *Marea Ruptură: De ce Criza climatică va aduce sfârșitul shopping-ului și nașterea unei lumi noi*. Friedman îl citează pe Gilding spunând că: "Dacă tai mai mulți copaci decât plantezi, rămâi fără copaci". Pe măsură ce iminenta Mare Ruptură ne lovește, scrie Gilding, "Răspunsul nostru va fi proporțional de dramatic, mobilizându-ne așa cum facem în război. Ne vom schimba la o scară și cu o viteză pe care cu greu ni le putem imagina astăzi, transformând complet economia noastră, inclusiv industria de transport și cea energetică, în numai câteva decenii".

Friedman scrie că așa cum spune Gilding, vom realiza faptul că modelul de dezvoltare orientat pe consumator este terminat și va trebui să facem trecerea la un model de dezvoltare orientat pe fericire, bazat pe a munci mai puțin și a avea mai puțin. "Câți sunt aceia", întreabă Gilding, "care aflându-se pe patul de moarte își spun: 'Mi-aș dori să fi muncit mai mult sau să fi achiziționat mai multe acțiuni valoroase', și câți sunt cei care spun: 'Aș vrea să mă fi jucat mai mult cu mingea, să fi citit mai multe cărți copiilor mei, să mă fi plimbat mai des ?' Pentru asta este nevoie de un model care să ofere oamenilor mai mult timp pentru a se bucura de viață, dar cu mai puține lucruri inutile."

Minunatul concept al lui Gilding de model de dezvoltare orientat pe fericire necesită un tip de educație foarte diferit de cea pe care o dăm în mod curent copiilor noștri. Acest tip de educație ar trebui să fie orientat pe valori și nu pe "futilități", să stimuleze conexiunile între oameni și să urmărească realizarea unui mediu social sănătos și de susținere ca prim element al fericirii oamenilor.

O astfel de educație este posibilă iar metodele există și nu trebuie decât să le punem în practică. În capitolul următor vom prezenta câteva dintre modalitățile pe care le putem implementa pentru a clădi o societate care să susțină ceea ce suntem ca indivizi și la care să ne aducem contribuția pentru ca, în schimb, să ne bucurăm de avantajele ei.

Capitolul 4:
Şcoli care te educă, nu numai te învaţă

"A repara lumea înseamnă a repara educaţia." [65]
Janusz Lorczack, educator

Până acum, ne-am concentrat pe societatea adulţilor în general şi pe educaţia adulţilor în particular. Totuşi, viitorul nostru depinde de modul în care ne educăm copiii, şi nu pe noi. De aceea are sens, când vorbim de noua lume, să parcurgem câteva elemente fundamentale privitoare la educaţia copiilor.

ÎNVĂŢÂND SĂ NE UNIM - LA ŞCOALĂ

Nu numai mass-media trebuie să se schimbe. Dacă în şcoli s-ar preda "Cursuri de Conectivitate", dacă ai putea să te maturizezi în cadrul unei "interconectivităţi practice" la universitate, sau să faci coaching pentru "reţele pro-sociale" indivizilor şi personalului din cadrul companiilor, s-ar naşte o întreagă nouă atmosferă socială, un freamăt nou al conectivităţii. Pe parcursul câtorva luni de zile, oamenii ar ajunge să simtă că există o alternativă reală faţă de centrarea-pe-sine – una care oferă o valoarea mai mare la un cost mai scăzut.

Totul s-ar schimba. În loc de a le ordona celor din jur, modul de conectare va fi cel schimbului de idei cu colegii de muncă sau de şcoală. Testele personale în şcoli şi universităţi ar deveni caduce deoarece abilităţile oamenilor nu ar mai fi măsurate prin cantitatea de răspunsuri pe care le pot memora. Dimpotrivă, testele ar reflecta în ce măsură indivizii se pot *conecta*, sau care este nivelul la care şi-au dezvoltat canalele de informare. Într-o astfel de etapă, un test personal ar fi irelevant; modul de a contribui în cadrul grupului ar constitui o manieră de evaluare mult mai potrivită.

Site-ul IPBIZ[66] ce poate fi găsit pe Internet îl citează pe un patron care articulează problemele abordării individualiste atât de clar şi de minunat încât putem învăţa cu toţii cum să tratăm comunicarea cu ceilalţi oameni. "În NICIUN domeniu a colabora nu înseamnă să înşeli pe cineva. Numai în ŞCOALĂ lucrul ăsta constituie o problemă. Ce îi învăţăm pe copii

noştri ? Eu sunt patron. Vreau ca cei pe care-i angajez … să construiască reţele de oameni care să poată să-i ajute. Mă lupt cu o întreagă mentalitate că 'asta înseamnă să înşeli pe cineva'. E lucrul de care aş vrea să-i DEZVĂŢ pe angajaţii mei. Pentru mine NU contează dacă ştii să faci ceva, ci contează să poţi să-ţi imaginezi cum să faci. Multe afaceri … au nevoie de angajaţi care să ştie cum să găsească informaţii şi să le pună în aplicare, nu să aibă în cap un depozit de date."

După ce se plânge de abordarea greşită din sistemul şcolar, scriitorul arată care ar fi abordarea de dorit: "Argumentul că şcoala, memorizarea şi lucrul de unul singur te învaţă cum să gândeşti este totalmente greşit. Dacă am vrea întradevăr să îi învăţăm pe oameni cum să gândească, ar trebui să avem un curs despre "Cum să Gândeşti" şi nu despre Istoria Greciei Antice. Nu-i înveţi abilitatea de a gândi pe 30 de indivizi forţându-i să memorize aceleaşi nume, date şi evenimente. O faci învăţându-i principii şi învăţându-i direct abilităţile efective pe care sistemul de învăţământ pretinde că vrea să le creeze. Avem mai mult nevoie de 'Cum să gândim', 'Cum să colaborăm', 'Cum să negociem', 'Cum să rezolvăm un conflict' şi mai puţin ne trebuie să 'Memorizăm o grămadă de lucruri pentru a trece un test'".

Dacă schimbăm modul în care învăţăm, şi vieţile noastre sociale se vor transforma în mai bine. Atunci când conectivitatea este cheia pentru succesul şi fericirea noastră, ceea ce trebuie să cultivăm sunt conexiunile. Conexiunile nu înseamnă numai cele de la locul de muncă ci se extind de asemenea şi pe parcursul orelor "din afara serviciului". Drept rezultat, ieşitul afară, socializarea, jocurile şi discuţiile cu alţii ar deveni mult mai populare deoarece ele nu ar avea numai o valoarea de recreere ci le-am privi ca pe o contribuţie la vieţile noastre ca un întreg.

Atunci când copiii cresc şi pun în aplicare acest mod de gândire la locul de muncă, atmosfera va fi mult mai sociabilă, pentru că socializarea va constitui un instrument pentru dezvoltare personală şi profesională. Mai mult, aprecierea interdependenţei noastre şi importanţa unor conexiuni sociale pozitive va diminua frecvenţa comportamentului necinstit sau incorect la locul de muncă. Aşa cum menţiona Christakis în conferinţa menţionată anterior, "Dacă aş fi fost mereu violent faţă de tine … sau te-aş fi întristat … ai fi rupt legăturile cu mine iar reţeaua s-ar fi dezintegrat." Ar fi contraproductiv pentru dezvoltarea ta atât personală cât şi profesională.

Conceptul de bază este simplu: suntem conectaţi cu toţii şi drept urmare depindem unii de alţii. Asta înseamnă că dacă dorim să reuşim în modul în care abordăm problemele noastre, trebuie să le rezolvăm în spiritul susţinerii mutuale, conform căreia suntem toţi garanţii bunăstării fiecăruia dintre ceilalţi.

Dacă, de exemplu, o companie decide că trebuie să îmbunătăţească performanţele afacerii sale şi să o adapteze lumii globalizate, compania ar solicita unui coach specializat în garanţie reciprocă să-i instruiască pe patroni şi angajaţi să lucreze şi să gânească "ca o companie" într-o lume interconectată. Rezultatul ar fi o îmbunătăţire a relaţiilor interpersonale, un mai bun flux al informaţiilor în cadrul companiei, un mai mare grad de încredere la toate nivelurile şi o analiză mai aprofundată a fiecărei etape în proiectarea şi fabricarea produselor, oferirea unor produse mai bune şi îmbunătăţirea relaţiilor cu clienţii.

ŞCOALA ÎN LUMEA NOUĂ

Scopul şcolii în lumea nouă nu va fi numai acela al implantării unor informaţii în minţile copiilor astfel încât să poată trece testele. Mai curând, şcoala ar trebui să-i crească pe copii şi să-i cultive ca pe nişte fiinţe omeneşti, sau chiar mai mult, ca fiinţe umane. Copiii ar trebui educaţi în spiritul lumii în care vor trăi atunci când vor creşte. Ar trebui să li se ofere instrumentele pentru a fi persoanele conectate şi communicative care ne dorim să fie adulţii, capabili să construiască relaţii adevărate şi de durată de garanţie reciprocă.

Pentru a face asta este nevoie de crearea la şcoală a unui mediu pro-social şi – ceea ce este foarte important – un mediu pro-social acasă. În loc să fie învăţaţi cum să se poarte cel mai bine în clasă, copiii trebuie să înveţe cum să clădească o societate în care toţi sunt conectaţi între ei, în care atmosfera este una de prietenie şi egalitate.

Pentru început, ei pot fi aşezaţi în cerc în loc să stea în spatele unor pupitre separate. Învăţarea se poate face prin intermediul unei varietăţi de jocuri care dezvoltă abilităţile de comunicare şi conectare socială, şi care pun în evidenţă puterea şi sentimentul de apartenenţă pe care această formă de studiu le crează.

Conceptul de învăţare socială, mai degrabă decât individuală, nu este o noţiune teoretică. A fost testat de multe ori cu reuşite repetate. De fapt, atât de multe cercetări au dovedit avantajele învăţării sociale în comparaţie cu cea individuală, încât te face să te întrebi de ce nu am remarcat până acum avantajele sale evidente.

Într-un eseu intitulat "O poveste de succes a psihologiei edicaţionale: Teoria interdependenţei sociale şi învăţării în cooperare", profesorii David W,Johnson şi Roger T.Johnson de la Universitatea din Minnesota, prezintă un caz convingător pentru teoria "interdependenţei sociale". Concluziile pe care le trag ei se bazează pe "mai mult de 1.200 de studii de cercetare (care) au fost efectuate în ultimele 11 decenii pe tema eforturilor cooperante, competitive şi individualiste." [67]

Johnson şi Johnson au comparat eficacitatea învăţării prin cooperare cu învăţarea competitivă şi cea individualistă. Rezultatele au fost fără echivoc. S-a concluzionat că în termenii de responsabilitate individuală şi responsabilitate personală, "Interdependenţa pozitivă care-i leagă pe membrii unui grup se prezumează a avea drept rezultat sentimente de responsabilitate care (a) să constrângă pe cineva să participle la efort şi (b) să uşureze eforturilor celorlalţi membrii ai grupului. În plus, atunci când performanţele cuiva afectează rezultatele colaboratorilor, persoana în cauză se simte responsabilă nu numai pentru binele său ci şi pentru cel al colaboratorilor. Nereuşita cuiva este neplăcută, dar a cauza nereuşita altora este mult mai neplăcut." [68]

Cu alte cuvinte, interdependenţa pozitivă îi transformă pe individualişti în persoane grijulii şi cooperante, complet opusul culturii obişnuite, conform căreia individualismul atinge nivelul narcisismului.

Pentru a demonstra avantajele cooperării, cercetătorii au măsurat realizările unor elevi care au cooperat în comparație cu cele ale unora care s-au întrecut între ei. "Persoana medie cooperantă s-a dovedit a fi atins circa două treimi din deviația standard peste media persoanei medii acționând într-o manieră competitivă sau individualistă." [69]

Pentru a înțelege seminificația unei astfel de ameliorări, să avem în vedere că dacă un copil este un elev în medie de nota D, în urma cooperării, notele sale vor înregistra un salt spectaculos la o medie de A+. Autorii scriu de asemenea: "Cooperarea, în comparație cu eforturile competitive sau individualiste, tinde să promoveze o mai mare stabilitate pe termen lung, o mai ridicată motivare intrinsecă, o mai mare speranță de a reuși, o gândire mai creativă…și o atitudine mai pozitivă față de sarcini și față de școală." [70]

În învățarea cooperantă, rolul învățătorului nu este acela de a dicta un material ci, înainte de orice, de a-i ghida pe copii. Ei trebuie să-l perceapă pe învățător ca pe o persoană informată, dar și ca pe un prieten mai mare. Învățătorii și elevii ar trebui să stea împreună într-un cerc, la aceeași înălțime și să discute ca egali. Aici, superioritatea și controlul crează modalități de a-i ajuta pe copii să se descopere prin dezbateri sau prin eforturile grupului.

Copiii învață să comunice, să-și împărtășească opiniile și să argumenteze, în același timp respectându-se unii pe alții pentru meritele și unicitatea fiecăruia. Aceasta le permite fiecăruia să-și exprime liber gândurile și să reveleze calitățile speciale ale fiecăruia dintre ei. În felul acesta, copiii își vor amplifica viziunea asupra lumii și vor absorbi idei și perspective noi.

Repetând acest mod de învățare, copii învață să aprecieze conexiunile dintre ei ca pe valoarea cea mai dragă, pentru că aceasta le garantează toată cunoașterea și puterea pe care le posedă. Ei încep să se bucure reușind numai cu ceilalți, iar meritele fiecărei persoane sunt măsurate nu prin excelența individuală ci prin contribuția calităților și eforturilor sale la reușita grupului.

Grupurile de studiu vor fi mici iar fiecărui grup i se vor alătura unul sau doi copii care sunt mai mari cu doi sau trei ani. Dearece înclinația firească a copilului este să preia exemple de la copii mai mari, acești copii instructori pot fi, potențial, cei mai buni învățători, pentru că elevii vor încerca în mod natural să-i imite și să învețe de la ei. Copiii-instructori vor avea de asemenea mult de câștigat – o mai profundă înțelegere a materialelor, o mai profundă înțelegere a lor înșine și o oportunitate de a contribui la societate și de a câștiga recunoașterea acesteia.

O nouă abordare a disciplinei

Disciplinarea copiilor va fi tratată foarte diferit față de școlile din ziua de azi. Atunci când este vorba de o abatere, copiii înșiși, împreună cu adulții și profesioniștii, vor decide cum să fie tratată situația. Copiii trebuie să învețe să gândească critic constructiv, iar analizarea momentelor de mici crize constituie oportunități importante de a învăța o astfel de gândire. Dacă

un copil se poartă urât, cei din clasă vor sta împreună și vor discuta cum să trateze situația și cum să prevină repetarea ei.

Discuția nu va fi una teoretică ci foarte practică: copiii (nu cei implicați în incident) vor simula situația și vor relata clasei cum s-au simțit, ce i-a făcut să se comporte așa cum au făcut-o precum și orice alte informații relevante în legătură cu evenimentul. Apoi vor purta o discuție în grup astfel încât atunci când s-a ajuns o decizie, toți copiii să fi "trăit experiența" de a fi "îmbrăcat haina" tuturor părților. În acest fel, ei pot să tragă o concluzie mult mai justă, într-un mod care să includă și compasiune și înțelegere.

Astfel de discuții îi învață pe copii să ia în considerare problemele din diferite perspective și să știe că este în regulă și chiar firesc să aibă moduri diferite de a vedea o aceeași problemă. Mai mult decât atât, prin repetarea simulării și analizarea ideilor din diferite puncte de vedere, copiii vor învață să accepte că pot să-și schimbe părerea, să regrete, să-și recunoască greșelile și să dezvolte încrederea în justificarea opiniilor prietenilor mai curând decât a celor proprii.

Explorări frecvente

Deși constituie o practică obișnuită în școli de a explora probleme și locuri din afara programei oficiale este important ca aceste incursiuni să facă parte dintr-o rutină. Cel puțin o dată pe săptămână, copiii vor trebui să meargă în diverse plimbări și vizite care să-i ajute să cunoască lumea în care trăiesc de "aproape". Ieșirile recomandate vor trebui să includă locuri pe care în mod normal nu le văd și nu află de ele, cum sunt băncile, sediile de poliție, muzeele de orice fel, fabricile și tribunalele.

În mod firesc, înaintea fiecărei ieșiri de acest fel va trebui să existe o discuție referitoate la locul pe care îl vor vizita, ce este de așteptat să găsească acolo, ce știu deja despre acel loc, care este rolul acestuia în viața noastră și cât de bine funcționează. Copiii vor discuta dacă și cum este util societății locul pe care îl vor vizita, ce fel de oameni lucrează acolo, și ce tip de instruire și de pregătire școlară este necesar pentru a lucra acolo. După vizită, copiii își vor împărtăși impresiile și ce au de învățat din plimbare, în acest fel îmbogățindu-se unul pe celălalt cu înțelegerea fiecăruia.

Prin aceste explorări, copiii vor ajunge să cunoască lumea într-o manieră mult mai personală decât o văd la televizor, unde perspectiva pe care un director de post dorește să o prezinte influențează informațiile pe care ei le primesc precum și interpretarea acestora. Uneori, ca în cazul muzeelor, copiii n-ar fi știut niciodată despre aceste locuri dacă nu ar fi fost pentru școală.

Dincolo de a învăța despre locul pe care îl vizitează, de cunoașterea unor elemente care le afectează viața, ei vor ajunge să simtă la prima mână rețeaua care conectează societatea omenească. Ei vor învăța că lumea este integrată și conectată prin trăiri "directe", prin simpla luare de contact cu locurile, cu rolul pe care acestea îl joacă în viețile noastre și conexiunile lor cu alte locuri care ne influențează. Aceste informații sunt vitale pentru încrederea copiilor și pregătirea lor pentru viața de după școală.

Un alt ajutor important pentru învățare este camera video. Se recomandă ca toate lecțiile să fie documentate video. De fapt, acestea nu sunt "lecții" ci mai curând discuții și lucru în grup. Copiii se obișnuiesc foarte repede cu prezența camerei și se vor comporta firesc iar aceasta le va permite să se vadă din afară retrăind evenimentele care necesită o atenție specială. Privind înregistrarea video a unei situații, vor fi capabili să analizeze mult mai clar modul în care au lucrat în grup, cum au tratat interferențele și cum și le-au relatat unii altora. Asta le va da o bună măsură a progresului în construirea relațiilor și le va arăta unde este nevoie de îmbunătățiri. [71]

FORȚÂND IMPREUNĂ SCHIMBAREA

"Suntem fără nicio îndoială niște străini și suntem legați
printr-un destin comun. Iar aceste vremuri tulburi
trebuie să ne adune împreună tot mai mult."

Christine Lagarde,
Director Executiv, Fondul Monetar Internațional [72]

Schimbările pe care le-am descris în societățile de adulți și de copii vor crea o nouă atmosferă în societatea noastră. Aceste schimbări vor afecta fiecare parte a vieților noastre – munca, familia, școala, sistemul judiciar, media, relațiile interpersonale, relațiile internaționale, relațiile de comerț și așa mai departe.

Ceea ce este interesant este faptul că nu avem nevoie de întreaga societate pentru a face această transformare din mers ci de un număr de oameni relativ mic. Oamenii de știință de la prestigiosul Institut Politehnic Rensselaer (RPI) au descoperit că și atunci când numai zece procente din totalul populației împărtășesc o convingere sau o credință, restul societății o adoptă. Modelele matematice arată că se produce deodată un salt în nivelul de acceptare: sub zece procente, efectul este abia perceptibil. Dar de îndată ce pragul de zece procente este atins, ideea se răspândește ca o flacără. [73]

Având în vedere că Internetul în general - și rețelele de socializare în particular – permite o răspândire rapidă a ideilor, este suficient să începem prin a vorbi despre necesitatea de a ne conecta dincolo de orice diferențe pentru a ne pune în siguranță viitorul, și să prezentăm ideea câtor mai mulți oameni posibil. Oamenii de știință de la RPI au dat exemplul cu Tunisia și Egipt pentru un astfel de proces, spunând că "în aceste țări, dictatorii care se aflau la putere de zeci de ani au fost răsturnați deodată în numai câteva săptămâni."

Când te gândești la asta, probabil că a fost mult mai mult de zece procente din totalul populației care au vrut să aibă o lume mai sigură, mai prietenoasă, așa că șansele de face ca zece procente din populație să se hotărască în legătură cu asta, și astfel să provoace schimbarea, sunt de departe mai mari decât poate să pară la prima privire.

CAMPANIE PENTRU VIAȚA TA

Garanția reciprocă este ca o sferă care crește prin conectarea contrariilor. Este adevărat, suntem diferiți în toate chipurile – ca gândire, obiceiuri, caracter și ca trup. În același timp, înțelegem că realitatea ne dictează să ne unim și să lucrăm împreună. O societate care proiectează mesajul că legea fundamentală a vieții este garanția reciprocă ne face nu numai să înțelegem acest concept din perspectivă intelectuală ci se va strădui să îl pună în aplicare în viața noastră de zi-cu-zi. Așa cum o reclamă bună face mult agitație în jurul unui produs sau serviciu nou pentru a ne constrânge să-l cumpărăm, crearea unei asemenea agitații jurul conceptului de garanție reciprocă ne va face să simțim că întradevăr trebuie să-l obținem, că trebuie să simțim ce înseamnă să trăiești în acest fel.

Clădirea sistematică și trainică a unei societăți cu o gândire globală ne va face pe fiecare dintre noi să dezvoltăm o percepție cuprinzătoare a lumii. În loc de "eu" și "ei", vom începe să vedem realitatea în cheia lui "noi" sau "noi înșine". Vom face mutația de la a dori mulțumirea personală la a dori mulțumirea publică generală. Punctul nostru de vedere se va lărgi de la personal la colectiv, iar în noi se vor naște noi înțelesuri.

Multiplicitatea este numai aparentă.
În realitate, nu există decât o singură minte."

Erwin Schrödinger, fizician,
unul dintre fondatorii mecanicii cuantice [73]

Capitolul 5:
Justiție socială

"Occidentul este obligat să livreze nu numai creștere economică,
ci o creștere pe toate planurile, care presupune, și asta este cel mai grav,
o mai mare justiție socială."

Mohamed A.El-Erian, CEO la PIMCO și
autor al volumului *Când piețele se ciocnesc* [75]

Tulburările sociale din anul 2011, în întreaga lume, au constituit o provocare serioasă. Pe de-o parte, nevoia de a avea un standard de viață decent pentru toată lumea este de înțeles și corect. Pe de altă parte, așa ceva este posibil numai dacă guvernele își pot extinde bugetele, dacă vor să mențină economiile funcționale. În ziua în care, de fapt, întreaga lume trăiește o criză economică prelungită, când unele țări sunt în pericol iminent de insolvență, este iresponsabil să se crească bugetele, care sunt deja într-un mare deficit. Și totuși, oamenii cer justiție socială și pe bună dreptate. Așadar ce ar trebui să facă guvernele ? Cum merg ele mai departe, pentru a beneficia atât cetățenii cât și țara ?

În primul rând, este important să avem în minte faptul că "Problemele semnificative cu care ne confruntăm nu pot fi rezolvate la același nivel de gândire care a fost folosit atunci când le-am creat", pentru a-l cita pe Einstein. [76]

Apoi, Boaz Schwartz, CEO la filiala Deutsche Bank din Israel, spunea în cadrul unei comitet convocat special de ziarul financiar israelian *Globes*: "Nu trebuie să subestimăm emoțiile sociale intense pe care le vedem. Aceste emoții vor avea repercursiuni importante în anii care vin. Trebuie să ne pregătim pentru o lume a conceptelor sociale, a împărțirii egale a veniturilor și a prețurilor variate... Țările care nu vor reuși să se adapteze în mod corespunzător se vor găsi într-o situație dură; economiile lor vor avea de suferit." [77]

Trebuie să avem în minte și faptul că economia reflectă natura relațiilor dintre noi, care sunt apoi "traduse" sub forma relațiilor monetare. Împărțirea resurselor în societate și ideologia socio-economică, în fundamentele sale, derivă din valorile societății și din relațiile între membrii acesteia. De aceea economia nu constituie o lege a naturii sau o știință dificilă cum sunt fizica sau chimia.

Joseph Stiglitz, câștigător al Premiului Nobel pentru economie, spunea într-o conferință din 2011 la întâlnirea de la Lindau a laureaților premiului Nobel pentru științe economice că "Verificarea oricărei științe se află în predicții. Dacă nu poți prezice ceva atât de important cum sunt crizele financiare globale sau magnitudinea celei prin care trecem în prezent, în mod evident ceva nu este în regulă cu modelul respectiv." [78]

La fel, Stanley Fischer, civepreședinte al Federal Reserve System din Statele Unite, fost guvernator al Băncii Israelului și fost primvicepreședinte al Fondului Monetar Internațional (FMI), spunea într-un interviu înregistrat cu Steve Liesman, Senior reporter pentru economie al canalului CNBC: "Ne aflăm într-o zonă foarte dificilă. Nu este locul în care ne spuneau, acum cinci ani, manualele că vom ajunge. … Acționezi în condiții extreme iar manualele nu sunt prea sigure în legătură cu ce poți face în astfel de cazuri." [79]

Când vom facem mutația către schimbările sociale, de comunicare și educaționale descrise în capitolul precedent, vom fi capabili să construim un nou concept de economie, cuprinzător, care să aibă la bază preocuparea socială și care să fie sincronizat cu legile noii lumi. Procesele de luare a deciziilor și de punere a lor în aplicare, structura sistemului socio-economic, legăturile între cei care iau deciziile și cei care se află sub efectul acestor decizii se vor desfășura în sensul garanției reciproce.

Cu alte cuvinte, ordinea corectă a acțiunilor care să garanteze bunăstarea noastră sustenabilă începe cu o explicare a necesității garanției reciproce, pentru educarea în sensul vieții în noua lume. Sistemele sociale și economice vor fi redefinite și reconstruite pe baza acestei necesități. Între timp, până ce aceste definiții sunt puse la punct iar reconstrucția este pusă în practică, ar trebui să organizăm discuții de tip Masă Rotundă, unde toți participanții au un statut egal și unde împreună se cade de acord asupra tipului de asistență ce trebuie acordat celor mai puțin avuți care au nevoie de o susținere de bază.

Vom lucra asupra modului în care se va ajunge la un acord pe moment, dar mai întâi este important să remarcăm că o astfel de împărțire a fondurilor nu va fi suficientă în sine și pentru sine pentru a ne asigura bunăstarea. Preocuparea pentru bunăstarea altora impune faptul de a presupune că toți oamenii au o minimă capacitate de a duce o viață respectabilă. Aceste resurse, împreună cu instruirea în modul de gestionare a banilor (economia de familie) ne vor permite să trecem la procesul de însănătoșire a societății.

A ÎNVĂȚA SĂ FII DE ACORD

Pentru a ajunge la o înțelegere și la justiție socială, reprezentanți ai tuturor păților societății se vor aduna la discuțiile Mesei Rotunde. Acești reprezentanți vor purta o grea povară a responsabilității – funcționând ca niște "capi" ai familiei oamenilor. Fără sentimentul că întreaga omenire este o singură familie, reprezentanții din jurul mesei rotunde nu vor reuși să ia decizii corecte.

O altă condiție necesară pentru succesul discuțiilor este transparența. Toate deliberările trebuie să fie transmise în direct. Certurile, disputele și procesele de luare a deciziilor grele trebuie să fie transmise așa cum se întâmplă. Totul trebuie să fie dezvăluit în fața ochilor întregii lumi. Într-un fel, va fi un nou tip de reality show, dar unul ale cărui consecințe ne vor afecta pe toți și pe fiecare dintre noi, pe fiecare membru al familiei umane. Și exact ca într-un reality show, cei care privesc vor avea un cuvânt de spus în deciziile finale.

În acest adevărat reality show, privitorii, adică noi toți, vom sta și noi la masă, în sensul în care va trebui să facem alegeri, să le explicăm și să deliberăm. Oamenii vor trebui să decidă asupra priorităților. Acesta va fi un proces de durată care va necesita participarea și implicarea tuturor deoarece suntem toți parte a acestui puzzle interconectat numit umanitate.

În mod clar, nu va fi un exercițiu simplu, dar pentru că ne reclădim societatea de la zero, nu există altă cale. Numai atunci când vom include întreaga familie a omenirii în decizii vom fi capabili să ne considerăm o adevărată familie.

Studiile au arătat că, atunci când oamenii sunt implicați în procesul de luare a deciziilor, implicarea lor invocă o atitudine pozitivă, atentă față de proces, indiferent la ce decizii se ajunge. Cu alte cuvinte, chiar atunci când deciziile avantajează alte sectoare ale societății înaintea propriului sector, este mai probabil ca cei implicați în luarea deciziei să susțină decizia finală, chiar dacă inițial nu au fost de acord.[80] În felul acesta, sentimentul că cetățenii sunt ignorați de către cei care iau deciziile, pentru că s-ar afla sub presiunea lobiștilor, se va transforma într-un sentiment al solidarității sociale și al încrederii.

În fapt, Masa Rotundă va constitui modelul nostru de acțiune în toate deciziile. Acesta va trebui să devină parte a paradigmei managementului societății și statului. Viața ne confruntă frecvent cu nevoia de a purta discuții, a rezolva probleme, a le evalua, categorisi și prioritiza. Masa Rotundă este modalitatea ideală de a ne învăța să lucrăm și să ne simțim cu adevărat o singură familie.

Cu toate acestea, și este vorba de un aspect important, a vedea pe toată lumea ca o singură familie – la nivel de oraș, stat, sau lume – nu înseamnă că ar trebui să renunțăm la opiniile individuale. Dimpotrivă, toate opiniile și abordările sunt valoroase. Recunoașterea faptului că suntem toți o familie determină faptul că acceptăm că ceilalți, având opinii diferite, au și ei un loc în cadrul familiei. Dar ceea ce este mai important, vom învăța să privim diferitele puncte de vedere ca pe o sursă de îmbogățire. Astfel de opinii furnizează noi perspective, noi abordări pentru rezolvarea problemelor și noi informații pe care nu le-am fi aflat dacă nu ar fi existat și păreri diferite de a noastră.

Sporirea valorii beneficiilor publice ne va ajuta pe fiecare dintre noi să renunțăm la propriile păreri atunci când va fi necesar. Odată ce ne-am spus părerea și, apoi, am recunoscut că opinia altuia servește interesul public mai bine, vom adopta și susține celălalt punct de vedere, ca într-o familie, interesul colectiv fiind mai presus de orice altceva.

Întradevăr, de ce nu poate lumea să fie ca o familie ? Nu este aceasta adevărata semnificație a justiției sociale ? Există o altă cale de a o realiza și de a o susține ?

Începutul acestui nou mod de a vedea lumea nu va avea probabil un traseu ușor și ne putem aștepta la neînțelegeri și obstacole. Cu toate acestea, pe măsură ce vom parcurge acest proces pentru a obține un consens real, vom descoperi că o discuție deschisă ne oferă posibilitatea de a rezolva neînțelegerile și de a ajunge la un acord cuprinzător.

Intradevăr, Masa Rotundă nu este numai un concept al discuțiilor deschise între membri egali ci constituie și un proces educațional la nivel național și internațional având un scop fără precedent. Ea ne învață că atunci când urmărim un scop comun, cum ar fi să învățăm să ne unim dincolo de centrarea noastră pe sine, diferențele dintre noi ne vor ajuta să-l atingem mai repede.

De asemenea, de fiecare dată când depășim un obstacol sau o dispută, legătura dintre noi devine mai strânsă și face ca noile structuri ale societății să fie mai solide. Aceasta ne va da încrederea că vom putea înfrunta orice problemă și o vom rezolva constructiv fără să ne fie teamă că societatea nu va fi capabilă să-i facă față. Dacă vrem să ajungem la o societate în care toți să se simtă în largul lor și să fie bine primiți, această încredere este necesară.

AVANTAJELE GARANȚIEI RECIPROCE

"Eu definesc acum succesul altfel decăt în urmă cu cinci sau zece ani. Astăzi, succesul devine o funcție de ceea ce putem face cu restul lumii, pentru a-i ajuta pe alții."

Bill Gross, faimos investitor în bonuri de valoare și unul dintre cei mai bogați oameni de pe planetă. [81]

Așa cum am explicat mai sus, noua lume impune adoptarea abordării garanției reciproce. La o primă privire, garanției reciprocă poate părea o noțiune oarecum naivă, nepractică în viața reală. Cu toate acestea, implementarea abordării garanției reciproce are implicații foarte reale în societate și în economie. În continuare, vom observa trei dintre cele mai evidente implicații: un climat social pozitiv, creșterea excedentelor și reducerea costului vieții.

1. **Un climat social pozitiv**: angajarea în valori sociale pozitive va crea o atmosferă pozitivă, care este obligatorie pentru orice dezvoltare. Un nou spirit va pluti în aer iar oamenii vor fi plini de speranță în legătură cu viitorul. Într-o societate care încurajează solidaritatea și înțelegerea reciprocă, se va crea între noi treptat un sentiment de încredere reală. Această senzație nu depinde de averea personală ci de cunoașterea faptului că altora le pasă de noi și-și pun întreaga străduință în beneficiul societății. Numai într-un mediu de susținere de acest fel ne vom simți încrezători că nu suntem folosiți sau că alții "nu ne ajută".

2. **Creşterea excedentelor**: Garanția reciprocă va avea ca efect creşterea excedentelor. Luați în considerare cât de multe "lucruri" avem acasă care nu ne trebuiesc. Atunci când fiecare individ, afacere, consiliu local şi guvern vor simți că fac parte dintr-o familie "colectivă", excedente enorme vor ieşi la suprafață sub forma de alimente, bunuri şi servicii. Acestea pot fi transferate altora pentru a le folosi iar excedentul monetar va fi utilizat pentru a acoperi unele nevoi curente. Aceasta va atenua semnificativ necesitatea de a creşte bugetele şi taxele.
3. **Scăderea costului vieții**: Astăzi, prețul bunurilor şi serviciilor este determinat de afaceri care doresc să-şi maximizeze profiturile. Prezentarea importanței garanției reciproce în discursul public va împinge aceste afaceri să fie mai atente la interesul public, ceea ce va duce în schimb la scăderea prețurilor pentru toată lumea.
4. Dacă publicul încetează să-i aprecieze pe cei care fac cei mai mulți bani şi dimpotrivă îi va aprecia pe cei care contribuie cel mai mult la societate, impulsul firesc pentru obținerea acceptării va direcționa afacerile către un comportament mai pro-social.

In povestea sa "De ce a face bine este bine pentru afaceri" [82], Richard McGill Murphy, colaborator la *CNN Money*, menționa cazul gigantului farmaceutic Pfizer care a oferit gratuitate la unele medicamente. Această poveste demonstrează efectul pozitiv pe care aceptarea sau amendarea de către public îl poate avea asupra unei afaceri. "Pe măsură ce şomajul s-a furişat către 10% în 2009," scria McGill Murphy, " gigantul farmaceutic Pfizer a decis să facă o faptă bună. Pentru clienții care şi-au pierdut locurile de muncă în decursul anului 2009 şi care nu aveau prescripție medicală, Pfizer făcea o reducere de 70% din preț la medicamentele produse de ei … pe o perioadă de un an. Pentru o companie a cărei reputație suferise în urma unor acuzații, inclusiv plata unor amenzi în valoare de 2,3 miliarde pentru un marketing necorespunzător al medicamentelor printre medici, programul de reduceri a meritat costul. "Am făcut-o deoarece ne-am gândit că era lucrul corect ce trebuia făcut' spune Jeffrey Kindler, CEO la Pfizer. 'Dar a constituit o motivație pentru angajații noştri şi am primit o reacție extraodrinară din partea clienților. Pe termen lung va fi benefic pentru afacere.' "

Tot ce s-a spus mai sus arată că garanția reciprocă nu este o noțiune abstractă, ci un concept practic care aduce un beneficiu substanțial tuturor. Garanția reciprocă crează valoare socială şi economică şi deține cheia pentru problemele noastre la nivel social, economic şi politic.

Atunci când există inegalitate, există o necesitate pentru justiție socială. Ego-urile noastre nu ne permit niciodată să ne simțim inferiori altora, nerespectați, degradați sau fără valoare. O astfel de suferință nu poate fi rezolvată numai prin bani ci necesită o abordare mai cuprinzătoare. Dacă nu putem să clădim o societate în care toți sunt la fel de importanți, în care toți se ascultă realmente unii pe ceilalți, în care toți au întradevăr oportunități egale pentru o viață demnă, amărăciunea din interior va exploda, aşa cum o demonstrează haosul sângeros care se întâmplă încă în multe țări.

Viitorul nostru este în joc iar soluția constă din schimbarea valorilor noastre sociale și însănătoșirea relațiilor reciproce, atât la nivel personal cât și între cetățeni și stat. Garanția reciprocă ne va conduce către o justiție socială reală și drept urmare deține cheia pentru sustenabilitatea și prosperitatea noastră. Garanția reciprocă nu ne va aduce numai securitate economică și financiară ci va restaura de asemenea încrederea în viață precum și pacea minții și fericirea care au fost absente în lumea noastră atâtea decenii.

Partea 2

A merge înainte în Cercuri

Introducere
La Partea 2

"Viața ta și a mea curg una într-alta precum un val curge într-altul și până nu e pace și bucurie și libertate pentru tine, nu poate fi o adevărată pace și bucurie și libertate pentru mine."

Autor American, Frederick Buechner

În partea 1, am vorbit foarte mult despre natura umană. Am spus că noi oamenii suntem înclinați către egocentrism și că egoismul nostru excesiv dezechilibrează fiecare aspect al societății creând confuzia și conflictele pe care le vedem peste tot în lume. Am discutat de asemenea despre modul în care fiecare parte a naturii echilibrează egoismul cu necesitățile mediului înconjurător iar noi, pentru că nu păstrăm acest echilibru, suntem primii care perpetuăm problemele în lumea noastră.

În Capitolul 1 am spus că trupul uman funcționează într-o perfectă sincronicitate a tuturor celulelor organismului. Fiecare parte a trupului nostru contribuie la starea de bine a întregului trup, în timp ce trupul se îngijește de nevoile fiecărei celule și a fiecărui organ în parte. Am arătat de asemenea că atunci când celulele încep să lucreze pentru ele în loc să lucreze pentru întregul trup, acesta dezvoltă o stare terminală cunoscută sub numele de "cancer". În cele din urmă, am spus că, în ziua de azi, omenirea manifestă un comportament similar cancerului prin faptul că nu ne gândim unii la alții ci numai la noi înșine, provocând prejudicii masive planetei, semenilor noștri și în cele din urmă chiar nouă înșine.

În introducerea la această carte, am vorbit de o metodă care poate fi de ajutor în dezvoltarea conștiinței faptului că depindem unii de alții, care ne învață cum să ne dezvoltăm abilitățile personale și să le utilizăm în beneficiul societății. Am numit-o "Educație Integrală" (EI). La bază, EI ne ajută să funcționăm mai mult ca un grup și mai puțin ca indivizi, obținând astfel avantajele pe care această unitate ni le aduce tuturor.

Educația Integrală poate fi aplicată atât în școli cât și la adulți în diverse forme în cadrul social. Într-adevăr Dr. Anatoly Ulianov și cu mine am tratat implementarea în școli a Educației Integrale în volumul *Psihologia Societății Integrale*. În această carte, mi-ar fi plăcut să mă concentrez mai mult pe acel cadru mai neoficial și informal cu care noi adulții ne luptăm zi de zi.

EI pentru adulți utilizează trei instrumente simple pentru a atinge unitatea: jocurile, Cercurile de Conectare (CC) și Mesele Rotunde (MR). În mod esențial atât CC cât și MR sunt o formă specială de atelier de lucru, iar jocurile constituie o etapă introductivă care ajută la setarea modului de gândire pentru atelier.

În această parte am dori să vă împărtășim unele dintre modalitățile amuzante în care folosim aceste instrumente astfel încât să vă și placă. Vom face tot ce ne stă în putință pentru a le face clare și ușor de utilizat astfel încât toți care citesc această carte să poată să încerce EI cu prietenii, familia, în parc, sau oriunde se adună oameni.

Iată care sunt principiile din spatele celor trei elemente pe care le folosim:

Jocurile

Jocurile sunt amuzante. Oridecâteori vrei ca oamenii să intre într-o relație cu ideea pe care o prezinți, trebuie să o faci să fie interesantă. Dacă aud (sau citesc) cuvântul "joc" ei se așteaptă imediat la ceva care să le facă plăcere. Cu alte cuvinte, prin simpla menționare a cuvântului "joc" sau "joacă", se activează ideea că "este ceva interesant ce ar putea să-mi placă". Așa că imediat își vor spune: "Vreau să încerc chestia asta".

În această carte oferim o diversitate de jocuri pe care adesea le jucăm cu oamenii în întâlnirile noastre. Le puteți folosi dacă vă plac, dar puteți să utilizați orice alt joc care promovează spiritul stării de a fi împreună și cel al colaborării, fără a se apela la competiție. Pe măsură ce vom explica mai departe în carte diversele concepte, veți vedea cum puteți chiar să inventați propriile jocuri și să le croiți conform specificului și diverselor ocazii sau situații.

În cadrul EI, utilizăm jocuri în primul rând pentru a sparge ghiața și pentru a întări unitatea și liantul dintre noi. Jocurile de team-building sunt ideale din acest punct de vedere.

Cercurile de Conectare (CC)

Cercul de Conectare (CC) este un instrument simplu și eficient pentru a crea căldură și un sentiment de armonie între oameni. El funcționează la fel de bine atât cu unii care sunt complet străini cât și cu oameni care se cunosc între ei de ani de zile.

Discuțiile din cadrul CC respectă câteva reguli simple care ajută la crearea unei atmosfere pozitive. Aceste reguli îi ajută pe participanți să descopere puncte de vedere noi și pozitive ale unor vechi prieteni sau ale partenerilor de viață. Ele sunt utile chiar în a-i face buni prieteni pe niște străini în mai puțin de o oră.

Un alt plus al discuțiilor în CC este acela că ele nu sunt intruzive și nu cer participanților să abordeze teme pe care preferă să le țină pentru ei înșiși. Cercurile nu sunt grupuri de terapie; ele constituie un mijloc de a găsi ceea ce avem în comun și împărtășim ca ființe umane, de a descoperi avantajele diversității și, în general, de a-i face pe oameni să se împrietenească.

Mesele Rotunde (MR)

Discuțiile în formatul de Masă Rorundă (MR) sunt o formă mai specializată a Cercurilor de Conectare constituind un mijloc de rezolvare a

conflictelor. Spre deosebire de alte forme de reconciliere sau metode de mediere, MR nu încearcă să găsească un compromis cu care să poată trăi toată lumea, ci ajută la a-i aduce pe oameni mai aproape unii de alții și a rezolva ostilitatea pe care cei aflați în conflict o manifestă adeseori unii față de alții. Odată obținut acest lucru, problema principală care este la originea disputei dispare adeseori odată cu conflictul.

Numărul și diversitatea conflictelor ce au fost rezolvate cu această abordare unică sunt cu adevărat uimitoare iar gama acestora, începând cu ciocnirile dintre grupele entice, până la certurile între locatari pe tema politicii consiliului local și tot soiul de alte conflicte personale. Mesele Rotunde au fost cu succes implementate în New York, Moscova, Tel Aviv, Toronto și în multe alte locuri peste tot în lume, indicând faptul că metoda funcționează în toate culturile. Mai mult decât orice altceva, reușita discuțiilor probează faptul că problema principală în relațiile umane nu este aceea că nu putem înțelege punctul de vedere al celuilalt ci faptul că nu ne putem înțelege inimile. Lipsa noastră de afinitate ne separă și, drept rezultat, devenim ostili și neatenți unii față de alții. Pentru a căpăta o impresie la prima mână referitoare la succesul discuțiilor în formatul de Masă Rotundă, vă rog să parcurgeți mărturiile enumerate la: http://bit.ly/1KokFq4.

MR constituie un instrument foarte eficient dar nu este un instrument de tip *Do it Yourself* din cauza sensibilităților pe care le presupune aducerea laolaltă a unor părți aflate în conflict. Dacă aveți nevoie de ajutor în alegerea unui conflict și ați dori să încercați formatul MR, vă rog scrieți-ne având informațiile de contact furnizate la sfârșitul cărții, iar echipa noastră de voluntari va face tot ce poate pentru a vă fi de folos.

Acum, fără a mai adăuga altceva, să parcurgem câteva idei de jocuri și cercuri pe care putem să le încercăm cu prietenii, familia sau chiar cu străinii, în funcție de cadrul social.

Să ne jucăm

"Jocurile constituie cea mai elevată formă de cercetare".
Albert Einstein

Așa cum am arătat în introducerea la această a doua parte, jocurile constituie o foarte bună încălzire pentru ceea ce mai târziu devine un atelier de lucru, pentru crearea fie a unui Cerc de Conectare fie a unei Mese Rotunde. Jocurile propuse aici vă vor ajuta la începerea oricărui atelier de lucru sau realmente pentru orice întrunire cu caracter social. Jocurile sunt distractive, ceea ce le face să fie un mijloc de spargere a gheții atunci când oamenii se simt stânjeniți unii cu alții sau când doriți să treceți pe nesimțite la o nouă fază a lucrului în atelier.

Uneori jocurile sunt atât de amuzante încât oamenii preferă să continue să se mai joace înainte de a trece la lucrul în atelier. Este în regulă, dar fiți atenți la dispoziția oamenilor deoarece nu toți se simt în largul lor participând la jocuri sociale.

Instructorii ARI organizează Cercuri de Conectare în mod regulat în multe locuri diferite și adesea se întâmplă ca un cerc să se simtă minunat când instructorul propune un joc, dar când același instructor propune același joc, o oră mai târziu, într-un grup diferit de oameni, aceștia pur și simplu se ridică și pleacă.

Dacă nu sunteți sigur, începeți cu ceva foarte ușor și care nu este de natură să intimideze, ca de exemplu "Să ne spunem numele (cu un zâmbet larg). Numele meu este Michael (și un zâmbet de încurajare către persoana care stand alături pentru a-și spune numele)." Această introducere vă va da șansa de a simți dacă sunt gata pentru unele jocuri sau dacă trebuie să mergeți mai departe cu atelierul. Țineți minte: ni s-a întâmplat ca oamenii să refuze chiar și să-și spună numele. Nu o puneți la inimă: nu oricine este făcut pentru un Cerc de Conectare.

În general împărțim jocurile în două categorii: cele de Spargere a Gheții și cele de Team-building. Așa cum o sugerează și numele, jocurile de spargere a gheții se potrivesc foarte bine la început, când oamenii nu se cunosc între ei. Unul sau două astfel de jocuri vor încălzi cercul și vor sparge ghiața. Jocurile de team-building sunt folosite de obicei pe parcursul atelierului și nu la început și vor fi utile pentru consolidarea spiritului de echipă care se crează între participanți. Jocurile de team-building sunt rareori utilizate în cercuri de străini, dar sunt excelente în cercurile în care

oamenii se cunosc între ei și se întâlnesc în mod regulat, și doriți să îmbunătățiți și să întăriți legăturile sociale dintre ei.

Iată câteva exemple pentru fiecare dintre aceste tipuri de jocuri. Le-am folosit cu succes de multe ori așa că știm că funcționează, dar așa cum tocmai am spus, utilizați-le inteligent și cumpătat dacă este nevoie.

JOCURI DE SPARGERE A GHEȚII

"Un zâmbet cinstit sparge gheața."
Toba Beta, sciitor și economist

La piață

De ce este nevoie:

- dispoziție de joc
- foi de hârtie
- pixuri/creioane

Unde se joacă:

- într-o cameră
- pe o peluză
- într-o sală mică sau o clasă

Cum se joacă:

- fiecare participant scrie pe o notiță ceva ce i-ar place să știe despre participanți;
- participanții se plimbă în jurul camerei până se aude un semnal, după care fac pereche cu persoana din față, făcând schimb de notițe și răspunzând la întrebarea scrisă pe notița respectivă;
- se repetă de câteva ori.

Radio-ul

De ce este nevoie:

- dispoziție de joc

Unde se joacă:

- oriunde, dar se potrivește mai bine pentru un grup mare de oameni deoacere un grup mic de persoane ar putea să se simtă puțin stânjeniți jucând acest joc

Cum se joacă:

- participanții aleg un cântec și un "dirijor";
- participanții încep să cânte, nu foarte tare, apoi dirijorul încet își ridică și-și coboară mâna;
- Cu cât dirijorul își ridică mâna, cu atât cântă participanții mai tare. Cu cât dirijorul își lasă mâna mai jos, cu atât mai încet vor cânta ei, până se vor mișca numai buzele în liniște;

- Repetați de câteva ori și treceți la un altă fază a atelierului. Un cântec este de ajuns pentru acest joc.

Poveste personală

De ce este nevoie:

- dispoziție de joc;
- scaune – orice tip de scaun aveți, sau ceva pe care se pot așeza participanții. Chiar o peluză este potrivită atâta timp cât nu este murdară.

Unde se joacă:

- oriunde, dar se potrivește mai bine cu un cadru mai mic și mai intim. Încercați să nu-l jucați în cercuri cu mai mult de 10 persoane deoarece s-ar putea să dureze prea mult.

Cum se joacă:

- fiecare participant spune o poveste referitor la ce poartă. De exemplu, o femeie ar putea să vorbească despre un lănțișor pe care îl poartă ce ia fost dăruit de fata ei cu ocazia zilei de naștere.

Numără până la Zece

De ce este nevoie:

- dispoziție de joc;
- scaune – orice tip de scaun aveți, sau ceva pe care se pot așeza participanții. Chiar o peluză este potrivită atâta timp cât nu este murdară.

Unde se joacă:

- potrivit pentru un cadru mai mic sau mai intim, de obicei până la 10-12 participanți.

Cum se joacă:

- participanții stau în picioare sau așezați în cerc;
- acum, fără vreo pregătire anterioară, trebuie să numere de la 1 până la 10, fiecare persoană spunând numai un număr;
- primul participant spune “unu”, următorul spune “doi”, etc.
- nu este voie să se planifice sau să-și atragă atenția unul altuia să spună în continuare, dar dacă două persoane spun un număr în același timp, trebuie să se reia numărătoarea de la început;

- dacă participanții ajung la numărul 10, se încearcă din nou cu ochii închiși;
- ideea este de a încerca să învățăm să ne simțim unul pe celălalt în loc să comunicăm într-o manieră vizuală;
- O altă versiune: Jocul poate fi jucat cu cuvinte la fel de bine: grupul încearcă să "lanseze" cuvinte în ordine alfabetică de la A la Z. Dacă două persoane vorbesc în același timp, se reia de la început.

Vânt-Ploaie-Furtună

De ce este nevoie:

- dispoziție de joc;

Unde se joacă:

- oriunde, dar se potrivește mai bine pentru un grup mare de oameni deoacere un grup mic de persoane ar putea să se simtă puțin stânjeniți jucând acest joc.

Cum se joacă:

- imitând mișcările moderatorului, participanții își freacă mâinile, creând un sunet asemănător vântului;
- apoi, imitându-l pe moderator ei încep să pocnească ușor din degete, creând zgomotul unei ploi ușoare;
- când bat din palme sunetul este asemănător cu grindina, iar zgomotul produs când bat din picioare este asemănător furtunii;
- aceeași secvență se repetă apoi în sens invers;
- la început fac asta cu ochii deschiși, apoi cu ochii închiși, ascultându-se unii pe alții, iar la sfârșit se opresc păstrând liniștea.

JOCURI DE TEAM-BUILDING

"Angajarea individuală într-un efort de grup,
asta face să funcționeze o echipă, să funcționeze o companie,
să funcționeze o societate, să funcționeze o civilizație."
Vincent Thomas "Vince" Lombardi

Oglinda

De ce este nevoie:

- dispoziție de joc

Unde se joacă:

- într-o cameră
- pe o peluză
- într-o sală mică sau o clasă
- se potrivește pentru grupuri de 10 sau mau multe persoane

Cum se joacă:

- participanții se împart pe perechi și stau față în față;
- ei încep să se miște ușor și trebuie să "oglindească" mișcările celuilalt;
- pasul următor: fiecare două perechi formează un cvartet și se repetă jocul cu toți patru. După care, se formează octete iar, în final, toți fac parte dintr-un singur cerc mare.

Încâlceala

De ce este nevoie:

- dispoziție de joc

Unde se joacă:

- o cameră
- o peluză
- o sală mică sau o clasă
- pentru grupuri de cel puțin 10

Cum se joacă:

- participanții stau în cerc și-și întind mâinile către centrul cercului;
- fiecare participant apucă cu mâna stângă mâna dreaptă a cuiva și mâna stângă a altcuiva cu mâna dreaptă;
- important: participanții nu vor apuca mâna celui de alături din fiecare parte;
- Acum toți sunt încalciți și trebuie să-și descâlcească mâinile până când toți stau în cerc cu mâinile ridicate, *fără să fi dat drumul la mâna celorlalți*.
- Observație: se pot împărți grupurile mari în grupuri mai mici de 5-6 persoane pentru a le ușura jocul, dar se poate face jocul și în grupuri mai mari, la fel de bine: va dura numai ceva mai mult timp.

Responsabilitatea reciprocă

De ce este nevoie:

- dispoziție de joc

Unde se joacă:

- o cameră
- o peluză
- o sală mică sau o clasă
- patru grupe de până la 8 persoane

Cum se joacă:

- participanții stau în cerc cu brațele întinse în față și cu umerii atingându-se (acest detaliu este important);
- Unul dintre participanți pășește în mijlocul cercului, închide ochii și lasă brațele să-i atârne pe lângă corp;
- Când toți participanții sunt gata, cel din mijlocul cercului, care are ochii închiși, se lasă să cadă într-o parte, în timp ce ambele picioare rămân fixate pe loc în centrul cercului;
- Ceilalți participanți nu-l lasă pe cel din centru să cadă împingându-l fără încetare (cu blândețe) înapoi către centru.

Menținerea echilibrului

De ce este nevoie:

- dispoziție de joc
- o cană de plastic
- o bucată de marmură
- o piesă de îmbrăcăminte

Unde se joacă:

- o cameră
- o peluză
- o sală mică sau o clasă

Cum se joacă:

- desenați un punct în centrul camerei ca fiind "pornirea" și un alt punct (nu prea departe de început) ca fiind "sosirea";
- Puneți marmura pe cana așezată cu fundul în sus și puneți cana pe piesa de îmbrăcăminte;
- Participanții vor apuca de marginile hainei și vor încerca să poarte cana cu marmura deasupra de la punctul de "pornire" până la punctul de "sosire", fără să răstoarne marmura așezată pe fundul canei.

Jocul Complimentelor

De ce este nevoie:

- dispoziție de joc

Unde se joacă:

- o cameră
- o peluză
- o sală mică sau o clasă
- pentru grupuri de până la 10-12 persoane care se cunosc deja unii pe alții și vreți să-i faceți mai apropiați

Cum se joacă:

- participanții stau în cerc, așezați sau nu, relativ aproape unii de alții, dar de preferat nu aproape de cei cu care se cunosc deja foarte bine;
- moderatorul declară direcția complimentelor (în sensul acelor de ceasornic sau invers) iar participanții complimentează persoana din stânga sau din dreapta lor conform instrucțiunilor primite de la moderator. Dacă moderatorul stabilește că direcția va fi în sensul acelor de ceasornic, participanții vor complimenta persoana din dreapta lor;
- Detalii importante: 1) o singură persoană vorbește la un moment dat, astfel încât fiecare să poată auzi complimentele, 2) participanții nu au voie să fie critici în niciun fel. Este un joc al complimentelor, așa încât chiar dacă participanții trebuie să facă complimente cuiva pe care nu-l plac, trebuie să facă un efort, pentru că în asta stă întreaga cheie a jocului, 3) jucați acest joc numai dacă sunteți siguri că, și în cazul în care nu va funcționa, veți fi capabili să continuați sesiunea. Totuși, atunci când funcționează, merge ca prin farmec.

Povești conectate

De ce este nevoie:

- dispoziție de joc
- pixuri/creioane
- bucăți rectangulare de hârtie, post-it-uri sau fișe pentru notițe

Unde se joacă:

- o cameră
- o sală mică sau o clasă
- patru grupuri de până la 10 persoane

Cum se joacă:

- participanții stau în cerc, așezați sau nu;

- Unul dintre participanți scrie pe una dintre hârtii o propoziție descriind un eveniment sau o situație pe care a trăit-o și pune hârtia în centrul cercului. Propoziția ar trebui să fie scurtă și simplă, de genul: "Cu două săptămâni în urmă, era așa o înăbușeală în cartier încât nu am putut face nimic acasă, așa că mi-am petrecut toată ziua la plajă."
- Mai departe, un alt participant va scrie pe hârtie o propoziție descriind un eveniment sau o situație care i s-a întâmplat, dar care este în legătură cu propoziția anterioară. De exemplu: "Plaja (care face legătura cu propoziția anterioară) este locul meu favorit de petrecere a timpului. Mi-aș construi casa chiar pe plajă dacă aș putea." După aceea, participantul plasează hârtia lângă cea precedentă;
- Participanții vor păstra notițele cu propozițiile aflate în legătură unele cu altele până ce participanții și-au scris cu toții propriile propoziții;
- În final, se citesc toate notițele împreună și se vede ce poveste a rezultat din experiențele tuturor.

În cerc

"Trebuie să formăm în cele din urmă un cerc care să ne includă
pe toți, și în care toți suntem văzuți ca egali".
Barbara Deming

Cercul de Conectare (CC) este instrumentul cel mai frecvent folosit în Educația Integrală (EI) pentru adulți. Este o formă simplă și eficientă de discuții ce crează căldură și armonie între oameni, indiferent dacă se cunosc sau abia s-au întâlnit.

Cercul este o formă unică: nu are niciun colț și niciun început sau sfârșit. Nu poți să te așezi în capul unei mese rotunde deoarece un cerc nu are capăt: toate punctele sale sunt egal depărtate de centru. Regele Arthur al Cavalerilor Mesei Rotunde știa acest lucru și discuțiile lor se purtau exact în jurul unei astfel de mese pentru a scoate în evidență faptul că ajungeau la decizii împreună, fără ca unul dintre cavaleri să-și impună opiniile sale celorlalți.

Din cauza calităților sale unice, cercul simbolizează egalitatea. Oamenii așezați în cerc se simt toți la fel de vrednici. Asta le permite pe de-o parte să contribuie pentru fiecare dintre cei din cadrul cercului dar și să primească de la ei, fără să fie necesar să se apere de critici din partea celorlalți. Pentru a menține o astfel de atmosferă, mulți din cei care crează astfel de Cercuri de Conectare fac o regulă din a interzice cu strictețe ca cineva să fie redus la tăcere. De îndată ce critica își face loc în cerc, armonia și căldura își iau zborul pe fereastră.

ORDINEA CERCULUI

"Căci ele predomină pe rând, pe măsură ce cercul se închide,
și trec una într-alta, dezvoltându-se foarte bine
în direcția stabilită. "
Empedocle (filosof grec, traducerea în limba engleză a lui Arthur Fairbanks)

Cercul de Conectare are o ordine foarte simplă:

1. Desfășurarea jocului (opțional)
2. Organizarea unui atelier
3. Împărtășirea impresiilor (opțional dar foarte recomandat)

1) Jocurile pe care le jucăm

Jocurile sunt adesea o modalitate minunată de a face oamenii să zâmbească și să se simtă apropiați unii de alții. Jocurile sunt și un mod de a sparge gheața dacă cei din cadrul cercului nu se simt confortabil din anumite motive, așa că întotdeauna îți dorești să existe un pic de amuzament, mici jocuri ce pot fi începute într-o clipă.

În capitolul precedent, am prezentat câteva jocuri pentru spargerea gheții și de team-building, dar nu e nevoie să alegeți anume unul dintre ele. Sunt oferite mult mai multe asemenea jocuri la www.intregral-society.com, și puteți oricând să vi le alegeți pe cele favorite sau chiar să vă creați propriile jocuri.

De fapt, dacă știți astfel de jocuri, am fi recunoscători dacă ni le-ați împărtăși și nouă la www.integral-society.com. Țineți seama numai de faptul că jocurile nu trebuie să fie competitive, să dureze puțin și preferabil să necesite puțină recuzită sau deloc. Markerele, post-it-urile și pixurile sunt în regulă. Chiar și o minge de plajă sau o funie vor fi în regulă dacă aveți vreuna prin preajmă. Dar, în general, păstrați totul simplu.

Dacă aveți un CC cu persoane care nu se cunosc între ele, de obicei este o idee bună să începeți cu unul sau două jocuri de introducere de scurtă durată. Dacă aveți impresia că oamenii nu se simt în largul lor și ar putea să plece imediat ce pronunțați cuvântul "joc" (s-a întâmplat), încrcați ceva care să le ceară mai puțin, cum ar fi o scurtă prezentare a fiecăruia cu numele și (eventual) cu orașul natal.

O altă idee care am descoperit că funcționează bine este o combinație dintre un joc de spargerea gheții și un joc de prezentare. Participanții își declară numele și ceva ce le place cu adevărat (activitate, sport, mâncare, culoare, etc.) ca de exemplu "Numele meu este Michael și sportul meu favorit este înotul."

CC urmează anumite reguli ale discuțiilor. Dacă puteți să prezentați unele dintre acestea în timpul jocului de spargere a gheții și/sau de prezentare, va fi de folos pentru derularea în continuare mai ușor a lucrului în cadrul atelierului. De exemplu, puteți sugera ca atunci când se fac prezentările să o facă toți odată într-o ordine anume - în sensul acelor de ceasornic sau invers. Pentru că una dintre reguli este aceea de a vorbi pe rând și preferabil respectând o anume direcție, atunci când vă vine rândul să explicați regulile atelierului, una sau două dintre acestea vor fi deja familiare participanților.

2) Atelierul

Cu sau fără jocuri, inima și sufletul Cercului de Conectare este atelierul. Acolo este locul unde ne vom conecta ! Odată ce oamenii sunt pregătiți să-și dechidă inimile un pic, puteți să treceți pe modul atelier și să puneți prima întrebare.

Amintiți-vă că scopul atelierului este de a-i face pe oameni să se bucure de conectare ! Este minunat să te distrezi cu prietenii făcând ceva ce

le place tuturor. Dar aici vorbim de un alt nivel al fericirii. Atunci când oamenii se simt conectați, ei se simt încrezători, relaxați și optimiști. Se simt așa pentru că se conectează cu acea calitate fundamentală a conectării despre care am vorbit în Partea 1 a cărții. Ne dorim ca ei să fie capabili să trăiască această experiență și să învețe cum să o folosească intenționat. Astfel încât, întrebările pe care ni le punem în timpul atelierului ar trebui să fie toate orientate către creșterea nivelului de conștientizare a faptului că unitatea și conectarea sunt nu numai bune, ci vitale pentru fericirea oricui.

O impresie atât de profundă nu apare întotdeauna atunci când este pentru prima dată că oamenii trăiesc experiența unui CC, ci într-o foarte mică măsură. Dacă se angajează, însă, de mai multe ori în asemenea Cercuri de Conectare, ei vor trăi această experiență cu siguranță, așadar continuați să încercați: se va întâmpla.

În acest capitol vom da câteva exemple de seturi de întrebări în cadrul lucrului într-un atelier, dar sunteți invitați să vi le alcătuiți pe ale dvs., având în minte numai liniile directoare pentru alcătuirea unei serii bune de întrebări pentru atlier, care să vă conducă la punctul dorit al conectării.

Ce să faceți și ce nu când puneți întrebările

Ce să faceți

1. Începeți cu întrebări de ordin general care să devină încetul cu încetul mai specifice. Dacă este vorba de un atelier pe tema creșterii copiilor puteți începe cu ceva de genul: "Cum vă imaginați familia ideală ?" Marea majoritate a oamenilor vor vorbi despre calitatea relațiilor dintre membrii familiei ca fiind elementul cel mai important într-o familie ideală. Pe măsură ce se completează unul pe celălalt și adaugă puncte de vedere acestei scene idilice, ei vor începe să se încălzească în legătură cu ideea și vor dori să o pună în aplicare. În continuare, veți putea să puneți întrebări legate de modalitățile de punere în practică.
2. Fiecare întrebare ar trebui să țintească realizarea unor conexiuni pozitive. De exemplu: "De ce este important pentru noi să avem prieteni ?" Sau: "S-a dovedit științific că oamenii care cooperează își îndeplinesc mai bine sarcinile de serviciu decât cei care se concurează. De ce credeți că se întâmplă acest lucru ?"
3. Încercați să treziți emoții pozitive. Dacă, de pildă, atelierul dvs. are ca temă relațiile dintre oameni într-o comunitate, puteți pune întrebarea: "Puteți să vă imaginați o comunitate care să semene cu comunitatea noastră ? Ce putem lua de la această comunitate ?" Există șanse ca oamenii să vorbească despre relațiile dintre oameni și responsabilitatea reciprocă a celor din comunitate unii față de alții. Aduceți-vă aminte că vreți să-i faceți pe oameni să simtă că fericirea se găsește în conexiunile pozitive.

Ce să nu faceți

1. Nu supraîncărcați atelierul cu prea multe întrebări. Pentru un atelier grozav de o jumătate de oră, sau chiar mai mult, 5-6 întrebări vor fi suficiente.
2. Nu puneți întrebări care pot fi interpretate negativ. De exemplu, o întrebare de genul: "De ce suntem preocupați de reacțiile altora față de noi ?" este posibil să trezească emoții neplăcute. Maniera corectă de a atinge acest subiect ar putea fi: "Descrieți reacțiile care vă fac să vă simțiți bine și să vă deschideți inima către oameni."
3. Încurajând atât reacțiile pozitive cât și pe cele negative poate fi un factor care să vă tragă în jos. Revenind la întrebarea referitoare la reacțiile oamenilor, o astfel de întrebare al putea fi de genul: "Descrieți o reacție pozitivă pe care ați primit-o din partea unei persoane și descrieți apoi una negativă. Cum v-au făcut să vă simțiți fiecare dintre ele ?" În mod firesc, fiecare se simte bine în cazul unei reacții pozitive, dar simpla menționare a unei reacții negative este posibil să trezească amintiri și imagini neplăcute atât în mintea celui care vorbește cât și în cea a celorlalți participanți.

Regulile Jocului

"A fost un moment când tribul s-a așezat pentru prima oară în cerc
și au covenit ca numai unul dintre ei să poată vorbi la un moment dat
și nu mai mulți în același timp – acesta a fost cel mai important pas
înainte din istoria dreptului"

William Curtis Bok

Scriitor și Judecător la Curtea Supremă

Regulile referitoare la discuțiile din cadrul Cercului de Conectare sunt câteva, simple, rezonabile și urmăresc promovarea unității și căldurii între participanți.

1. Egalitate: În cadrul cercului, nimeni nu este mai important sau mai puțin important; toți sunt egali și, foarte importanți ! Începeți discuțiile cu o persoană așezată lângă dvs. și continuați în cerc în ordine.
2. Păstrați tema: Toată lumea trebuie să facă efortul de a se concentra pe tema propusă.
3. Ascultă-i pe ceilalți din cadrul cercului. Vorbim fiecare la rândul lui fără să întrerupem cuvântul unui alt participant. Ascultăm cu atenție persoana căreia i-a venit rândul să vorbească și vom încerca să simțim și să înțelegem punctul de vedere al acelei persoane ca și când ne-am afla în locul ei. Procedăm în felul acesta cu toți !
4. Fără certuri, critici sau declarații jignitoare, chiar dacă nu suntem de acord. Imaginați-vă că această discuție este ca un foc la care vă încălziți într-o noapte rece în pădure. Toți participanții se străduie să țină flacăra arzând și fiecare pune câte un lemn pe foc. Aceste lemne pot fi foarte diferite, dar ele contribuie la scopul comun de a susține focul încălzitor.

5. Stabiliți o limită de timp. Ideal, fiecărui vorbitor nu ar trebui să-i ia mai mult de un minut înainte de a înmâna "torța" următorului.

Regulile atelierului sunt linii directoare cu caracter general și nu reguli în sensul strict al cuvântului. Dincolo de orice altceva, scopul este acela de a încuraja conectarea, căldura și sentimentul de unitate și nu aderarea la niște orientări stricte. Când e nevoie să impuneți trecerea la următoarea persoană din cadrul cercului, pentru că un participant a vorbit prea mult, procedați cu delicatețe. Țineți seama de faptul că persoana în cauză e posibil să nu fi realizat că, împărtășind ceva foarte emoțional, i-a luat prea mult timp. Cu alte cuvinte, lăsați-le timp oamenilor să se exprime, dar nu-i lăsați să vorbească prea mult preluând astfel controlul asupra conversației și împiedicând discuția să-și urmeze cursul fluent.

De asemenea, pentru a avea grijă ca participanții să vorbească pe rând, veți putea apela la "obiectul atenției". Un asemenea obiect poate fi orice, de la un creion până la o floare sau o foaie de hârtie pliată, atâta timp cât toată lumea știe că acesta este obiectul atenției, persoana aflându-se în posesia sa fiind *singurul* care vorbește, toți ceilalți trebuind să-l asculte cu atenție.

În general, cea mai bună strategie atunci când trebuie corectat cineva care nu respectă regulile discuției este abordarea directă a problemei. Poate doriți, la un moment dat pe parcursul conversației, să le reamintiți participanților care sunt regulile atelierului. Dacă o faceți în așa fel încât să nu arătați cu degetul către cineva anume, nimeni nu se va simți ofensat. Sau, poate doriți să profitați de faptul că participanții s-au așezat în cerc pentru a le cere să-și reamintească regulile discuției. Dacă spuneți: "Hai fiecare să ne aducem aminte de câte una dintre reguli", atunci creați o pauză plăcută de descărcare în mijlocul unei (eventuale) discuții fierbinți.

Pe scurt, prima dintre regulile unui atelier este "Fii amabil, sensibil și pozitiv".

Câteva întrebări, Mai multe răspunsuri (posibile)

Odată ce ați jucat unul sau două jocuri (iar dacă nu, nu vă faceți probleme), și cei din cerc zâmbesc și sunt gata pentru a merge mai departe, este momentul să le dăm un test adevărat de conectare. Nu e nevoie de mai mult de 5-6 întrebări în cadrul atelierului și nici măcar nu trebuie să le puneți pe toate. Dacă ați atins un prag de apropiere profundă între cei din cerc după numai 30 de minute și patru întrebări, nu-i nicio problemă, treceți la faza de schimb de opinii. Este cel mai bine ca oamenii să plece cu dorința de mai mult și nu să aibă sentimentul că au trăit tot ceea ce putea să le ofere Cercul de Conectare.

Aici veți găsi câteva secvențe posibile de întrebări pentru diverse situații. Observați cum merg de la cele mai generale la cele mai personale. Secvențele conțin mai multe întrebări decât aveți nevoie, așadar nu vă simțiți obligați să le puneți pe toate, ci alegeți-le pe cele care vi se potrivesc cel mai bine. De asemenea, amintiți-vă că întotdeauna puteți să vă creați propriile întrebări, fiind atenți numai la ce e bine să faceți și ce nu pentru a alcătui setul de întrebări al atelierului despre care am vorbit în acest capitol.

La adresa www.integral-society.com puteți găsi mai multe secvențe pentru diverse aranjamente și diferite situații. Veți găsi, de asemenea,

secvențe de întrebări tematice, cum ar fi cele pentru cercuri pe tema relațiilor, a educației, etc. Secvențele de mai jos constituie exemple de întrebări în cadrul Cercului de Conectare care se aplică în cazul unor evenimente și situații pe care le trăim în viața de zi-cu-zi.

În Parc sau la Plajă

(Această secvență de întrebări se referă la o zi în parc dar va funcționa la fel de bine și pentru un cerc la plajă dacă faceți cele câteva ajustări necesare.)

1. Cei din parc par mai relaxați și mai prietenoși unii cu alții, chiar dacă nu se cunosc. Care credeți că este motivul ?
2. (Opțional) În natură, toate sunt conectate, complete. Când ne aflăm în pac, devenim parte a acestei completitudini și drept urmare ne simțim bine. Cum de această completitudine a naturii ne face să ne simțim bine ?
3. Ce interacțiune umană vă amintiți să fi văzut în parc care v-a bucurat ?
4. (Opțional) Cum v-a ajutat să interacționați pozitiv între voi faptul că ați fost în parc și nu în casă ?
5. Cum ar fi să puteți avea astfel de momente cu toți cei din parc ?
6. Cum ar fi să puteți avea asemenea momente cu toți cei din viața voastră ?
7. Puteți să vă imaginați una sau două modalități de a vă aduce mai des acest sentiment pozitiv în viața voastră ?
8. (Presupunând că cercul a fost unul reușit) Ce simțiți acum pentru cei din cadrul cercului în comparație cu ce simțeați pentru ei înainte ca atelierul să fi început ?

La Bar

1. În ciuda rațiunilor legate evident de alcool, de ce credeți că oamenii se duc la bar ?
2. De ce un bar din cartier îți dă o senzație mai călduroasă și mai prietenoasă în comparație cu un mare bar de noapte ?
3. (presupunând că participanții au discutat despre cum alcoolul îi ajută să deschidă unii față de alții și să se simtă mai apropiați) Care credeți că este motivul pentru care nu ne putem deschide inima unii față de alții fără alcool la fel cum putem să o facem cu ajutorul alcoolului ?
4. Dacă ne-am putea simți complet deschiși și încrezători unii față de alții mereu, am mai consuma băuturi alcoolice la fel de mult cum o facem acum ?
5. Puteți să vă imaginați una sau două modalități de a vă aduce mai des în viață acest sentiment pozitiv ?
6. (Presupunând că cercul a fost unul reușit) Ce simțiți acum pentru cei din cadrul cercului în comparație cu ce simțeați pentru ei înainte ca atelierul să fi început ?

La Cină

(Funcționează la fel de bine cu famila sau cu niște invitați, cu numai câteva ajustări acolo unde e necesar)

1. Este aproape obligatoriu ca la fiecare aniversare sau ocazie să existe ceva de mâncare pe masă, de preferat o masă festivă. Ce face ca mâncarea să fie atât de importantă la cele mai importante evenimente din viața noastră ?
2. Activistul American pentru drepturi civile, Cezar Chavez, spunea că "dacă chiar vrei să-ți faci un prieten, du-te acasă la el și împreună … cei care-ți dau din mâncarea lor îți dau inima lor". Așadar de ce mâncarea ne apropie atât de mult ?
3. Oamenii merg foarte departe și cheltuiesc o mulțime de bani pentru a pregăti mese reușite. Dar poate o masă să fie reușită dacă cei care mănâncă nu se simt bine fiecare în compania celuilalt ? Dacă nu, atunci de ce ?
4. Om de știință, regizor și scriitor, Louise Fresco spunea despre mâncare: "Nu este vorba despre nutrienți și calorii. Este vorba despre a împărți ceva cu altul". De ce simt oamenii nevoia să împartă cu alții ? De ce nu pot ei să țină totul pentru ei și să se bucure singuri de ceea ce au ?
5. Cum ar fi dacă am putea avea astfel de momente în care să împărțim cu toți cei din viața noastră și nu numai la cină ?
6. Puteți să vă imaginați una sau două modalități de a vă aduce mai des în viață acest sentiment pozitiv ?
7. (Presupunând că cercul a fost unul reușit) Ce simțiți acum pentru cei din cadrul cercului în comparație cu ce simțeați pentru ei înainte ca atelierul să fi început ?

3) Când îți pasă, împarți cu ceilalți

După câteva runde de întrebări și răspunsuri, atmosfera este de obicei foarte caldă și intimă. De acum, oamenii au descoperit că se simt foarte apropiați de ceilalți participanți din cadrul cercului. Deseori de întâmplă ca oameni complet străini să devină foarte buni prieteni după un cerc reușit.

În Eliat, o stațiune din sudul Israelului, mișcarea *Arvut* (garanția reciprocă) organizează Cercuri de Conectare în mod regulat. Adesea se întâmplă ca evrei și arabi să participle împreună la cercuri și să plece de acolo prieteni, să facă schimb de email-uri și numere de telefon și să uite complet de politică și de orice este în legătură cu aceasta pentru că au învățat să se conecteze dincolo de orice altceva. Ne-am interesat despre aceste cercuri și le-am cerut unora dintre participanți să ne împărtășească ce au simțit înainte, în timpul și după participarea la cerc. Succesul remarcabil de a aduce la un loc evrei și arabi dovedește și numai faptul că orice conflict poate fi rezolvat, numai dacă ne ridicăm deasupra intereselor proprii și găsim liantul comun care ne unește. Iată adresa la care pot fi găsite mărturiile: http://bit.ly/1LQ3OKn.

Este foarte recomandată împărtășirea impresiilor la finalul cercului deoarece de acum oamenii se pot simți foarte apropiați, dar de multe ori li se pare dificil să o exprime. Ascultându-i pe alții le va fi mai ușor să-și

deschidă și ei inimile și înainte să vă dați seama veți avea un concert de complimente, de recunoștință și bucurie.

În acest moment veți vrea poate să fiți mai îngăduitor privind regulile. Când ultima persoană va fi răspuns la ultima întrebare, dați-le o secundă sau două să se adune. Amintiți-vă că ultima întrebare în toate secvențele sugerate era: "Ce simțiți acum pentru cei din cadrul cercului în comparație cu ce simțeați pentru ei înainte ca atelierul să fi început ?" Puteți să o formulați și să le sugerați ca, într-o ordine oarecare (așadar suntem mai relaxați privind regulile), fiecare să împărtășească celorlalți modul în care s-au simțit unii față de alții, față de forma acestei discuții sau despre cum le-ar place să aplice ceea ce au simțit aici în viața lor de zi-cu-zi.

Lăsați acestei etape câteva minute deoarece atmosfera pozitivă este foarte atrăgătoare și dacă oamenii s-au simțit bine înainte de această fază, după ea vor zbura prin aer. Este momentul să se îmbrățiseze și să plece fiecare pe drumul lui – având trezit gustul pentru de a trăi experiența unei uniri mai mari decât cea pe care tocmai au trăit-o.

ÎNTR-O COAJĂ DE NUCĂ

Cercul de Conectare este un element cheie în Educația Integrală. El întrupează spiritul unirii și egalității și constituie o metodă ce permite tuturor oamenilor să se simtă merituoși, încrezători și, ceea ce este cel mai important, conectați.

Conectarea este scopul cercului deoarece tot realitatea este conectată și numai ființele umane se simt separate. Această separare este cauza tuturor suferințelor noastre. CC constituie o metodă de descoperire a conectivității noastre și a marilor beneficii care vin odată cu această descoperire.

Acest capitol nu acoperă totul referitor la Cercul de Conectare, ci prezintă numai ceea ce această metodă poate oferi. Dacă doriți să experimentați CC în mod regulat, sunteți invitați să vizitați www.integral-society.com, să luați parte gratuit la atelierele noastre și să faceți ca această unire specială să fie parte din viața voastră.

Exemplu de Format al unui Cerc Complet

Acum, că am parcurs toate elementele unui cerc, suntem pregătiți pentru a le pune la punct un format pentru un Cerc de Conectare cu prietenii sau familia (sau și cu unii și cu alții). Formatul de mai jos este un model standard pe care-l puteți modifica după cum credeți să s-ar potrivi, în funcție de circumstanțe, dar contituie și un mod de conformare completă pe care sunteți invitați să-l folosiți oridecâteori se ivește ocazia.

ÎNCĂLZIREA

Pentru facilitator: Scopul încălzirii este de a crea o atmosferă caldă și a sparge ghiața. Sunteți invitați să folosiți jocurile sugerate anterior, jocurile prezentate în acest format, sau orice alte activități și jocuri care-i apropie pe oameni fără să presupună competiția.

Posibile jocuri de încălzire:

1. Atingerea degetelor: Participanții așezați în cerc, cu ochii închiși, încearcă să ajungă la centru cu degetul arătător. Încearcă să se atingă toți cu degetul arătător, chiar în centru, fără să-și deschidă ochii.
2. Număratul până la zece: Se numără de la unu la zece fără să se fi decis cine spune ce număr și fără să se folosească indicii vizuale. Pe rând, numai câte o persoană poate pronunța un număr, așa încât dacă două persoane pronunță simultan un număr, numărătoarea se ia de la capăt. O versiune mai dificilă: același joc, cu ochii închiși.

PREZENTAREA PRINCIPIILOR DIRECTOARE ALE CERCULUI

Explicați faptul că, pentru a menține și chiar a spori senzația de căldură pe care o simțim după jocuri, discuția va urma anumite principii directoare. Aceaste sunt:

1. Egalitate: În cadrul cercului, nimeni nu este mai important sau mai puțin important; toți sunt egali și, foarte importanți ! Începeți discuțiile cu o persoană așezată lângă dvs. și continuați în cerc în ordine.
2. Păstrați tema: Toată lumea trebuie să facă efortul de a se concentra pe tema propusă.
3. Ascultă-i pe ceilalți din cadrul cercului. Vorbim fiecare la rândul lui fără să întrerupem cuvântul unui alt participant. Ascultăm cu atenție persoana căreia i-a venit rândul să vorbească și vom încerca să simțim și să înțelegem punctul de vedere al acelei persoane ca și când ne-am afla în locul ei. Procedăm în felul acesta cu toți !
4. Fără certuri, critici sau declarații jignitoare, chiar dacă nu suntem de acord. Imaginați-vă că această discuție este ca un foc la care vă încălziți într-o noapte rece în pădure. Toți participanții se străduie să țină flacăra arzând și fiecare pune câte un lemn pe foc. Aceste lemne pot fi foarte diferite, dare ele contribuie la scopul comun de a susține focul încălzitor.
5. Stabiliți o limită de timp. Ideal, fiecărui vorbitor nu ar trebui să-i ia mai mult de un minut înainte de a înmâna "torța" următorului.

PUNEREA ÎNTREBĂRILOR

În acest moment enunțați o idee la care probabil că fiecare este capabil să facă referire și puneți câteva întrebări referitoare la aceasta. De obicei cel mai bine este să începeți cu întrebări de ordin genral și să continuați cu întrebări mai specifice, legate de individ, ca în exemplul următor.

Enunț: Nimic în această lume nu este creat de o singură persoană. Orice produs sau serviciu pe care-l folosim este făcut cu contribuția mai multor oameni, iar noi, de asemenea, avem nevoie de prieteni și de familie.

Întrebări:

1. Ce ar simți oamenii unii față de alții dacă ar înțelege că fericirea și reușita lor personală depind în totalitate și de ceilalți ?
2. Într-o societate în care toți sunt conștienți de interdependență, cum se comportă oamenii unii față de alții ?
3. Descrieți-vă viața ca și cum ați trăi într-o lume în care fiecare pune în aplicare garanția reciprocă.
4. Puteți să vă imaginați una sau mai multe modalități prin care să aduceți mai des în viața dvs.acest sentiment pozitiv?
5. (Presupunând că cercul a fost unul reușit) Ce simțiți acum pentru cei din cadrul cercului în comparație cu ce simțeați pentru ei înainte ca atelierul să fi început ?

ÎNCHEIEREA CERCULUI

Acesta este momentul când oamenii își împărtășesc emoțiile. Observați cum se leagă de ultima întrebare din cadrul cercului. Dacă totul decurge normal, lăsați pur și simplu ca această împărtășire să se întâmple ca o prelungire firească a întrebării finale. Puteți de asemenea să "jucați" această parte sugerându-le să joace jocul dorințelor, unde le cereți fiecărui participant să răspundă la una-două întrebări, cum ar fi "Ce îmi doresc pentru mine și pentru noi toți pentru (și adăugați ceva relevant: de ex: 'anul nou')" sau "Cu ce mă aleg astăzi din acest cerc, ce gânduri, impresii sau emoții ?".

La sfârșit, nu uitați să le mulțumiți prietenilor pentru că au participat la cerc împreună cu dvs. și amintiți-le de www.integral-society.com, unde pot găsi mai multe cercuri, materiale utile precum și cercuri live la care să se alăture.

La Masa Rotundă

"La o masă rotundă, fiecare scaun este tronul".
Proverb german

Cel de-al treilea instrument, și cel mai complicat, utilizat în Educația Integrală pentru adulți este formatul de discuții al Mesei Rotunde (MR). Atunci când trebuie rezolvate aspecte care rezultă din probleme având mai mult caracter sistemic decât cele ce pot fi tratate într-un CC, precum conflicte între locatarii dintr-o vecinătate și consiliul local, între diverse grupuri entice sau între confesiuni conviețuind împreună aflate în conflict, este nevoie de formatul de discuții al Mesei Rotunde. Bineînțeles, buna intenție a părților aflate în conflict este în astfel de situații de ajutor, dar MR este o modalitate foarte bună de a profita din plin de disponibilitatea de a rezolva lucrurile.

Pe scurt, formatul MR este o formă mai specializată de Cerc de Conectare. Ca și CC, Masa Rotundă nu încearcă să găsească un compromis cu care fiecare să poată trăi ci îi ajută pe oameni să devină mai apropiați prin găsirea unei noi conexiuni, *deasupra* conflictului anterior. Acest instrument ajută la crearea unei noi legături între oameni, punând conflictul lor într-o perspectivă care să-i ajute fie să-l rezolve mai ușor, fie pur și simplu să simtă că acesta nu mai există chiar fără să fi încercat să-l rezolve.

Pentru a înțelege mai bine ce am vrut să spun prin "conectarea desupra a ceva", imaginați-vă un cuplu care a avut o căsnicie fericită timp de 20 de ani. După două decenii de trăit împreună ei cunosc punctele forte și slăbiciunile celuilalt mai bine decât pe ale lor. Și astfel, dacă ambii au sentimentul că punctele tari ale celuilalt îi depășesc în mare parte slăbiciunile, sunt foarte fericiți să continue să trăiască împreună. Într-o astfel de situație, ei privesc lipsurile celuilalt ca pe "sarea și piperul" care dau gust mâncării, care este căsnicia lor. Cam în același fel, MR ne ajută să-i vedem pe dușmanii și rivalii din trecut ca prieteni prin găsirea acelui loc comun unde împărtășim ceva ce este mult mai important pentru noi decât punctele în care nu suntem de acord.

MASA ROTUNDĂ – O MOȘTENIRE A PĂCII, EGALITĂȚII ȘI IUBIRII FĂRĂ EGOISM

Masa Rotundă, a fost timp de secole un simbol al egalității și prieteniei. Cavalerii Mesei Rotunde ai Regelui Arthur au fost menționați în *Roman de Brut,* creația poetului Robert Wace (1155). După Wace, Arthur, Regele Britaniei, avea o masă rotundă în formă de cerc pentru că cercul nu are capăt, asta însemnând că toți cei se așează la masă au un statut gal. Așezați la acea masă, cavalerii Regelui Arthur luau deciziile prin deliberare și consimțământ mai degrabă decât prin superioritatea statutului.

Dar cavalerii erau obligați nu numai să se trateze unul pe altul ca egali. Pentru a face parte din Cavalerii Mesei Rotunde ai Regelui Arthur, trebuia să aderi la un cod moral care este până astăzi un model de etică socială. Ei trebuiau să respecte trei canoane: iubirea față de Dumnezeu, iubirea față de oameni și să facă fapte nobile.

Între sarcinile pe care Regele Arthur le dăduse cavalerilor săi, el a elaborat practicile cărora aceștia trebuiau să se conformeze: cavalerilor le era interzis să se înfurie, să ucidă, să trădeze, să fie cruzi, să fie nemanierați sau brutali. Le era interzis de asemenea să ia parte la lupte sau conflicte care nu erau spre binele general. Și în cele din urmă, dar nu în ultimul rând, ei erau obligați să fie întotdeauna amabili cu femeile și fetele și întotdeauna să le ajute.

Dacă aceasta nu este, încă, o listă îndeajuns de lungă de îndatoriri, cavalerii regelui erau obligați să se țină întotdeauna de cuvânt și să ierte pe oricine cerea îndurare. Le era de asemenea interzis să fie mândri deoarece, pentru a cita sarcina Regelui Arthur, "o mândrie mare … provoacă o durere mare."

Cercul din emblema Mesei Rotunde simboliza egalitatea, unitatea și camarederia în cadrul Ordinului. Cu timpul, conceptul Mesei Rotunde a căpătat o sens mai puțin nobil și mai mult laic, dar până în ziua de azi, codul moral al Cavalerilor Mesei Rotunde reflectă ceea ce mulți consideră valorile sociale ale unei societăți ideale.

Cu această moștenire în minte, era cât se poate de firesc să alegem denumirea, "Masa Rotundă", pentru un format de discuție care urmărește exact același rezultat pe care Regele Arthur a sperat să-l obțină pentru cavalerii săi: egalitate, unitate și camaraderie.

CUM FUNCȚIONEAZĂ MASA ROTUNDĂ (CONTEMPORANĂ)

Discuția în formatul de Masă Rotundă pe care îl folosim așteaptă provocări. Cu cât conflictul între părțile așezate la masă este mai profund, cu atât el constituie un "canditat" mai bun pentru o discuție de succes a Mesei Rotunde. Disputele rasiale – nicio problem; tensiunile religioase - veniți cu ele; egalitatea între sexe – pâinea cu unt a MR.

Până în prezent, am organizat Mese Rotunde virtuale în toată lumea. New York şi San Francisco, Toronto, Frankfurt şi Nuremberg, Roma, Barcelona, Skt.Petersburg şi Perm (în Rusia) sunt numai câteva dintre multele locuri unde acest format de discuţie a fost pus în aplicare, peste tot cu acelaşi succes răsunător.

În Israel, mişcarea *Arvut* (garanţia reciprocă) a organizat discuţii sub forma de MR în peste 100 de localităţi, oraşe şi aşezări ale evreilor şi arabilor. Succesul copleşitor al discuţiilor în format MR a captat atenţia fostului preşedinte al Israelului, Dl. Shimon Peres, care a găzduit o astfel de discuţie la Reşedinţa Prezidenţială, în timp ce alte 1.000 de MR au avut loc simultan în toată ţara. Într-o înregistrare video[83] care rezumă evenimentele MR din New York şi Toronto, se poate vedea cum arată o discuţie de tip MR şi pot fi ascultate câteva testimoniale ale unor oameni care au participat la ele.

Pentru a înţelege ce face ca MR să fie un format atât de reuşit, trebuie să înţelegem cum se derulează discuţiile. Aşa cum am observant mai devereme, scopul deliberărilor nu este nici acela de a reconcilia diferenţele şi nici de a ajunge la un compromis. Mai degrabă, scopul este acela de a găsi un numitor comun care să fie pus *deasupra* conflictelor şi disputelor. Rezultatul găsirii unui astfel de loc comun este faptul că temele aflate în dispută par deodată mult mai puţin importante decât înainte şi pălesc în comparaţie cu unitatea şi căldura pe care participanţii le simt acum unii faţă de alţii. Uneori, aceste conflicte dispar cu totul ca rezultat al MR. Dacă, în urma discuţiilor, unele aspect rămân încă nerezolvate, se găsesc cu uşurinţă noi soluţii în spiritul bunei credinţe, mulţumită descoperirii noului interes *comun*.

În spiritul egalităţii, deliberările implică şi audienţa, şi este urmată această procedură: Un grup de persoane (panel) provenind din medii şi având agende aflate în conflict iau loc în jurul mesei principale. Audienţa nu se aşează în rânduri ci de asemenea în jurul unor mese rotunde, deoarece toţi cei prezenţi iau parte activă la discuţii. Gazda evenimentului anunţă tematica discuţiilor şi cei din panel îşi exprimă punctele de vedere referitoare la subiect.

În continuare, cei din audienţă pun întrebări celor din panel şi unul sau mai mulţi dintre aceştia răspund. Ca şi în Cercul de Conectare, celor din panel le este interzis să critice opiniile altor membri ai panelului sau să-i întrerupă când au cuvântul. Atacul la persoană este de asemenea strict interzis. În acest fel, membrii panelului îşi exprimă opiniile fără să fie întrerupţi iar audienţa aude o diversitate de puncte de vedere care nu sunt opuse unele altora, ci se *completează* reciproc.

După care, gazda pune întrebări audienţei, care este deja aşezată la mese rotunde şi toţi încep să le discute. Discuţia este purtată în aceeaşi manieră şi spirit demonstrate în cadrul panelului. În această etapă, fiecare masă îşi formează propriul punct de vedere relativ la întrebări prin deliberări ce urmează aceleaşi reguli ca pentru un CC: 1) Egalitate, 2) respectarea tematicii, 3) Ascultarea celorlalţi, 4) fără critici şi 5) încadrarea într-o limită de timp.

În final, mesele se reîntâlnesc într-o adunare generală şi fiecare masă îşi prezintă concluziile şi împărtăşeşte impresiile referitoare la

evenimentul ca întreg. Exact ca în faza de împărtășire dintr-un CC, această fază este foarte importantă deoarece acum audiența absoarbe *toate* opiniile, sau cel puțin o mare parte din ele, în funcție de numărul de mese care participă la eveniment.

CONTINUAREA DISCUȚIILOR ÎN FORMAT MR

În anul 2012, Departamentul de Economie al Institutului ARI a publicat o carte intitulată: *Beneficiile Noii Economii: Rezolvarea crizei economice globale prin garanția reciprocă*. Masa Rotundă este sugerată acolo ca un mijloc de rezolvare a problemelor sociale și economice într-o manieră mult mai justă din punct de vedere social și într-un mod care să aibă un suport public mai larg.

Poate că ar putea exista și alte modalități de a delibera într-o manieră care să reprezinte realmente societatea noatră interconectată, dar formatul MR este în mod clar unul pe care l-aș recomanda ca mijloc de rezolvare a disputelor noastre. Albert Einstein spunea că "problemele importante cu care ne confruntăm nu pot fi rezolvate la același nivel de gândire ce a fost utilizat atunci când le-am creat." [84] Tocmai pentru că așa este, singura cale prin care putem rezolva problemele noastre este să ne ridicăm deasupra lor, exact așa cum o cere formatul MR.

Putem deja să vedem că încercarea de a îndrepta problemele economice cu care lumea noastră se confruntă este, în cel mai bun caz, ineficace. Va trebui să venim cu un alt mod de gândire și această nouă cale va trebui să rezulte din starea actuală a umanității, care este conectată și integrată miezului.

Același lucru se aplică în cazul problemelor noastre sociale. Dacă vom încerca să rezolvăm o problemă, se va naște o alta. În cele din urmă, vom fi înconjurați de o grămadă de crize sociale care ne vor forța să ne regândim strategia. În acel moment vom realiza că nu putem rezolva rasismul, sau drepturile imigranților, sau sărăcia, sau repartizarea nedreaptă a veniturilor, sau inegalitatea de șanse în educație și orice alte probleme dacă ne concentrăm numai pe oricare dintre ele ca un aspect izolat. Numai privind întreaga societate ca o întreagă entitate ce trebuie însănătoșită în toate părțile sale vom ști cum să prioritizăm deciziile noastre și să ne îngrijim de nevoile noastre corect și cu compasiune. Avem resursele necesare pentru a avea grijă de toate nevoile noastre vitale; ce ne lipsește este bunăvoința de a lua deciziile corecte. Atunci când ne vom simți mai uniți, vom lua aceste decizii într-o manieră care va garanta cu adevărat bunăstarea și fericirea noastră, într-o societate justă și sustenabilă.

Postfață

Scrierea acestei cărți a fost o experiență unică. Nu este ușor să scrii o carte care să prezinte în același timp un concept care răspunde provocărilor societății noastre și totodată să ofere soluții practice pe care să le putem pune în practică și astfel să facem față cu succes acestor provocări. Sper că dacă ar fi și numai asta, conceptul de Educație Integrală este puțin mai clar acum și mai ușor de pus în aplicare în viață, deoarece acesta este scopul său – a face ca viața să fie mai fericită, mai plină și mai ușoară prin trăirea experienței puterii de conectare.

Prima parte a cărții detaliază "informațiile grele" ale crizelor globale pe care le trăim drept rezultat al abordării noastre egoiste a celor ce ne înconjoară. Partea a doua sugerează o soluție pentru problema cu care ne confruntă egoismul nostru.

Au fost scrise cărți și vor mai fi multe altele care arată cu degetul către comportamentul uman ca fiind cauza problemelor planetei noastre și a problemelor societății globale. Aceste cărti sugerează, în general, că dacă ne-am schimba comportamentul în ceva mai sustenabil, totul va fi bine.

Nu este un secret faptul că modul în care ne comportăm unii față de alții și față de planeta noastră este deplorabil. Cu toate acestea, în opinia mea, așa cum am formulat în Partea 1, comportamentul nostru este pur și simplu o reflecție a naturii noastre. Așadar, pentru a ne schimba comportamentul, trebuie să ne schimbăm noi înșine din niște indivizi totalmente egoiști în oameni care percep realitatea dintr-o perspectivă mai echilibrată.

Problema este aceea că în timp ce alte elemente ale realității se supun instinctiv legii naturale a echilibrului, sau a homeostazei, noi oamenii părem să ni se fi oferit șansa alegerii de a acționa altfel. Avem tendința de a ne simți superiori tuturor celorlalte elemente ale realității și detașați de semenii noștri, ființe umane. Rezultatul este conduita noastră egoistă.

Dar tot așa cum celulele canceroase prezintă o conduită egoistă și sfârșesc prin a se distruge împreună cu organismul gazdă, umanitatea exploatează planeta și populațiile vulnerabile ca și când nu ar exista o zi de mâine, uitând că dacă se continuă în felul acesta, nu va mai exista realmente nicio zi de mâine. Așadar, soluția pe care am propus-o aici este de a învăța cum să vedem realitatea dintr-o perspectivă mai cuprinzătoare. În acest fel putem în mod firesc și fără dificultăți să ne modificăm comportamentul după un model echilibrat care ne va susține pe noi și pe copiii noștri în continuare.

Întreagă a doua parte a cărții este dedicată prezentării elementelor de bază ale Educației Integrale (EI) pentru adulți, spre deosebire de educația integrală pentru copii, care este prezentată în cartea *Psihologia Societății Integrale*. Scopul acestei cărți îmi permite să prezint numai vârful aisbergului. Atât de multe lucruri trebuie să fie făcute pentru o schimbare de durată, dar dacă înțelegem *ce* trebuie schimbat, împreună vom găsi modalitățile nimerite pentru *cum* să o facem.

Institutul ARI oferă o cantitate mare de material pentru dezvoltarea mai departe a ideilor prezentate aici, iar www.integral-society.com oferă o platformă practică pentru experimentarea online a cercurilor precum și materiale suplimentare de tip *Do-it-Yourself* pentru cititorii mai curajoși. Sunteți invitați să explorați ambele site-uri și să vă bucurați de conținutul pus la dispoziție în spiritul Mesei Rotunde al unității, egalității și camaraderie.

Întradevăr, munca de a îndrepta lumea nu este o întreprindere neînsemnată. Dar dacă o facem împreună, întreaga omenire, de dragul nostru și al copiilor noștri, reușita este garantată.

Michael Laiman

Despre Institutul ARI

MISSION STATEMENT

Institutul ARI este o organizație noprofit 501(c)(3) dedicată promovării schimbărilor pozitive în politicile educaționale și practicilor prin idei inovatoare și soluții. Acestea pot fi aplicate la cele mai presante probleme educaționale ale timpului nostru. Institutul ARI prezintă noua metodă educațională "Educația Integrală" (EI), care furnizează instrumentele pentru a reuși într-o lume interdependentă și interconectată.

Prin rețeaua, activitățile și resursele sale media, Institutul ARI promovează cooperarea internațională și interdisciplinară.

CU CE NE OCUPĂM

Încurajăm dialogul activ ca pe o oportunitate de a facilita o mutație pozitivă în gândirea globală. Credem în educarea generațiilor viitoare, pe această cale permițându-le să facă față modificărilor masive climatic, în domeniul economic și în relațiile geopolitice.

Materialele noastre sunt gratuite și disponibile tuturor. Aceste materiale revelează sistemul integral, global al legilor naturii care se manifestă actualmente în societate. Suntem decişi să împărtășim cunoașterea noastră la nivel internațional prin canalele noastre media create. Suntem hotărâți în continuare să sporim conştientizarea oamenilor privind necesitatea de a se comporta în relațiile lor în spiritul responsabilității reciproce și a implicării personale.

VALORILE NOASTRE

Trăim cu toții în vremuri de încercare, confruntați cu crize personale, ale mediului înconjurător și sociale. Aceste crize se produc deoarece omenirea a fost incapabilă să perceapă interconectivitatea și interdependența dintre noi și dintre specia umană și natură. Prin furnizarea informațiilor către public printr-un bogat cadru mass-media, acționăm ca un catalizator în realizarea unei mutații în comportamentul uman către un model mai sustenabil. Susținem o soluție față de provocările actuale globale și o promovăm prin conținutul nostru educațional unic.

Ca urmare a unor cercetări și activități publice intense. Institutul ARI oferă o clară și coerentă înțelegere a dezvoltării firești a evenimentelor și a degradării societății care au condus la starea actuală a afacerilor în lumea noastră globală și integrală.

UNDE NE AFLĂM CU ECONOMIA

Provocările la nivel global nu sunt nici financiare și nici economice, și nici de natură ecologică. Mai curând provocările cuprind întreaga noastră civilizație și toate domeniile vieții. Așadar, trebuie să căutăm care sunt rădăcinile acestora și să ne adresăm cauzei lor comune – natura noastră centrată pe sine.

Noi credem că o modificare superficială a societății nu va avea rezultate de durată. În primul rând, trebuie să transformăm conexiunile dintre noi, să facem mutația de la egocentrism către altruism. Acesta este principiul care stă la baza funcționării sistemelor, iar astăzi descoperim că societatea omenească este exact un astfel de sistem.

DESPRE DR.MICHAEL LAITMAN FONDATORUL INTITUTULUI ARI

Dr.Laiman este fondatorul Institutului ARI, având o pregătire de înalt nivel. El este Profesor de Ontologie și Teoria Cunoașterii, deține un PhD în Filosofie și un Masterat în Cibernetică Medicală. Institutul ARI are filiale în toată America de Nord, în America Centrală și America de Sud, precum și în Asia, Africa și Europa de Vest și de Est.

Dr.Laiman este dedicat promovării schimbărilor pozitive în politicile și practicile educaționale și punerea lor în aplicare în cele mai presante probleme sociale și educaționale ale timpurilor noastre. El propune o nouă abordare a educației care să implementeze regulile de viețuire într-o lume interdependentă și interconectată.

Un Ghid al Viețuirii într-o Lume Globalizată

Dr.Laitman pune la dispoziție liniile directoare specifice pentru cum se poate trăi în lumea noastră din ce în ce mai interconectată tehnologic. Noua sa perspectivă atinge toate zonele vieții omenești: socialul, economicul și mediul înconjurător, cu un accent special pe educație. El conturează un nou sistem global de educație având la bază valorile universale, pentru crearea unei societăți coezive în realitatea noastră născândă strâns interconectată.

În întâlnirile pe care le-a avut cu Dna.Irina Bokova, Director general al UNESCO și cu Dr.Asha-Rose Migiro, fostă Secretar general adjunct al ONU, el a discutat despre problemele actuale ale educației în întreaga lume și despre viziunea sa privind soluțiile acestora. Această temă critică se află în prezent într-un proces de transformare majoră. Dr.Laiman subliniază urgența cu care trebuie profitat de noile intrumente de

comunicare disponibile, ținând cont în același timp de aspirațiile tineretului de azi și pregătindu-i pentru viață într-o lume globală, extrem de dinamică.

În ultimii ani Dr.Laitman a lucrat îndeaproape cu multe instituții internaționale și a participat la câteva evenimente internaționale la Tokyo, cu Fundația Goi pentru Pace, Arosa (Elveția) și Düsseldorf (Germania), precum și la Forumul Internațional pentru Cultură la Monterrey (Mexic). Aceste evenimente au fost organizate cu sprijinul UNESCO. La aceste forumuri internaționale, Dr.Laitman a contribuit la discuții vitale referitoare la criza mondială și a definit pașii necesari pentru crearea unei schimbări pozitive printr-o creștere a conștientizării la nivel global.

Dr.Laitman a fost prezent în mass-media internațională, inclusiv *The New York Times*, *Huffington Post*, *Corriere della Sera*, *Chicago Tribune*, *Miami Herald*, *The Jerusalem Post*, *The Globe*, RAI TV și Bloomberg TV.

El și-a devotat întreaga viață pentru explorarea naturii și societății umane, căutând răspunsuri privind semnificația vieții în lumea noastră modernă. Combinația dintre pregătirea academică și amplele sale cunoștințe îl fac să fie un gânditor și un vorbitor căutat în întreaga lume. Dr.Laitman a scris peste 40 de cărți care au fost traduce în 18 limbi, toate cu scopul de a-i ajuta pe oameni să găsească armonia între ei și între ei și mediul înconjurător. Abordarea sa științifică permite oamenilor provenind din orice mediu, naționalitate sau credință să se ridice deasupra diferențelor între ei și să se unească în jurul mesajului global al responsabilității și colaborării reciproce.

Lecturi suplimentare

Psihologia Societății Integrale

Psihologia Societății Integrale prezintă o abordare revoluționă a educației. Într-o lume interconectată și interdependentă, a-i învăța pe copii să-i concureze pe colegii lor este la fel de "înțelept" ca a-ți învăța mâna stângă să fie mai deșteaptă decât mâna dreaptă. O societate integrala este aceea în care toate părțile contribuie la bunăstarea și reușita societății. Societatea, în schimb, este responsabilă de bunăstarea și reușita celor care o constituie, în felul acesta creîndu-se indeterdependența. Într-o lume globalizată, integrată, acesta este singurul mod rațional și *sustenabil* de a vieții.

În această carte, o serie de dialoguri între profesorii Michael Laitman și Anatoly Ulianov sunt puse în evidență principiile unei abordări a educației care să ne deschidă ochii. Absența competiției, creșterea copilului în contextul mediului social, egalitatea între colegi, recompensarea celor care dau și o alcătuire dinamică a grupului și instructorilor sunt numai câteva dintre noile concepte prezentate în această carte. *Psihologia Societății Integrale* este o lectură obligatorie pentru toți cei care doresc să devină părinți mai buni, învățători mai buni și oameni mai buni în realitatea integrată a secolului 21.

"Ceea ce se formulează în *Psihologia Societății Integrale*
ar trebui să-i facă pe oameni să se gândească și la alte posibilități.
În rezolvarea oricărei probleme dificile, trebuie explorate
toate punctele de vedere. Ne petrecem mult timp concurându-ne
și încercând să fim cu un pas înainte încât însăși ideea
de a lucra împreună sună ca și când ar fi ceva nou."

Peter Croato, *ForeWord Magazine*

Beneficiile Noii Economii: Rezolvarea crizei economice globale prin garanția reciprocă.

V-ați întrebat vreodată de ce, în ciuda eforturilor celor mai buni economiști din lume, criza economică refuză să intre în declin ? Răspunsul la această întrebare se află în noi, în noi toți. Economia este o reflectare a relațiilor dintre noi. Ca urmarea a unei dezvoltări naturale, lumea a devenit un sat global integrat unde toți suntem interdependenți.

Interdependența și "globalizarea" înseamnă că ceea ce se petrece într-o parte a lumii are efecte în orice altă parte a sa. Drept rezultat, o soluție

a crizei globale trebuie să includă întreaga lume, pentru că dacă numai o parte a sa se însănătoşeşte, alte părţi, încă bolnave, o vor îmbolnăvi din nou.

Cartea *Beneficiile Noii Economii* a fost scrisă ca urmare a preocupărilor privind viitorul nostru comun. Scopul ei este să ne facă să înţelegem mai bine harababura economică din ziua de azi – cauzele ei, cum poate fi rezolvată şi rezultatele pe care le anticipăm. Calea către o nouă economie constă nu din perceperea de noi taxe, tipărirea de bani, sau din remedii din trecut. Soluţia se află, mai curând, într-o societate în care toţi ne susţinem între noi printr-o garanţie reciprocă. Aceasta creează un mediu social de atenţie şi consideraţie şi înţelegerea faptului că ne vom ridica sau ne vom prăbuşi împreună, deoarece suntem cu toţii interdependenţi.

Această carte conţine trei eseuri de-sine-stătătoare, scrise în anul 2011 de câţiva economişti şi finanţişti provenind din diferite discipline. Fiecare eseu se adresează unui aspect anume şi poate fi citit ca o unitate separată. Cu toate acestea, ele sunt conectate printr-o temă: absenţa garanţiei reciproce ca fiind cauza problemelor noastre în lumea globală integrată.

Puteţi citi aceste eseuri în ordine sau cum doriţi. Noi, autorii, credem că dacă citiţi cel puţin câteva asemenea eseuri veţi căpăta o viziune mai cuprinzătoare a transformării necesare pentru rezolvarea crizei globale şi crearea unei economii sustenabile, prospere.

Un Ghid pentru Lumea cea Nouă

De ce 1% din populaţia lumii deţine 40% din bogăţii ? de ce sistemele de educaţie produc copii slab pregătiţi ? De ce există foamete ? De ce sunt încă ţări unde nu există demnitate umană şi justiţie socială ?

Cu toţii ne dorim să ne simţim în siguranţă, să avem încredere în vecinii noştri şi să garantăm viitorul copiilor noştri. Pentru asta, trebuie să învăţăm cu toţii cum să ne îngrijim de toţi şi să practicăm garanţia reciprocă - în care toţi suntem garanţi pentru bunăstarea fiecăruia dintre noi. Cartea *Un Ghid pentru Lumea cea Nouă* a fost scrisă pentru a ne ajuta să aşternem drumul către transformarea globală într-un mod liniştit şi plăcut.

Conectaţi – conform Legilor Naturii

Conectaţi – conform Legilor Naturii este o carte inovatoare privind conştientizarea socială. Prezentând un tablou cuprinzător al realităţii şi a procesului prin care trece omenirea, cartea oferă instrumente pentru a folosi mutaţiile majore prin care trecem la nivel personal şi social în avantajul nostru.

Cartea sugerează "un program de însănătoşire a omenirii" prin întărirea legăturilor dintre noi la toate nivelurile – familial, comunitar, naţional şi internaţional. Cu cât mai devreme punem în aplicare programul, cu atât mai repede ne vom bucura de linişte, fericire şi o viaţă plină de sens.

Egoism versus Altruism în Era Globală: cum se poate întoarce societatea de la interesul pentru sine la garanţia reciprocă.

Egoism versus Altruism în Era Globală se referă la provocările lumii ca o consecinţă necesară a egoismului crescând al omenirii, mai curând decât la

o serie de greșeli.Cartea sugerează căile prin care ego-urile noastre pot fi folosite în beneficiul societății mai curând încercarea de a le suprima. Ea oferă o nouă înțelegere a naturii și umanității ca niveluri ale egoismului, apoi o privire în perspectivă a istoriei ca o reflectare a acestui egoism, pentru ca în final să ilustreze modul în care putem să ne folosim egoismul pentru a rezolva provocările sociale și politice, și nu a le lăsa să ruineze locuința noastră comună, așa cum am făcut-o de mai multe ori până acum.

Note

1. Discurs în cadrul Forumului Financiar Internațional din 2011 al lui Christine Lagarde, Director executiv, Fondul Monetar Internațional, Beijing, (9 noiembrie 2011), (http://www.imf.org/external/np/speeches/2011/110911.htm)
2. D'Vera Cohn, Jeffrey Passel, Wendy Wang și Gretchen Livingston, "Abia jumătate din adulții din Statele Unite sunt căsătoriți – Un minim record", Centrul de Cercetări Pew (13 decembrie 2011), http://www.pewsocialtrends.org/2011/12/12/barely-half-of-u-s-adults-are-married-a-record-low/?src=prc-headline
3. "Un studiu național arată o sporire a utilizării drogurilor interzise între 2008 și 2010", *SAMHSA News Release* (9 august 2011), http://www.samhsa.gov/newsroom/advisories/1109075503.aspx
4. Albert R.Hunt, "O țară de întreținuți", *The New York Times* (20 noiembrie 2011), fttp://www.nytimes.com/2011/11/21/us/2liht-letter21.html?pagewanted=all
5. John Ebersole, "Probleme acute cu care se confruntă Învățământul superior", *Forbes*, (1 ianuarie 2014), http://www.forbes.com/sites/johnebersole/2014/01/13/top-issues-facing-higher-education-in-2014/
6. Institutul pentru Acțiune Legislativă National Rifle Association, "Dosar referitor la armele de foc 2011", http://www.nraila.org/Issues/FactSheets/Read.apsx?ID=83
7. Carol Gratty, Vânzarea de arme la niveluri record, conform verificărilor curente ale FBI", *CNN* (28 decembrie 2011), http://edition.cnn.com/2011/12/27/us/record-gun-sales/index.html
8. Kate Kelland, "Aproape 40% dintre europeni suferă de boli mintale", Reuters (4 septembrie 2011), http://www.reuters.com/article/2011/09/04/us-europe-mental-illness-idUS-TRE7832JJ20110904
9. Toby Helm, "Cei mai mulți din copiii britanici vor avea o viață mai rea decât părinții lor – studiu, "The Guardian (3 decembrie 2011), http://www.guardian.co.uk/sociaty/2011/dec/03/britons-children-lives-parents-poll
10. Henry Melvill, "Înpărtășirea păcatelor cu alții", un discurs la St.Margaret's Church, Lothbury, Anglia (12 iunie 1855), publicată în *Golden Lectures* (1855), adeseori atribuit din greșeală lui Herman Melville.

11. Ian Goldin, "Navigând în viitorul nostru global", TED (Octombrie 2009), http://www.ted.com/talks/ian_goldin_navigating_our_global_future.html
12. Gordon Brown luare de cuvânt cu ocazia Lord Mayor's Banquet: http://www.labour.org.uk/lord_mayors_banquet
13. Anthony Giddens, "*Lumea în alergare: Cum ne remodelează globalizarea viețile*" (N.Y.Routledge, 2003), pag.6-7
14. Javier Solana și Daniel Innerarity, "Noua Gramatică a Puterii", Project Syndicate (1 iulie 2011), http://www.project-syndicate.org/commentary/solana10/English
15. Ludger Kühnhardt, "Un apel către Statele Unite pentru a-și redescoperi idealurile", *The Globalist* (24 mai 2011), http://www.theglobalist.com/storyid.aspx?StoryId=9149
16. Pascal Lamy "Lamy evidențiază necesitatea unității în diversitatea noastră globală", World Trade Organization (WTO) (14 iunie 2011): http://www.wto.org/english/news_e/sppl_e/sppl194_e.htm
17. Gregory Rodriguez, "Rodriguez: Jocurile cu sumă zero într-o lume interconectată", *Los Angeles Times* (1 august 2011), http://articles.latimes.com/2011/aug/01/opinion/la-oe-rodriguez-zero-sum-20110801
18. L'Oeil de La Lettre, "'Gândește Noi, Nu Eu sau Mie'-Dalai Lama", La Lettre, http://www.lalettredelaphotographie.com/entries/think-we-not-me-or-i-the-dalai-lama
19. Alice Calaprice, *The New Quotable Einstein* (USA:Princeton University Press, 2005) pag.206
20. Informații extrase din MIT Haystack Observatory, www.haystack.mit.edu/pcr/...3%20.../nuclear%20synthesis.pdf
21. Werner Heisenberg, citat de Ruth Nanda Anshen în *Biografia unei Idei* (Moyer Bell, 1987), pag.224
22. G.Tuler Miller, Scott Spoolman, *Trăind în Mediul înconjurător:Principii, Conexiuni și Soluții*, Ediția a 16-a (USA, Books/Cole, 24 septembrie 2008), pag.15
23. Jean M.Twenge și W.Keith Campbell, *Epidemia Narcisismului: Trăind în Era Drepturilor* (New York: Free Press, a Division of Simon & Schuster, Inc. 2009), pag.78
24. Jean M.Twenge și W.Keith Campbell, *Epidemia Narcisismului: Trăind în Era Drepturilor*, pag.1
25. Jean M.Twenge și W.Keith Campbell, *Epidemia Narcisismului: Trăind în Era Drepturilor*, pag.1-2
26. Tim Jackson, "Verificarea reală a economiei a lui Tim Jackson" TED (Octombrie 2010), http://www.ted.com/talks/lang/en/tim_jackson_s_economic_real_check.html (min.06.59)
27. Fiona Harvey, "IEA avertizează că lumea se îndreaptă către schimbări climatice ireversibile în decurs de cinci ani", *The Guardian* (9 noiembrie 2011), http://.www.guardian.co.uk/environment/2011/nov/09/fossil-fuel-infrastructure-climate-change

28. E360 digest, "Evenimentele climatice extreme sunt probabil legate de încălzire, spune IPCC", (1 noiembrie 2011), http://e360.yale.edu/digest/extreme_weather_events_likely_linked_to_warming_ipcc_says/3195
29. Natasha Geiling, "Seceta din California ar putea să pună la pământ întregul sistem alimentar American" (5 mai 2015), http://thinkprogress.org/climate/2015/05/05/3646965/california-drought-and-agriculture-explainer/
30. (ibid.)
31. (ibid.)
32. (ibid.)
33. "Pescuitul, de ce este important", WWF, http://www.worldwild-life.org/what/globalmarkets/fishing/whyitmatters.html
34. Ian Sample, "Se conturează o criză globală de alimente pe măsură ce modificările climatic și creșterea populației diminuează suprafața terenurilor fertile", *The Guardian* (31 august 2007), http://www.guardian.co.uk/environment/2007/aug/31/climatechange.food
35. "Apă, salubritate și igienă", UNICEF (21 decembrie 2011), http://www.unicef.org/wash/
36. Lester R.Brown, "Lumea pe muchie de cuțit: Cum să prevenim colapsul economic și cel al mediului înconjurător" (USA, W.W.Norton & Company, 6 ianuarie 2011), pag.16
37. Matthew Lee, "Hillary Clinton lansează alarma privind creșterea prețurilor la alimente", Associated Press (6 mai 2011), publicat la cns-news.com, http://cnsnews.com/news/article/hillary-clinton-raises-alarm-rising-food-prices
38. Ramy Inocencio, "Lumea risipește 30% din totalul alimentelor", CNN (13 mai 2011), http://business.blogs.cnn.com/2011/05/13/30-of-all-worlds-food-goes-to-waste"
39. "Etica și Criza financiară globală", interviu cu Michael Camdessus, postat pe YouTube de către romereports (1 aprolie 2009), http://www.youtube.com/watch?v=M3q8XFLDWIg
40. Steve Connor, "Atenție: Sursele de petrol se sfârșesc repede", The Independent (3 august 2009), http://www.independent.co.uk.news/science/warning-oil-supplies-are-running-out-fast-1766585.html
41. Citat în: Laszlo Solymar, Donald Walsh, *Comunicări privind proprietățile electrice ale materialelor*, "Introducere" (UK, Oxford University Press, 1993) pag. xiii
42. Martin Luther King, jr. "Confruntarea cu New Age" (decembrie 1956), http://libertynet.org/edcivic/king.html
43. Nicholas A.Christakis, James H.Fowler, *Conectați: Surprinzătoarea putere a rețelelor de socializare și cum ne modelează ele viața – Cum prietenii prietenilor prietenilor vă influențează în tot ceea ce simțiti, gândiți și faceți.* (USA, Little, Brown and Company, 12 ianuarie 2011), pag.305
44. Maria Konnikova, "Lecții învățate de la Sherlock Holmes: Puterea Opiniei Publice" *Scientific American*, "Bloguri" (13 septembrie 2011), http://blogs.scientificamerican.com/guest-

blog/2011/09/13/lessons-frim-sherlock-holmes-the-power-of-public-opinion/

45. Kavita Abraham Dowsing, PhD și James Deane, :Puterea Discursului Public", http://worldbank.org/wbi/devoutreach/article/1298/power-public-discourse
46. Sursa: Saul Mcleod, "Experimentul Asch" *Simply Psychology*, 2008, http://www.simplypsychology.org/asch-conformity.html
47. "Mulțumesc pentru amintiri" un experiment al amintirilor false efectuat de Prof.Yadin Dudai și Micah Edelson de la Departamentul de Neurobiologie al Institutului, împreună cu Prof.Raymond Dolan și Dr.Tali Sharot de la University College London (publicat în 29 august 2011), http://wis-wonder.weixmann.ac.il/thanks-for-the-memories
48. Erich Fromm, *The Art of Loving* (USA, Harper Perennial, 5 septembrie 2000), pag.13
49. Eryn Brown, "Jocurile video violente și modificări ale creierului", Los Angeles Times (30 noiembrie 2011), http://www.latimes.com/health/boostershots/la-heb-violent-videogame-brain-20111130,0,6877853.story
50. În urma atacului din data de 22 iulie 2011 asupra unor norvegieni de către un nativ norvegian: "Raport: Negustor norvegian retrage jocurile violente ca urmare a atacului", *DigiPen Institute of Technology* (29 iulie 2011), http://www.gamecareerguide.com/industry_news/36185/report_norwegian_retailer_pulls_.php
51. David Jenkins, "Deschiderea focului în masă în Germania determină vânzătorul să renunțe la jocurile pentru adulți", Gamasutra (20 martie 2009), http://gamasutra.com/news/production?story=22839
52. Sistemul de Sănătate al Universității din Michigan, "Televiziunea și copiii", http://www.med.umich.edu/yourchild/topics/tv.htm
53. Martin Buber, filosof și educator, *O națiune și o lume: eseuri privind evenimentele curente*, tradus din limba ebraică: Chaim Ratz (Israel, Zionistic Library Publications, 1964), pag.220
54. George Monbiot, "Internatele britanice rămân un bastion al crudității", The Guardian (6 ianuarie 2012), http://www.guardian.co.uk/commentisfree/2012/jan/16/boarding-schools-bastion-cruelty. Observație: Dacă această poveste se referă la problemele școlilor din UK, informațiiloe furnizate referitoare la starea școlilor din Texas nu sunt mai puțin alarmante.
55. Victoria Burnett, "Un loc de muncă și nicio rată pentru toți într-un oraș spaniol", *The New York Times* (25 mai 2009), http://www.nytimes.com/2009/05/26/world/europe/26spain.html?pagewanted=all
56. Andy Sernovitz, *Marketingul prin viu grai: Cum îi fac companiile inteligente pe oameni să vorbească.* Ediție revizuită (USA Kaplan Press, 3 februarie 2009), pag.4
57. Clive Thompson, "Vă fac prietenii să vă îngrășați ?", *The New York Times* (10 septembrie 2009),

http://ww.nytimes.com/2009/09/13/magazine/13contagion-t.html?_r=1&th&emc=th
58. (ibid.)
59. (ibid.)
60. (ibid.)
61. "Nicholas Christakis: Influența ascunsă a rețelelor de socializare" (discurs, citat începând cu minutul 17:11), TED 2010, http://www.ted.com/talks/nicholas_christakis_the_hidden_influence_of_social_networks.html
62. Rob Crossley, "Costul din pierderea locurilor de muncă prin înlocuirea cu roboți va fi mai mare decât numărul de locuri de muncă create ?" (30 iunie 2014), http://bbc.com/news/technology-27995372
63. Ulrich Beck, *Minunata lume a muncii* (USA, Polity, ediția I, 15 ianuarie 2000), pag.2
64. Thomas L.Friedman, "Pământul este plin", *The New York Times* (7 iunie 2011), http://www.nytimes.com/2011/06/08/opinion/08friedman.html?scp=1&sq=the%20earth%20is%full%20thomas%20friedman&st=cse
65. Adir Cohen, *Poarta Luminii: Janusz Korczak, educatorul și scriitorul care a supraviețuit Holocaustului* (USA, Fairleigh Dickinson Univ Press, 1 decembrie 1994), pag.31
66. Lawrence N.Ebert, Despre tipii care știu lucruri: Einstein a fost un arhivar de brevete, un fel de … (18 iulie, 2009), http://ipbiz.blogspot.co.il/2009/07/on-guys-who-know-things-einstein-was.html
67. David W.Johnson și Roger T.Johnsom, "O poveste de succes a psihologiei educaționale: Teoria interdependenței sociale și învățării prin cooperare", *Educational Researcher* 38 (2009): 365,doi: 10.3102/0013189X09229057
68. Johnson & Johnson, "O poveste de succes a psihologiei edicaționale", pag.368.
69. Johnson & Johnson, "O poveste de succes a psihologiei edicaționale", pag.371
70. (ibid.)
71. Pentru mai multe despre educație, a se vedea Anexa 1: Garanția reciprocă – Agenda educațională.
72. Christine Lagarde, "Pasul înainte – Acționați Acum și Acționați Împreună" Fondul Monetar Internațional (FMI) (23 septembrie 2011), http://www.imf.org/external/np/speeches/2011/092311.htm
73. "Minoritatea conduce: Oamenii de știință descoperă punctul critic pentru răspândirea idelor", SCNARC (26 iulie 2011), http://scnarc.rpi.edu/content/minority-rules-scientists-discover-tipping-point-spread-ideas
74. Apare în "Unicitatea Minții", așa cum este tradus în *Probleme Cuantice: Scrieri mistice ale Marilor Fizicieni ai lumii*, editată de Ken Wilber (USA, Shambhala Publications, Inc. ediție revizuită, 10 aprilie 2001), pag.87

75. Mohamed A. El-Erian, "Anatomia Incertitudinii Economiei Globale", *Project Syndicate* (18 noiembrie 2011), http://www.project-syndicate.org/commentary/elerian11/English
76. Albert Einstein, Alice Calaprice și Freeman Dyson, *The Ultimate Quotable Einstein* (USA, Princeton University Press, 11 ictombrie 2010), pag.476
77. Efrat Peretz, "Trebuie să ne pregătim pentru o Lume a Împărțirii egale a veniturilor", tradus de Chaim Ratz, *Globes* (18 octombrie 2011), http://www.globes.co.il/news/article.aspx-?QUID=1057,U1319062129813&did=1000691044
78. Dr.Joseph E.Stiglizt, "Imaginarea unei lumi care funcționează: Criză, Contagiune și Necesitatea unei Noi Paradigme". The New Palgrave Dictionary of Economics Online (min 1:36), http://www.dictionaryofeconomics.com/resources/news_lindau_meeting
79. "Fischer despre Fed's Toolbox", CNBC Video (25 august 2011), http://video.cnbc.com/gallery/?video=3000041703#eyJ2aWQiOiIzMDAwMDQxNzAzIiwiZW5jVmlkIjoiZ2FJT0RCZmJpdmhYQzZZNUxTNTZwdz09IiwidlRhYiI6ImluZm8iLCJ2UGFnZSI6MSwiZ05hdiI6WyLCoExhdGVzdCBWaWRlbyJdLCJnU2VjdCI6IkFMTCIsImdQYWdlIjoiMSIsInN5bSI6IiIsInNlYXJjaCI6IiJ9 (min 2:50)
80. Hal R.Arkes și Catherine Blumer, "Psihologia reducerilor", *Organizational Behavior and Human Decision Processes* 35, pag.124-140 (1985) http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&sqi=2&ved=0CCUQFjAA&url=http%3A%2F%2Fcommonsenseatheism.com%2Fwpcontent%2Fuploads%2F2011%2F09%2FArkes-Blumer-The-psychology-of-sunk-cost.pdf&ei=Uy4cT8v1KdDsOci89JkL&usg=AFQjCNFE8XVozdwg8RW_kdmY2LfgvVMDZQ&sig2=2NzX5HvZjbct06MbtqPqXw
81. Erik Schatzer și Mary Childs, Bill Gross: Cantitatea de bani pe care i-am dat 'Este amețitoare chiar și pentru mine', Bloomberg Business (12 mai 2015), http://www.bloomberg.com/news/articles/2015-05-12/gross-gives-away-700-million-on-way-to-donating-fortune
82. Richard McGill Murphy, "De ce a face bine este benefic pentru afaceri" CNN Money (2 februarie 2010), http://money.cnn.com/2010/02/01/news/companies/dov_seidman_lrn.fortune/
83. https://www.youtube.com/watch?v=WJ29_0hVE8w
84. Albert Einstein, Alice Calaprice și Freeman Dyson, *The Ultimate Quotable Einstein* (USA, Princeton University Press, 11 octombrie 2010), pag.476

INFORMAŢII DE CONTACT

Întrebări și informații generale:
info@ariresearch.org

SUA

2009 85th St., Suite 51
Brooklyn NY, USA-11214
Tel: +1-917-6284343

Canada

1057 Steeles Avenue West
Suite 532
Toronto, ON – M2R 3X1 Canada
Tel: +1 416 274 7287

Israel

112 Jabotinsky St.,
Petach Tikva, 49517 Israel
i.vinokur@ariresearch.org
Tel. +972-545606780

"Avem o responsabilitate colectivă –
să creăm o lume mai stabilă şi mai prosperă"
(Christine Lagarde, Director Executiv al
Fondului Monetar Internațional)

Dacă un om de ştiinţă ar declara că în lumea de azi, suntem toţi conectaţi şi dependenţi unii de alţii nu ar fi imediat o ştire de prima pagină. Dar ar putea deveni o ştire cu adevărat importantă dacă un om de ştiinţă ar spune că există dovezi că putem nu numai să tragem foloase din conectivitatea noastră dar putem realmente să ne bucurăm de ea.

Desăvârşirea Cercului: o metodă empirică verificată pentru a găsi pacea şi armonia în viaţă, se referă exact la aceasta. De-a lungul unei perioade de patru ani, discuţiile purtate în format de Cerc de Conectare şi de Masa Rotundă s-au dovedit a fi metode de succes pentru rezolvarea unor conflicte ce păreau irezolvabile, refăcând relaţii spulberate şi aducând la un loc familii înstrăinate. Astfel de discuţii au avut loc în Statele Unite, în Europa şi în Israel, toate având un succes răsunător.

Pentru prima dată, acum, Dr.Laiman a pus în scris toată cunoştinţele de bază ale metodei sale de succes la care a adăugat exemple de astfel de cercuri uşor de pus în practică. Pe măsură ce vom încerca aceste formule de cercuri inovatoare, vom descoperi noi profunzimi în conectivitatea noastră cu ceilalţi şi noi idei de a ne conduce viaţa mai liniştit şi mai armonios atât pentru noi cât şi pentru cei care ne sunt dragi.